

วิเคราะห์ตัวละครเอกฝ่ายชายในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล

ปริญญานิพนธ์

ของ

นันทา พฤษพงษ์

หนังสือนี้เป็นสมบัติของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ
หากถูกขโมยกับจะโดนโทษจำคุก
ผู้พบเห็น กรุณาแจ้งสำนักหอสมุดด้วย จะได้มีผู้สืบสวน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

พฤษภาคม ๒๕๔๑

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ยุรฉัตร บุญสนิท)
..... กรรมการ
(อาจารย์นิตา มีสุข)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ยุรฉัตร บุญสนิท)
..... กรรมการ
(อาจารย์นิตา มีสุข)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์จำเริญ แสงดวงแข)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.อาคม วัดไธสง)

วันที่ 29 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ณาจากรองศาสตราจารย์ยุรฉัตร บุญสนิท ประธานกรรมการ และอาจารย์นิดา มีสุข กรรมการ ได้ให้คำแนะนำดูแลแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์จำเริญ แสงดวงแข กรรมการสอบเพิ่มเติม อาจารย์ ดร.สิบพงศ์ ธรรมชาติ และคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาภาษาไทย ที่ได้ให้ความรักความเมตตาห่วงใย และความรู้ความคิดในช่วงของการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ล้น สาระวิโรจน์ ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนพัฒนการหาดีใหญ่ อาจารย์โสภณ สาระวิโรจน์ ผู้จัดการโรงเรียนพัฒนการหาดีใหญ่ อาจารย์วันดี ปรีชารักษ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนพัฒนการหาดีใหญ่ ที่ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจและความปรารถนาดี ตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตเอกภาษาไทยทุกท่าน โดยเฉพาะคุณกัญญารัตน์ ทวีรัตน์ ที่คอยให้กำลังใจให้ความช่วยเหลือความปรารถนาดีตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ผู้ร่วมงาน ที่คอยเป็นกำลังใจ และคุณณัฐสิริ อาจหาญวนิช ที่คอยช่วยเหลือในด้านการพิมพ์งานปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลงด้วยดี

ท้ายสุดปริญญานิพนธ์ฉบับนี้คงไม่อาจสำเร็จลงไปได้ หากปราศจากความรักความห่วงใย และการสนับสนุนจากคุณแม่อุบล พฤษพงษ์ ผู้เป็นที่รักของลูก จึงขอน้อมระลึกถึงพระคุณอันหาที่สุดมิได้ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นันทา พฤษพงษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	2
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	4
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2 กลวิธีในการแนะนำตัวละคร	14
วิธีการแนะนำตัวละคร	15
แนะนำโดยผู้ประพันธ์เป็นผู้บรรยายเอง	16
แนะนำจากพฤติกรรมของตัวละครอื่น	19
แนะนำด้วยพฤติกรรมตัวละครเอง	22
การกำหนดลักษณะนิสัยตัวละคร	26
ตัวละครน้อยลักษณะ	27
ตัวละครหลายลักษณะ	37
3 วิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย	52
ภูมิหลัง	52
บุคลิภาพตัวละคร	59
บุคลิภาพภายใน	59
บุคลิภาพภายนอก	70
การศึกษา	85
สังคม	93
ครอบครัว	94
อาชีพ	105
แนวคิดในการดำเนินชีวิต	108

บทที่

หน้า

4 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 117

บรรณานุกรม 121

ประวัติย่อผู้วิจัย 129

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

องค์ประกอบหนึ่งของนวนิยาย คือ ตัวละคร ตัวละครจะทำหน้าที่เป็นผู้ทำให้เรื่องดำเนินไปตั้งแต่ต้นจนจบ ดังที่ ยุธัตถ์ บุญสนิท กล่าวไว้ว่า “ตัวละครในนวนิยาย คือ บุคคลสมมุติที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ในเนื้อเรื่อง”¹ บทบาทและลักษณะนิสัยของตัวละคร มักจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ผู้เขียนสร้างความสนใจ ความประทับใจหรือความรู้สึกเกลียดชังให้เกิดกับผู้อ่าน นักเขียนที่มีชื่อเสียงหลายคนสร้างตัวละครให้ประทับใจผู้อ่าน จนกลายเป็นภาพลักษณ์ที่คนทั่วไปนำมาเป็นสำนวนเปรียบเทียบกับบุคคลจริง เช่น “รวดเร็วปานกามนิตหนุ่ม” “เจ้าชู้เหมือนจะเด็ด” “สวยเหมือนแม่พลอย” ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ได้กล่าวถึงความสำคัญของตัวละครไว้ว่า “การสร้างลักษณะนิสัยตัวละครนั้น มีความสำคัญมาก ความสมเหตุสมผลของตัวละครนั้นเป็นสิ่งทำให้คุณค่าของวรรณคดีแต่ละเรื่องเด่นขึ้นหรือลดลงได้ หากผู้แต่งไม่สามารถทำให้เกิดความสมดุลระหว่างเนื้อเรื่องกับตัวละครเรื่องนั้น ๆ อาจขาดความสมจริงอันมีผลทำให้คุณค่าลดน้อยลง”² และดวงมน จิตรจำนงค์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของตัวละครไว้ว่า “ในโลกแห่งศิลปะ วรรณคดี ตัวละครที่ก่อกำเนิดผู้อ่าน ผู้ชม ย่อมต้องมีความซับซ้อนในบุคลิกภาพ ความคิด อารมณ์ ย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมและทำให้พฤติกรรมเหล่านั้นสมเหตุสมผลในสายตามนุษย์ทั่วไป ตัวละครที่เห็นได้ย่อมโน้มน้าวความรู้สึกร่วมได้มากกว่าตัวละครที่เป็นเพียงแบบ”³ ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า นวนิยายเรื่องที่จะได้รับความสนใจจากผู้อ่านมากนั้น ผู้เขียนจะต้องเขียนให้ตัวละครมีอุปนิสัยที่เหมาะสมกับผู้อ่าน

ว. วิมลจิตกุล เป็นนักเขียนสตรีในปัจจุบันที่มีผลงานการเขียนนวนิยายเป็นจำนวนมาก และมีผลงานได้รับรางวัลหลายรางวัล สรุปได้ดังนี้

ละครคน ได้รับรางวัลชมเชยประเภทนวนิยายจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือ
ในคณะกรรมการแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2529

รัตนโกสินทร์ ได้รับรางวัลดีเด่นประเภทนวนิยายจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือ
ในคณะกรรมการแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2531

¹ ยุทธัตถ์ บุญสนิท. วรรณวิจารณ์. 2538. หน้า 56.

² ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. แฉกวรรณกรรม. 2529. หน้า 144-145.

³ ดวงมน จิตรจำนงค์. หลังม่านวรรณศิลป์. 2528. หน้า 158

มณีราว	ได้รับรางวัลชมเชย ประเภทนวนิยาย จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือ ในคณะกรรมการแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2532
เส้นไหมสีเงิน	ได้รับรางวัลชมเชย ประเภทนวนิยาย จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือ ในคณะกรรมการแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2533
สองฝั่งคลอง	ได้รับรางวัลชมเชย ประเภทนวนิยาย จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือ ในคณะกรรมการแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2534
เมืองโพล์เพล้	ได้รับรางวัลชมเชย ประเภทนวนิยาย จากคณะกรรมการพัฒนา หนังสือในคณะกรรมการแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2535
ผ้าทอง	ได้รับรางวัลชมเชยประเภทนวนิยาย จากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือ ในคณะกรรมการแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2536

นอกจากการสร้างโครงเรื่องและแนวคิดที่สร้างสรรค์ มีประโยชน์ต่อสังคมและเนื้อหาไม่ซ้ำแบบแล้ว ว.วินิจัยกุลยังมีความสามารถในการสร้างตัวละครด้วยกลวิธีต่าง ๆ ทำให้ตัวละครมีบุคลิกที่น่าสนใจ มีแนวคิดและทัศนะในการมองชีวิต ที่เกิดจากภูมิหลังและประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน สะท้อนให้เห็นทัศนะของผู้เขียนที่มีต่อคนและสังคมอย่างชัดเจน ตัวละครชายของ ว.วินิจัยกุล โดยเฉพาะตัวละครเอกฝ่ายชายจะมีบทบาทที่น่าสนใจเพราะผู้แต่งไม่ได้ตั้งใจจะสร้างตัวเอกในลักษณะอุดมคติ แต่บทบาทของตัวเอกจะมีความสำคัญทั้งด้านภูมิหลัง บุคลิกภาพ การศึกษา และสังคมในด้านที่มีผลต่อการดำเนินเรื่อง ทั้งยังมีวิธีการนำเสนอด้วยกลวิธีหลายวิธี

ตัวละครเอกฝ่ายชายของ ว.วินิจัยกุล มีลักษณะที่ไม่ซ้ำแบบกันแสดงอารมณ์ จิตใจ พฤติกรรมอย่างสมจริง มีทั้งคุณสมบัติในด้านดีและลักษณะนิสัยในด้านร้าย ทำให้บทบาทของตัวละครเอกฝ่ายชายมีคุณค่าต่อการศึกษาวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเนื่องจากเห็นคุณค่าของการศึกษาตัวละครดังกล่าวมา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอตัวละครเอกฝ่ายชายของ ว.วินิจัยกุล
2. เพื่อวิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบกลวิธีการนำเสนอตัวละครเอกฝ่ายชายของ ว.วินิจัยกุล
2. ทำให้เข้าใจวิธีการการสร้างตัวละครเอกฝ่ายชายของ ว.วินิจัยกุล

3. ผลของการศึกษาจะเป็นแนวทาง ในการศึกษาวิเคราะห์ตัวละครผลงานของนักเขียนคนอื่น ๆ ต่อไป
4. ผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวรรณกรรม เรื่องวิเคราะห์บทบาทตัวละครเอกฝ่ายชาย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ตัวละครเอกฝ่ายชายคือ ตัวละครชายในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล ที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินเรื่องหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตการศึกษามี 2 ประเด็นดังนี้

1. ขอบเขตด้านข้อมูล ผู้วิจัยจะศึกษานวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล ที่ตีพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2525 จนถึง พ.ศ. 2537 นวนิยายที่เลือกศึกษา คือ นวนิยายที่เน้นบทบาทของตัวละครเอกฝ่ายชาย จำนวน 7 เรื่อง

1.1 ทะเลแปร	พ.ศ. 2525
1.2 คลื่นกระทบฝั่ง	พ.ศ. 2526
1.3 ละครคน	พ.ศ. 2528
1.4 มณีราว	พ.ศ. 2531
1.5 เมืองโพล์เพล	พ.ศ. 2534
1.6 คุณชาย	พ.ศ. 2537
1.7 กะโหลกทอง	พ.ศ. 2537

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา มี 2 ประเด็น

- 2.1 ศึกษากลวิธีการแนะนำตัวละคร
 - 2.1.1 วิธีการแนะนำตัวละคร
 - 2.1.2 การกำหนดลักษณะนิสัยตัวละคร
- 2.2 วิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย
 - 2.2.1 ภูมิหลัง
 - 2.2.2 บุคลิกภาพตัวละคร
 - 2.2.3 การศึกษา
 - 2.2.4 สังคม

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละคร

1.2 รวบรวมนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล มาศึกษาและคัดเลือกนวนิยายที่เนื้อเรื่องเน้นบทบาทของตัวละครเอกฝ่ายชาย

1.3 ศึกษาบทสัมภาษณ์ ว.วินิจฉัยกุล บทวิเคราะห์ บทวิจารณ์วรรณกรรมทั่วไป และบทวิจารณ์วรรณกรรมของ ว.วินิจฉัยกุล เพื่อใช้ประกอบและใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 นำนวนิยายที่คัดเลือกไว้ มาศึกษากลวิธีการนำเสนอตัวละครและการกำหนดลักษณะนิสัยตัวละคร โดยวิธีวิเคราะห์ตัวละครแยกประเด็น

2.2 วิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย โดยวิเคราะห์ในด้านภูมิหลัง บุคลิกภาพ การศึกษาและสังคมว่ามีความสัมพันธ์กับบทบาทและความเป็นไปของตัวละครเพียงใด

3. ขั้นสรุปผลและเสนอแนะ

3.1 สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

4. การศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตัวละคร
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาผลงานของ ว.วินิจฉัยกุล

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตัวละคร

กระแสร มัลยาภรณ์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือวรรณกรรมไทยปัจจุบันว่า

"ตัวละครจะเป็นคนหรือสัตว์หรืออะไรก็ได้ แล้วแต่นักเขียนจะต้องการในเรื่องนั้น ตัวละครมักจะแบ่งเป็นตัวเอกและตัวรอง ทั้งสองตัวสามารถสร้างให้เป็นแบบกลมได้ แบบคงที่และเปลี่ยนแปลงก็ได้ ตัวละคร ที่กลม คือตัวละครที่มีความซับซ้อนในบุคลิกอยู่บ้างตามประสาคน ส่วนตัวละครแบบแบน คือตัวละครที่มีบุคลิกอย่างเดียว"¹

วิภา กงกะนันทน์ ได้กล่าวถึงการพิจารณากลวิธีในการสร้างตัวละครในหนังสือวรรณคดีศึกษา ดังต่อไปนี้คือ

การเลือกประเภทของตัวละคร อาจจะเป็นคน สัตว์ อมนุษย์ ธรรมชาติ ผลผลิตจากวิทยาศาสตร์และสังคม อาหารชนิดต่างๆ นามธรรม แต่การดูว่าผู้ประพันธ์เลือกอะไรเป็นตัวละคร ยังไม่ทำให้การพิจารณาเรื่องการสร้างตัวละครสมบูรณ์ สิ่งที่เราจะต้องพิจารณาคืบกันต่อไป คือ ดูแนวการสร้างตัวละครที่ผู้เขียนเลือกได้แล้ว คือ การสร้างแบบสมจริง แบบอุดมคติ แบบเหลือจริง แบบบุคลาธิษฐาน และสร้างโดยใช้ตัวละครแบบฉบับ จึงสรุปได้ว่า ผู้ประพันธ์มีแนวการสร้างตัวละคร 5 แนว ดังนั้นเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจ นักประพันธ์มีวิธีการสร้างตัวละครหลายวิธีด้วยกันเช่น ผู้เขียนบรรยายหรืออธิบายบุคลิกภาพทั้งหมด หรือผู้เขียนจะไม่แสดงบทบาทโดยตรงดังวิธีแรก แต่จะให้ตัวละครอื่นพูดถึงและใช้พฤติกรรมของตัวละครเอง วิธีการเช่นนี้นักเขียนเรื่องสั้นรุ่นแรกใช้กันแล้ว หรืออาจจะใช้ปฏิกิริยาของตัวละครอื่นสร้างตัวละคร วิธีการสร้างตัวละครทั้ง 4 แบบ เป็นวิธีที่เราพบเห็นอยู่เสมอในบันเทิงคดี นักประพันธ์อาจใช้วิธีเดียวหรือหลายวิธี ในการสร้างตัวละครตัวหนึ่ง หรือทุกตัว ดังนั้น ในการพิจารณากลวิธีในการสร้างตัวละคร จะต้องพิจารณาส່วนต่างๆ ทั้ง 3 ส่วน คือ การเลือกประเภทตัวละคร แนวการสร้างและวิธีการสร้าง²

กุหลาบ มัลลิกะมาส ได้กล่าวถึง กลวิธีในการสร้างตัวละคร ในหนังสือวรรณคดีวิจารณ์ว่า

¹กระแสร มัลยาภรณ์. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. 2530. หน้า 17.

²วิภา กงกะนันทน์. วรรณคดีศึกษา. 2522. หน้า 97 - 112.

³กุหลาบ มัลลิกะมาส. วรรณคดีวิจารณ์. 2529. หน้า 111 - 114.

ตัวละคร คือ ผู้มีบทบาทในเรื่อง ตัวละครจะเป็นคนหรือเทียบเท่าคนก็ได้ หรือผู้แต่งให้สัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ สิ่งของเป็นตัวละคร คิดและมีพฤติกรรมอย่างคน ตัวละครในเรื่องจะต้องเหมือนมนุษย์ แต่จะต้องไม่ใช่มนุษย์จริงคนใดคนหนึ่ง มิฉะนั้น จะกลายเป็นบุคคลจริงในจดหมายเหตุ ในชีวประวัติหรือในประวัติศาสตร์พงศาวดารไป และการทำให้ตัวละครมีลักษณะสมบูรณ์ คือ การสร้างลักษณะนิสัยตัวละคร นักเขียนที่ไม่สันทัดมักจะสร้างตัวละครที่มีลักษณะนิสัยประจำ ตัวละครจึงมีนิสัยอย่างเดียวหรือน้อยอย่าง ในทางตรงกันข้าม นักเขียนที่มีฝีมือจะสร้างตัวละครที่มีลักษณะนิสัยหลายอย่างหรือหลากหลาย ผู้แต่งที่เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ จะเขียนตัวละครที่มีลักษณะสมจริง มีความคิดและความต้องการของมนุษย์จริง เช่น ต้องการความรัก ต้องการเพื่อนที่เข้าใจ ต้องการความบันเทิง เมื่อผู้แต่งสร้างตัวละครให้มีลักษณะนิสัยอย่างใดแล้วก็คงไว้เช่นนั้น การประเมินคุณค่าการสร้างตัวละครจึงต้องอาศัยกฎเกณฑ์ดังกล่าว¹

ยุรฉัตร บุญสนิท¹ ได้กล่าวถึงตัวละครในหนังสือวรรณวิจารณ์ โดยอ้างอิงจากหนังสืออธิบายศัพท์วรรณคดีของ ทองสุก เกตุโรจน์ ว่า ตัวละครในนวนิยายหรือเรื่องสั้นส่วนใหญ่จะเป็น "คน" มากกว่าอย่างอื่นและตัวละครสำคัญในเรื่องต่างๆ มักจะเป็นคนเป็นหลัก สิ่งอื่นเป็นตัวละครประกอบ นอกจากนี้มีการพิจารณาว่าตัวละครสมจริงหรือไม่ โดยพิจารณาจากตัวละคร ซึ่งจะแบ่งเป็นตัวละครน้อยลักษณะและตัวละครหลายลักษณะ ตัวละครน้อยลักษณะหรือเรียกทับศัพท์กันว่าตัวละครแบนแบน (Flat character) หรือตัวละครแบบสองมิติ ตัวละครเหล่านี้จะมีลักษณะเป็นแบบฉบับ มักจะไม่มีพัฒนาการด้านอุปนิสัย ตัวละครหลายลักษณะ หรือ เรียกว่าตัวละครแบบกลม (Round character) ตัวละครประเภทนี้จะแสดงอารมณ์และเหตุจูงใจที่ซับซ้อน ผู้เขียนจะเสนอด้วยความพิถีพิถัน ความสมจริงของตัวละครไม่ได้อยู่ที่ว่าจะเป็นตัวละครน้อยลักษณะหรือเป็นตัวละครหลายลักษณะ แต่อยู่ที่ว่าตัวละครนั้นเหมาะสมกับโครงเรื่องหรือเนื้อเรื่องหรือไม่

ธัญญา สังขพันธานนท์² ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ตัวละครในหนังสือวรรณกรรมวิจารณ์ว่า โดยทั่วไปแล้วการวิเคราะห์ตัวละครจะมุ่งไปที่ตัวละครเอกเพราะตัวละครเอกเป็นเจ้าของเรื่องและเป็นผู้ทำให้เกิดเรื่องราวขึ้นมา การพิจารณาคุณลักษณะและบทบาทของตัวละครเป็นประเด็นหนึ่งที่มีสาระสำคัญอยู่ที่การศึกษาบุคลิกลักษณะและบทบาทของตัวละคร ในเรื่องผู้วิจารณ์จะต้องนำประสบการณ์และความเข้าใจต่อชีวิตมนุษย์เป็นเกณฑ์ เพราะตัวละครคือตัวแทนของมนุษย์ทั่วไปนั่นเอง การวิเคราะห์ลักษณะและบทบาทของตัวละครอาจตั้งคำถามในลักษณะว่า ตัวละครพูดอะไรกับตัวเองบ้าง คิดอะไร คำพูดและความคิดของตัวละครจะช่วยให้

¹ยุรฉัตร บุญสนิท. วรรณวิจารณ์. 2538. หน้า 35 - 48.

²ธัญญา สังขพันธานนท์. วรรณกรรมวิจารณ์. 2539. หน้า 177 - 178.

เข้าใจความรู้สึกนึกคิดลักษณะนิสัยใจคอและอารมณ์ว่าเป็นอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อตัวละครนั้นตกอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ

พิศมัย ศรีอนุพันธ์¹ กล่าวว่า ตัวละคร หมายถึง ผู้ประกอบพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในเรื่อง หรือเป็นผู้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่อง ตัวละครที่ดีต้องมีชีวิตจิตใจ แสดงบทบาท พูด คิด และมีปฏิกิริยาเช่นเดียวกับคนจริง ๆ ส่วนลักษณะและอุปนิสัยของตัวละครนั้น ผู้เขียนอาจนำมาจากบุคคลจริง ๆ หรือจากจินตนาการ แต่ต้องพรรณนาให้ผู้อ่านมองเห็นรูปร่างลักษณะและเข้าใจอุปนิสัยของตัวละครที่สร้างขึ้นอย่างชัดเจนและสมจริง

อุดม หนูทอง² กล่าวว่า ตัวละคร คือ ผู้รับบทบาทแสดงพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในเรื่อง หรือผู้ที่ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงเรื่องที่กำหนดไว้ ตัวละครอาจเป็นคนสัตว์หรือสิ่งของก็ได้ แต่ส่วนใหญ่มักเป็นคน ตัวละครที่ดีต้องถอดแบบของชีวิตออกมาได้อย่างแนบเนียน คนอ่าน ๆ แล้วรู้สึกว่าตัวละครมีชีวิตวิญญาณเหมือนผู้คนในสังคมจริง ๆ พฤติกรรมต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์หรือสิ่งแวดล้อม ตัวละครแต่ละตัวมีลักษณะนิสัยเด่นเฉพาะตัว ผังใจคนอ่าน และที่สำคัญที่สุด คือ ตัวละครตัวหนึ่ง ๆ ควรสะท้อนให้ผู้อ่านเข้าใจชีวิตในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมากขึ้นกว่าปรกติ

เทคนิคการเสนอ ตัวละคร วิธีการเสนอตัวละครอาจใช้วิธีบอกหรือบรรยายให้ทราบอย่างตรงไปตรงมา ให้ผู้อ่านทำความเข้าใจตัวละครเขาเอง หรือใช้ทั้งสองวิธีประสมกันก็ได้

นงลักษณ์ ปันสุพรรณ³ ได้ศึกษาตัวละครในนวนิยายของโธมัส ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าตัวละครเด็กในนวนิยายของโธมัสสามารถแยกพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีตัวละครจำนวน 10 ตัวที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีทั้งพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อสังคมและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเฉพาะตัวของเด็กเอง ส่วนพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นมีตัวละครจำนวน 4 ตัว ลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเป้าหมายในชีวิต

สาเหตุของพฤติกรรมนั้นเกิดจากสภาพครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคล

¹พิศมัย ศรีอนุพันธ์. "วรรณกรรมปัจจุบัน." วัฒนธรรมไทย. 22 : 10 : ตุลาคม 2526.

²อุดม หนูทอง. พื้นฐานการศึกษาวรรณคดีไทย. 2522. หน้า 113.

³นงลักษณ์ ปันสุพรรณ. ศึกษาตัวละครในนวนิยายของโธมัส. 2531. 171 หน้า.

พิศิษฐ ดันทวณิช¹ ได้ศึกษามโนภาพของคนไทยเกี่ยวกับตัวละครเอกในแบบเรียนวรรณคดีไทย เพื่อเปรียบเทียบตัวละครที่เป็นตัวเอกทางด้านดีและด้านเลวในวรรณคดีไทยและเปรียบเทียบมโนภาพของคนไทยต่างกลุ่มที่มีต่อตัวละคร ผู้วิจัยเลือกใช้พระราชมและขุนแผนเป็นตัวเอกด้านดี เลือกใช้ทศกัณฐ์และขุนช้างเป็นตัวเอกในด้านเลว สร้างแบบวัดลักษณะตัวละครทั้ง 4 ตัว โดยวิธีการชิมานติก ดิฟเฟอเรนเชียลและหาความตรงตามเนื้อเรื่อง ใช้นักศึกษาวิชาภาษาไทย นักวิชาการภาษาไทย และครูภาษาไทย กลุ่มละ 80 คน เป็นตัวอย่างประชากร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแยกส่วน

ผลการศึกษา ได้ข้อค้นพบที่สำคัญว่า ที่ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 99.90% ตัวละครที่เป็นตัวเอกทางด้านดีมีลักษณะดีกว่าตัวละครที่เป็นตัวเอกทางด้านเลว และพบว่าครูภาษาไทยและนักวิชาการภาษาไทยมีมโนภาพต่อตัวละครไม่แตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 95% ครูภาษาไทยและนักวิชาการภาษาไทยมีมโนภาพต่อตัวละครสูงกว่านักศึกษาวิชาภาษาไทยที่ระดับความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 95%

บัวแพน นันทพิสัย² กล่าวถึงภาพสะท้อนของผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงไปจากนวนิยายในอดีตถึงปัจจุบันว่า ผู้หญิงในนวนิยายมีหลายลักษณะสุดแต่จะผันแปรไป ได้แก่ ลักษณะแรก เก่ง อดทน อ่อนหวานและนุ่มนวลเกินไป ลักษณะที่สอง เป็นตัวของตัวเอง และเข้าถึงผู้อ่านมากขึ้น ลักษณะที่สาม ไร้เดียงสาในยุคของเผด็จการ ลักษณะที่สี่ แกร่ง เข้มแข็ง อดทนและมีลักษณะเหมือนจริงยิ่งขึ้น ลักษณะที่ห้า มีอารมณ์และอิสระมากขึ้น ลักษณะที่หก ผู้หญิงเพื่อผู้ชายคนเดียว ลักษณะที่เจ็ด ผู้ถือไฟใบที่เหนือกว่า ลักษณะที่แปด ผู้หญิงในนวนิยายได้พัฒนามาจนกระทั่งถึงจุดของการต่อสู้ในครอบครัว ซึ่งนับได้ว่าเป็นผลสำเร็จที่ค่อนข้างงดงาม และน่าจะพัฒนาเป็นผู้หญิงที่ต่อสู้เพื่อสร้างสรรค์สังคมได้

บุญศิริ ภิญญาธินันท์³ สรุปคุณสมบัติของผู้หญิงในนวนิยายของ ก.สุรางคนางค์ ว่า มี 4 ประการ คือ ผู้หญิงเก่ง ต้องพึ่งตนเองได้โดยการมีอาชีพ และพ้นจากการเป็นตุ๊กตาหรือทาส นอกจากนี้ยังต้องเป็นที่พึ่งของคนอื่นได้ด้วย ผู้หญิงกล้า คือ ผู้หญิงที่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความเด็ดเดี่ยวมั่นคงในจิตใจ กล้าเผชิญปัญหา กล้าต่อสู้ และไม่ยอมจำนนต่อ

¹พิศิษฐ ดันทวณิช. มโนภาพของคนไทยเกี่ยวกับตัวละครเอกในแบบเรียนวรรณคดีไทย. 2520. 169 หน้า.

²บัวแพน นันทพิสัย (นามแฝง). "ภาพสะท้อนของผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงไป," สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์. 37 : 37 - 38 ; มีนาคม 2523.

³บุญศิริ ภิญญาธินันท์. "ผู้หญิงในนวนิยายของ ก.สุรางคนางค์," ใน เอกสารการสัมมนาเรื่องผู้หญิงบนหน้ากระดาษ. 2534. หน้า 11 - 15.

ฝ่ายธรรม เป็นกุลสตรี คือ ผู้หญิงที่แม้จะแกร่งกล้าสักเพียงใดก็ต้องรักนวลสงวนตัวเก็บซ่อนอารมณ์และความรู้สึก รักเกียรติและหยิ่งทะนงในศักดิ์ศรีของตน รวมทั้งมีคุณสมบัติของหญิงสาวที่เป็นผู้ดี และควรปรับบุคลิกภาพตามยุคสมัย โดยเฉพาะเมื่อมีโอกาสและสิทธิเท่าเทียมผู้ชาย มีอุดมการณ์ คือ ผู้หญิงที่ ก.สุรางคนางค์ สร้างให้มีความมุ่งมั่นหรือปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำในสิ่งที่เป็นอุดมคติสูงสุดแห่งชีวิต ภาพผู้หญิงในนวนิยายของ ก.สุรางคนางค์ ส่วนหนึ่งจึงเป็นตัวของเธอเอง ภาพอีกส่วนหนึ่งสะท้อนจากสภาพแวดล้อมในสังคมแสดงว่า ก.สุรางคนางค์ ได้จำลองภาพผู้หญิงที่ร่วมสมัยกับเธอไว้ในนวนิยายไม่มากนัก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตัวละคร ผู้วิจัยสามารถนำมาเป็นหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอตัวละคร และการกำหนดลักษณะนิสัยของตัวละคร

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผลงานของ ว.วินิจฉัยกุล

สะอาด รอดคง¹ วิเคราะห์นวนิยายเหนือธรรมชาติของแก้วแก้ว ซึ่งเป็นนามปากกาหนึ่งของ ว. วินิจฉัยกุล 7 เรื่อง ได้แก่เรื่อง แก้วราหู นางทิพย์ แต่ปางก่อน จอมนางมนตรา หนุมทิพย์ และแดนดาว โดยศึกษากลวิธีในการแต่งโครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา จากบรรยากาศ แก่นเรื่อง รวมทั้งประเมินคุณค่าด้านต่างๆ ที่กล่าวมานี้ด้วย และศึกษาความเชื่อ 6 ประเภทได้แก่ ความเชื่อเรื่องเวทย์มนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง ความเชื่อเรื่องลางสังหรณ์ และความฝัน ความเชื่อเรื่องอำนาจจิต ความเชื่อเรื่องอิทธิฤทธิ์ ปาฏิหาริย์และความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องหลังความตาย

ผลการศึกษาวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. กลวิธีการแตงนวนิยายเหนือธรรมชาติทั้ง 7 เรื่อง มีลักษณะคล้ายคลึงกันในเรื่องประเด็นใหญ่ๆ ส่วนรายละเอียดปลีกย่อยก็แตกต่างกันออกไปบ้าง ผู้แต่งใช้เทคนิคการประพันธ์เรื่องได้เป็นอย่างดี จึงทำให้เรื่องสมจริง สนุกสนาน ใ้ใจให้ติดตามอ่าน และนวนิยายทั้ง 7 เรื่องยังมีคุณค่าด้านอารมณ์และด้านสติปัญญาด้วย

2. ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติ ที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของแก้วแก้วนั้นพบว่า นวนิยายเรื่องแก้วราหู นางทิพย์ จอมนาง มนตรา และแดนดาว มีความเชื่อทั้ง 6 ประเภท เรื่องหนุมทิพย์มีความเชื่อเพียง 4 ประเภท คือไม่มีความเชื่อเรื่องโชคชะตามนุษย์ และความเชื่อเรื่องเวทย์มนต์คาถาและเครื่องรางของขลัง

¹สะอาด รอดคง. วิเคราะห์นวนิยายเหนือธรรมชาติของแก้วแก้ว. 2533. หน้า 930.

ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช¹ ได้วิเคราะห์ตัวละครผู้หญิงในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล สรุปได้ว่า นวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล จัดเป็นนวนิยายแนวชีวิตครอบครัวผสมผสานกับแนวจิตวิทยา ตัวละครผู้หญิงที่ผู้ประพันธ์สร้างขึ้นนั้นจึงเป็นบุคคลที่พบเห็นได้ในสังคมไทย ปัจจุบันตัวละครเหล่านั้นมีทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่องเช่นปุณณทิวา ไป ผู้ประพันธ์สร้างตัวละครขึ้นอย่างสมจริงและชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมของมนุษย์มีแตกต่างกันไปตามภูมิหลังและสภาพแวดล้อมของตน

สมเกียรติ คู่ทวิกุล² วิจารณ์วรรณกรรม หลงเงา ซึ่งเป็นเรื่องความรักของผู้หญิงไทยยุคใหม่ของ ว.วินิจฉัยกุล ว่าความรักของชายหญิงเป็นชีวิตมนุษย์ด้านหนึ่งที่นักเขียนไทยทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะนักเขียนหญิงนำมาปรุงแต่งเป็นนวนิยายสืบต่อกันโดยไม่ขาดสาย ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยด้านวัตถุที่กำลังเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรงเช่นทุกวันนี้ "หลงเงา" เป็นนวนิยายที่สะท้อนชีวิตคนรุ่นใหม่ในสังคมเมืองหลวง มีแง่มุมที่น่าสนใจที่ผู้หญิงชายผู้ต้องการที่จะใช้ชีวิตด้านความรักและการแต่งงานให้มีคุณค่าควรอ่าน ผู้ประพันธ์ได้แสดงทัศนะเรื่องเมียเก็บ เมียน้อย ในสังคมไทย ผู้ที่ควรจะถูกตำหนิคือผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

ในชีวิตจริง ผู้หญิงไทยยุคใหม่ไม่ยอมอดทนความรักแทนหัวใจ กล่าวได้ว่าผู้ใช้วิธีเช่นนั้นจะไม่ประสบกับปัญหาอย่างแน่นอน ซึ่งถือว่าเป็นผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจและคุ้มค่า

พินิจ หุตะจินดา³ วิจารณ์ เรื่องวัตถุนิยมกับจิตนิยมใน "คุณชาย" ของ ว.วินิจฉัยกุล ได้ตีแผ่ชีวิตของคนได้เด่นชัดเป็นอันมาก โดยเฉพาะการเปรียบเทียบชีวิตของคนที่ต้องการคำว่า "คุณชาย" มาประดับไว้เพื่อต้องการให้คนมากราบไหว้ จะด้วย "น้ำใสใจจริง" หรือไม่นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ขณะเดียวกันผู้ประพันธ์ก็พยายามชี้ให้เห็นว่าชีวิตของคนเรานั้น ขอให้ยึดติดกับพุทธวจนะขององค์พระศาสดาว่า "มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ" ชีวิตคนเราไม่สามารถยึดอยู่เก็บไว้ได้ตลอดกาล โดยเฉพาะชื่อเสียงเกียรติยศที่มาแบบจอมปลอม

อย่างไรก็ดี คุณชาย เป็นนวนิยายแบบทำให้คนอ่านในกลุ่มที่เรียกตนเองว่า ปัญญาชนต่าง "ผิดหวัง" โดยเฉพาะการคาดคะเนว่า ใครคือคุณชายที่แท้จริงแต่สำหรับผู้วิจารณ์เห็นนัยคำว่า คุณชาย ตรงที่ "น้ำใจเอื้ออารี" ของคนที่ฟังมีต่อกัน โดยไม่ยึดติดวัตถุนิยมนั่นเอง

¹ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช. วิเคราะห์ตัวละครผู้หญิงในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล. 2534. 326 หน้า.

²สมเกียรติ คู่ทวิกุล. "หลงเงา ความรักของผู้หญิงไทยยุคใหม่." โรเตอร์แมกกาซีน. 2(16) : 104 - 107 ; มกราคม 2536.

³พินิจ หุตะจินดา. "วัตถุนิยมกับจิตนิยมในคุณชาย." เพื่อนหนังสือ. 50 : 23 - 24 ; มกราคม 2539.

วัน ฌ จันทรธำ¹ สรุปทัศนะของนักเขียนสตรีเกี่ยวกับนางในวรรณกรรมในนิตยสาร ถนนหนังสือ ได้ว่านางเอกของ ว.วินิจฉัยกุล ต้องไม่เป็นเพียงวัตถุทางเพศสำหรับผู้ชาย ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง และตัดสินใจเลือกทางเดินของตนเองได้ ไม่ยอมแพ้อภัยพรหมลิขิต ส่วน โพลิน รุ่งรัตน์ กล่าวว่า ค่านิยมในสังคมทำให้นางเอกในนวนิยายต้องเป็นไปอย่างที่เราเห็น คือ บริสุทธิ์ผุดผ่อง พบเห็นแต่โลกอันสวยงาม และสรุปผู้หญิงที่พบในวรรณกรรมว่ามี 6 ประเภท คือ ประเภทนางทาสผู้อดทน ประเภทดีพร้อม สวยและเก่ง ประเภทหยิ่งมาก ยอมเจ็บปวดเพื่อให้ได้อยู่เหนือผู้ชาย ประเภทนางเอกเปรี้ยว ประเภทเลว เกิดจากนักเขียนต้องการสะท้อนภาพผู้หญิงจริงกันมากขึ้น และประเภทนางเอกนักอุดมคติ ซึ่งทุกวันนี้ลดน้อยลงไป เนื่องจากคนรับรู้กันมากขึ้นว่า ชีวิตจริง ไม่เหมือนความฝันในอุดมคติ

ว.วินิจฉัยกุล² ได้เขียนไว้ในโลกทัศน์ของนักเขียนหญิง ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสร้างตัวละครฝ่ายหญิงว่า นักเขียนจะสร้างผู้หญิงขึ้นตามทัศนะของตน คือ เป็นตัวละครแบบฉบับ นางเอกจะสวยบริสุทธิ์ดีและเพียบพร้อม ส่วนตัวละครฝ่ายหญิงที่สวยยั่ววน มีความขำฉาว และประสบการณ์ทางเพศ มักถูกจัดไว้เป็นตัวรองหรือตัวร้าย สำหรับพัฒนาการในการสร้างตัวละครในปัจจุบันเห็นได้ชัดเจนว่า ทมยันตีและสัฟไฟให้ความสนใจในอาชีพของตัวละครฝ่ายหญิงเพื่อนำมาประกอบความเป็นผู้หญิงเก่ง นอกเหนือไปจากผู้หญิงสวยและดี

วัลยา วัฒนศรี³ ได้เขียนบทความเรื่อง "เมืองโพลเพล้ นวนิยายอ่านสนุก" ว่า ว.วินิจฉัยกุล แต่งอย่างมีอารมณ์ขัน เสนอแก่นเรื่องหลักสองแก่นเรื่อง ได้แก่ แก่นเรื่องความรัก และแก่นเรื่องการเมืองการเปลี่ยนเมืองกลีกรรม และการประมงให้เป็นเมืองอุตสาหกรรม ผู้แต่งเสนอแก่นเรื่องแรก แบบเบาสมองจึงทำให้แก่นเรื่องหลัง ซึ่งเป็นแก่นเรื่องหนักไม่เครียดเท่าใดนัก ผู้แต่งเริ่มต้นด้วยการทำสัญญาการอ่านกับผู้อ่านว่า กำลังอ่านเรื่องสมมุติเมืองโพลเพล้ เป็นเมืองสมมุติอยู่ในประเทศไทย แต่ไม่ปรากฏในแผนที่ เมืองนี้มีชื่อเป็นทางการว่า เมืองสนธยา ผู้แต่งให้ข้อมูลสมมุติด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคม กำหนดให้เกิดเรื่องในปัจจุบัน ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่เมืองจะต้องเผชิญว่าจะก้าวหน้าอย่างไร ในความจำเป็นที่จะต้องเป็น 'นิค' ผู้แต่งให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาของคนท้องถิ่นที่ได้รับการศึกษา มีสติปัญญาและอุดมการณ์ที่พยายามหาทางออกที่ดีที่สุดให้แก่เมืองที่ถูกคุกคามและยั่ววนด้วยอำนาจเงินของนายทุนจากในเมือง และผู้แต่งชี้ทางออกของเมืองในขอบเขตของภูมิปัญญาไทย คือ ความอะลุ่มอล่วย

¹วัน ฌ จันทรธำ. "นางในวรรณกรรม." ถนนหนังสือ. 2530. หน้า 90-93.

²วินิตา ดิถียนต์. "โลกทัศน์ของนักเขียนหญิง." ใน เอกสารการสัมมนาเรื่องผู้หญิงบนหน้ากระดาษ. 6 - 8 กุมภาพันธ์ 2534.

³วัลยา วัฒนศรี. "เมืองโพลเพล้ นวนิยายอ่านสนุก." ไโรเตอร์แมกกาซีน. 2(16) : 96 - 102 ; มกราคม 2536.

ประนีประนอม

ยุรฉัตร บุญสนิท¹ ได้เขียนบทวิจารณ์เรื่อง "ละครคน คนที่ต้องเล่นละคร" นวนิยายเรื่องนี้เป็นนวนิยายประเภทชีวิตครอบครัว และสังคมเล็ก ๆ ที่ผู้เขียนวางไว้บนแนวคิดธรรมดา ๆ ที่ว่า "ชีวิตคือละคร" หรือ "โลกคือละครโรงใหญ่" ผู้เขียนพิถีพิถันที่จะสร้างโครงเรื่องย่อย ให้เชื่อมโยงกับตัวละครทุกตัว ภาพตัวละครของผู้เขียนจึงเป็นภาพหลายมิติแสดงนิสัยและพฤติกรรมหลากหลายมีการพัฒนาการไปตามวัย กาลเวลา และประสบการณ์ตามแวดวงที่ล้อมรอบ ตัวละครในเรื่องจึงดูเป็น "คน" และเป็นคนที่อ่านยากแต่ก็น่าอ่านไปในขณะเดียวกัน เพราะผู้เขียนให้ความสำคัญ ในการสร้างเหตุผลให้กับลักษณะนิสัยตัวละคร และให้เหตุผลในการที่ตัวละครเปลี่ยนแปลงความคิด ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณลักษณะบางอย่างหนึ่งกระทำอย่างหนึ่ง และแสดงออกให้คนอื่นเห็นอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นของยากสำหรับนักเขียนที่จะทำให้ตัวละครเป็น "คน" ได้เช่นนี้

เพราะเหตุที่เรื่องราวเป็น "ละครคน" คนที่ต้องเล่นละครในเรื่องนี้จึงมีมาก ผู้เขียนให้น่าหนักตัวละครทุกตัวเท่าเทียมกัน ไม่อคติ ไม่ลำเอียง ไม่ให้ตัวละครตัวใดเด่นพิเศษ หรือด้อยจนหาส่วนดีไม่ได้ แต่การที่มีตัวละครมากเช่นนี้และบทบาทตัวละครไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน มีส่วนเสียตรงที่ว่าเป็นการทำลายความกระชับของโครงเรื่อง

แต่ส่วนดีที่ทำให้ "ละครคน" ได้รับรางวัลชมเชยจากการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติคือ ภาษาที่ใช้ในเนื้อเรื่องมีลักษณะการใช้ภาษาที่ราบรื่น กลมกลืนกับลักษณะนิสัยหรือเหมาะสมกับตัวละคร โครงเรื่องไม่ขัดแย้งหรือขาดเหตุผล การจบเรื่องก็คำนึงถึงความถูกต้องของชีวิต

ไรเตอร์² สัมภาษณ์ ว.วินิจฉัยกุล เกี่ยวกับการเขียนหนังสือว่าในการเขียนหนังสือตั้งเป้าหมายในการเขียนไว้อย่างไร และก่อนที่ลงมือเขียนใช้เวลาในการเก็บข้อมูลอย่างไร แบ่งเวลาในการสอนหนังสือ ดูแลครอบครัว และทำงานเขียนอย่างไร ต้นแบบในงานเขียนของ ว.วินิจฉัยกุล คือ ใคร งานเขียนของ ว.วินิจฉัยกุล ส่วนใหญ่เป็นงานที่มีลักษณะอย่างไร ปัจจุบันยังคงทำงานแปลหนังสือหรือไม่ และ ว.วินิจฉัยกุล เขียนนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ทั้งหมดกี่เรื่องอะไรบ้าง นวนิยายเรื่องที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดเมื่อนำไปทำละครโทรทัศน์ คือเรื่องใด การเขียนนวนิยายส่วนใหญ่จะจบลงอย่างไร

การให้สัมภาษณ์ของ ว.วินิจฉัยกุล เกี่ยวกับการตั้งเป้าหมายในการเขียน คือ ต้องให้สาระกับคนอ่านในสิ่งที่ไม่เป็นพิษเป็นภัย และต้องให้สิ่งที่มีค่าพอกับเวลาที่เขารออ่าน ก่อนลงมือ

¹ยุรฉัตร บุญสนิท. วรรณวิจารณ์. 2538. หน้า 66 - 67.

²ไรเตอร์ (นามแฝง). "สัมภาษณ์พิเศษ ว.วินิจฉัยกุล." ไรเตอร์แมกกาซีน. 16 : 55 - 68 ; มกราคม 2536.

เขียนนวนิยายต้องใช้เวลาเก็บข้อมูลนาน ก่อนลงมือเขียนต้องเห็นเรื่องราวเรื่องทั้งหมด วิธีการเก็บข้อมูลคือ เดิมเมื่ออ่านหนังสือพิมพ์เห็นข่าวน่าสนใจจะตัดเก็บเข้าแฟ้ม แต่ปัจจุบันเก็บข้อมูลเข้าคอมพิวเตอร์ ทำให้สะดวกประหยัดเวลาในการค้นหา สามารถแบ่งเวลาในการสอน ดูแลครอบครัวและทำงานเขียนไปพร้อมกัน สามารถเขียนหนังสือได้โดยไม่เลือกเวลา สถานที่ ต้นแบบในงานเขียนของ ว.วินิจฉัยกุล เป็นนักเขียนหญิงเป็นส่วนใหญ่ มีนักเขียนชายเพียงคนเดียวคือ หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งเป็นคนที่เขียนเรื่องที่ยากที่สุดด้วยภาษาที่ง่ายที่สุด และผลงานที่ ว.วินิจฉัยกุล ประทับใจมากที่สุดคือเรื่องรัตนโกสินทร์ เพราะเป็นเรื่องที่ทำชื่อเสียงให้มากที่สุด งานเขียนของ ว.วินิจฉัยกุล ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่สะท้อนสังคม นอกจากนี้ได้เขียนนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไว้ทั้งหมด 3 เรื่อง คือ รัตนโกสินทร์ สองฝั่งคลอง และวังหน้า ซึ่งยังอยู่ในระหว่างรวบรวมข้อมูล ส่วนนวนิยายเรื่องที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด เมื่อนำไปทำละครโทรทัศน์คือเรื่อง แต่ปางก่อน คนเหนือดวง สองฝั่งคลอง การเขียนนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล ไม่จำเป็นต้องจบอย่างมีความสุขทุกครั้ง และปัจจุบันยังทำงานแปลหนังสือให้กรมวิชาการ และชอบแปลงานเขียนของนักเขียนเอเชีย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชายของ ว.วินิจฉัยกุล งานวิจัยและบทวิจารณ์วรรณกรรมของ ว.วินิจฉัยกุล ทำให้ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักวิจัยและนักวิจารณ์ที่มีต่อการสร้างตัวละคร ของผู้แต่ง ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจผลงานของ ว.วินิจฉัยกุล ชัดเจนขึ้น

บทที่ 2

กลวิธีในการแนะนำตัวละคร

ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดเรื่องและเรื่องดำเนินไปได้ตามโครงเรื่อง โดยตัวละครจะแสดงบทบาทและพฤติกรรมเพื่อให้เรื่องดำเนินไป หากไม่มีตัวละครเรื่องก็เกิดขึ้นไม่ได้ ยุริฉัตร บุญสนิทได้กล่าวว่า "ตัวละครในนวนิยายคือบุคคลสมมุติ ผู้ทำหน้าที่ให้เรื่องดำเนินต่อไป หรือเป็นผู้ก่อให้เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเนื้อเรื่อง" เช่นเดียวกับ วลัยยา วิวัฒน์ศร กล่าวว่า "ตัวละครเป็นบุคคลสมมุติซึ่งมีบทบาทหนึ่งในพัฒนาการของเหตุการณ์ในนวนิยาย ตัวเอกชายหรือตัวเอกหญิงของนวนิยาย คือบุคคลที่เรื่องราวที่เล่านั้นเกิดขึ้นแก่เขา"² เรื่องราวในนวนิยายจะเดินไปอย่างไร ตัวละครจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของเนื้อเรื่อง สร้างความขัดแย้งหรือคลี่คลายเหตุการณ์ในเรื่องผู้แต่งนวนิยายจำเป็นจะต้องสร้างตัวละครให้สอดคล้องกับบทบาทและพฤติกรรมเพื่อดำเนินเรื่องต่อไปให้สมจริง จึงต้องกำหนดลักษณะนิสัยของตัวละคร ภูมิหลัง ประสบการณ์ชีวิตและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ถ้าผู้แต่งกำหนดลักษณะนิสัยของตัวละคร หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกับบทบาทของตัวละคร การสร้างตัวละครของผู้แต่งก็อาจจะล้มเหลว ตัวละครไม่สามารถสร้างความประทับใจให้ผู้อ่านได้ ทุกลาภ มัลลิกะมาส กล่าวถึงการสร้างตัวละครสรุปได้ว่า "ผู้แต่งจะเป็นผู้สร้างตัวละครโดยการกำหนดรูปร่าง บุคลิกภาพและบทบาทให้ใกล้เคียงกับมนุษย์จริง ๆ แต่ต้องไม่ใช่มนุษย์หรือบุคคลจริง เพราะจะกลายเป็นบุคคลจริงในชีวิตประวัติและประวัติพงศาวดารไป ตัวละครนั้นนอกจากจะเป็นคนแล้ว สัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ สิ่งของ ก็อาจเป็นตัวละครได้อีกด้วย แต่เป็นตัวละครเทียบเท่าคน"³ และวิภา กงกะนันทน์ ได้กล่าวถึงกลวิธีในการสร้างตัวละครว่า นักประพันธ์มีวิธีการสร้างตัวละครหลายวิธีด้วยกัน เช่น ผู้เขียนบรรยายหรืออธิบายบุคลิกภาพทั้งหมด หรือผู้เขียนจะไม่แสดงบทบาทโดยตรงดังวิธีแรกแต่จะให้ตัวละครอื่นพูดถึง และใช้พฤติกรรมของตัวละครเองหรืออาจจะใช้ปฏิกิริยาของตัวละครอื่นสร้างตัวละคร นักประพันธ์อาจใช้วิธีเดียวหรือหลายวิธีในการสร้างตัวละครตัวหนึ่งหรือทุกตัว ดังนั้นในการพิจารณากลวิธีในการสร้างตัวละครจะต้องพิจารณาส่วนต่าง ๆ ทั้ง 3 ส่วน คือ การเลือกประเภทตัวละคร แนวการสร้างและวิธีการสร้าง⁴

ผู้วิจัยได้นำตัวละครเอกฝ่ายชายในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล 7 เรื่อง มาศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการสร้างตัวละคร รวม 17 ตัว ดังนี้

¹ยุริฉัตร บุญสนิท. วรรณวิจารณ์. 2538. หน้า 36.

²วลัยยา วิวัฒน์ศร. การอ่านนวนิยาย. 2536. หน้า 79.

³ทุกลาภ มัลลิกะมาส. วรรณคดีวิจารณ์. 2529. หน้า 111 - 112.

⁴วิภา กงกะนันทน์. วรรณคดีศึกษา. 2522. หน้า 100 - 112.

1. จารณ	จากเรื่อง	ทะเลแปร
2. โทนี่	จากเรื่อง	คลื่นกระทบฝั่ง
3. วราวุธ	จากเรื่อง	ละครคน
4. ศิวาลัย	จากเรื่อง	ละครคน
5. ฉายฉาน	จากเรื่อง	มณีราว
6. กิจชนะ	จากเรื่อง	เมืองโพล์เพล
7. สายชนะ	จากเรื่อง	เมืองโพล์เพล
8. จำรัส	จากเรื่อง	เมืองโพล์เพล
9. กำนันโศด	จากเรื่อง	เมืองโพล์เพล
10. โด่ง	จากเรื่อง	คุณชาย
11. ตาแหยม	จากเรื่อง	คุณชาย
12. เตย	จากเรื่อง	คุณชาย
13. มหาทองดี	จากเรื่อง	คุณชาย
14. บุรินทร์	จากเรื่อง	กะโหลกทอง
15. จอม	จากเรื่อง	กะโหลกทอง
16. ระบิล	จากเรื่อง	กะโหลกทอง
17. บุรณ์	จากเรื่อง	กะโหลกทอง

ตัวละครทั้ง 17 ตัวนี้ ถือได้ว่าเป็นตัวละครเอกฝ่ายชายในนวนิยายแต่ละเรื่อง ซึ่งหมายความว่าตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง ถ้าขาดตัวละครเหล่านี้เนื้อเรื่องในนวนิยายเรื่องนั้น ๆ ก็จะไม่สามารถเดินไปตามแก่นเรื่องได้ ตัวละครทั้ง 7 ตัวนี้ บางตัวมีบทบาทเป็นพระเอก บางตัวมีบทบาทเป็นฝ่ายปรปักษ์ และบางตัวมีบทบาทเด่นในบางเหตุการณ์ ซึ่งมีส่วนทำให้เนื้อเรื่องเข้มข้นขึ้น

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กลวิธีการสร้างตัวละครของ ว.วินิจฉัยกุล 2 ประเด็น คือ

- 2.1 วิธีการแนะนำตัวละคร
- 2.2 การกำหนดลักษณะนิสัยตัวละคร

2.1 วิธีการแนะนำตัวละคร

ัญญา สังขพันธานนท์ กล่าวว่า การนำเสนอตัวละครมี 2 วิธี คือ นำเสนอโดยตรง โดยการที่ผู้แต่งให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวละคร เช่น ประวัติตัวละคร บุคลิกลักษณะของตัวละคร

ลักษณะทางจิตใจของตัวละคร การให้ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือให้ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับตัวละครครั้งเดียวจนหมด กับการบรรยายแบบกระจายไปตลอดทั้งเรื่อง และการนำเสนอโดยอ้อม หมายถึงการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครโดยการสอดแทรกอยู่ในการเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ผู้อ่านจะรู้จักตัวละครผ่านทางพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งการกระทำและคำพูด การนำเสนอตัวละครทั้งทางตรงและทางอ้อมทำได้หลายวิธี เช่น ผู้เล่าเรื่องเป็นผู้บรรยายละเอียดเกี่ยวกับตัวละครทั้งหมด หรือผ่านการบอกเล่าจากสายตาตัวละครอื่น ๆ¹ และ วิกา กงกะนันท์ ยังกล่าวไว้โดยสรุปว่า "นักประพันธ์มีวิธีการสร้างหรือแนะนำตัวละครหลายวิธีด้วยกัน เช่น ผู้เขียนบรรยายหรืออธิบายบุคลิกภาพทั้งหมด หรือผู้เขียนจะไม่แสดงบทบาทโดยตรงดังเช่นวิธีแรก แต่จะให้ตัวละครอื่นพูดถึง และใช้พฤติกรรมของตัวละครเองหรืออาจจะใช้ปฏิกิริยาของตัวละครอื่นสร้างตัวละคร"²

ดังนั้นวิธีการแนะนำตัวละครจึงเป็นกลวิธีของผู้ประพันธ์ที่จะนำเสนอตัวละครให้ผู้อ่านรู้จักมองเห็นบุคลิกลักษณะนิสัย และพฤติกรรมต่าง ๆ อาจจะใช้วิธีการแนะนำโดยตรงหรือโดยอ้อมขึ้นอยู่กับเหตุการณ์หรือวิธีการ รวมทั้งความสามารถของผู้ประพันธ์

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์วิธีการแนะนำตัวละครของ ว.วินิจฉัยกุล ดังนี้

2.1.1 แนะนำตัวละครโดยผู้ประพันธ์เป็นผู้บรรยายเอง

ว.วินิจฉัยกุลใช้วิธีการแนะนำตัวละครโดยผู้ประพันธ์เป็นผู้บรรยายเอง การแนะนำตัวละครด้วยวิธีนี้เป็นการบรรยายโดยตรงไปตรงมาดังปรากฏอยู่ในนวนิยายเรื่องต่าง ๆ เช่น ละครคน มณีราวี เมืองโพล์เพลล์ คุณชาย กะโหลกทอง

ในด้านการแนะนำตัวละครด้วยการที่ผู้ประพันธ์บรรยายเองนี้ ว.วินิจฉัยกุลได้บรรยายเมื่อเริ่มต้นเสนอภาพตัวละครเป็นครั้งแรกโดย ว.วินิจฉัยกุล บรรยายบุคลิกลักษณะของตัวละครให้ผู้อ่านได้ทราบ

ยกตัวอย่างเช่น

แนะนำ "จาร์ส" ในเรื่องเมืองโพล์เพลล์

นายจาร์สเป็นผู้ชายวัยใกล้เคียงกับนายกิจชนะ อ่อนกว่าก็ไม่กี่ปีรูปร่างสันทัด ทำทางคล่องแคล่วกระฉับกระเฉงผมหงอกขาวแซมดำหมดทั้งหัวไม่ได้ย้อมจนดำสนิทอย่างเจ้านาย

¹ ธีัญญา สังขพันธานนท์. วรรณกรรมวิจารณ์. 2539. หน้า 174 - 175.

² วิกา กงกะนันท์. วรรณคดีศึกษา. 2522. หน้า 100 - 112.

แต่หน้าตาดูอ่อนกว่าวัยเสียอีก อาจจะเป็นเพราะว่าเป็นคนผอมไม่มีไขมันอวบอูมเท่าอีกฝ่าย จึงไม่ดูแก่ชราสัก'

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏเป็นครั้งแรกเมื่อผู้เขียนเริ่มจะแนะนำตัวละครให้ผู้อ่านได้ทราบอย่างตรงไปตรงมาให้เห็นบุคลิกของตัวละครในด้านบวกคือ เป็นคนกระฉับกระเฉงแคล่วคล่องว่องไว รูปร่างผอมจึงดูไม่แก่ในขณะเดียวกันก็เป็นการแนะนำบุคลิกและสถานภาพของตัวละครโดยเทียบเคียงกับนายกิจชนะซึ่งมีคำอธิบายไว้ในข้อความข้างต้นนี้ว่าเป็น 'เจ้านาย'

นอกจากจะแนะนำตัวละครตั้งแต่เริ่มต้นเสนอภาพตัวละครเป็นครั้งแรกแล้ว ว.วินิจฉัยกุลยังได้แนะนำตัวละครด้วยการบรรยายระหว่างดำเนินเรื่อง

ยกตัวอย่างเช่น

แนะนำ "วรารุธ" ในเรื่องละครคน

...เขาเป็นคนที่ขี้มียาก โดยมากรอยขี้มียากของเขามักเป็นการปั่นแต่งขึ้นสำหรับเวลาออกสังคมมากกว่าจะเป็นการขี้มียากจริงใจ แต่เมื่อเขาเป็นคนหน้าตาดี ความเคร่งขรึมของเขาจึงกลายเป็นเสน่ห์แบบหนึ่งสำหรับผู้หญิงที่ไม่รู้จักเขาดีพอ²

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏขึ้นเพื่อแนะนำให้ผู้อ่านได้รู้จักตัวละครในระหว่างดำเนินเรื่องเป็นการแนะนำผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา ให้เห็นจิตใจของตัวละครในด้านลบ ผู้เขียนสร้างตัวละครตัวนี้เป็นตัวเอกให้เป็นผู้ที่หน้าตาดี มีบุคลิกเป็นที่ต้องใจของผู้หญิง แต่ผู้เขียนก็ได้บอกไว้ตรงไปตรงมาว่า "เป็นเสน่ห์แบบหนึ่งสำหรับผู้หญิงที่ไม่รู้จักเขาดีพอ" "รอยขี้มียากของเขามักเป็นการปั่นแต่งขึ้นสำหรับเวลาออกสังคมมากกว่าจะเป็นการขี้มียากจริงใจ" ซึ่งเป็นการบอกกล่าวลักษณะนิสัยทางด้านลบของตัวละคร

แนะนำ "ฉายฉาน" ในเรื่องมณีราว

เอาเป็นว่า...เขาเป็นแต่เพียงผีเสื้อหนุ่มที่บินตอมดอกไม้ไปเรื่อย ๆ ดอกแล้วดอกเล่า ส่วน

¹วินิตา ดิถียนต์. "เมืองโพลีเพล." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2534.

หน้า 21 - 22.

²วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 70.

ภายหลังใครจะเด็ดดอกไม้เหล่านั้นไปปักแจกัน หรือจะทิ้งไว้ร่วงโรยคาต้นก็เป็นเรื่องของคนเหล่านั้นเอง ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเขาอีกต่อไป'

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏขึ้นเพื่อแนะนำให้อ่านได้รู้จักตัวละครในระหว่างดำเนินเรื่อง เป็นการแนะนำผู้อ่านให้เห็นลักษณะนิสัยของตัวละครในด้านลบ คือเป็นคนเจ้าชู้เห็นแก่ตัว และไม่คิดจริงจังกับใคร ไม่รับผิดชอบต่อการกระทำของตนด้วยการใช้วิธีการเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ ซึ่งเป็นการบอกกล่าวว่าตัวละครตัวนี้ไม่ใช่ตัวละครที่ดี

แนะนำ "เตย" ในเรื่องคุณชาย

คุณมหาและภรรยาไม่ใช่คนหล่อคนสวย แต่ลูกชายคนเดียวเก็บส่วนที่ดีของพ่อแม่มาไว้ครบ ครั้น เหมือนเทวดาบรรจงคัดเลือกให้โดยเฉพาะ ได้นัยน์ตาใหญ่ลึกและจมูกแหลมเป็นสัน คล้ายพ้อ ได้ดวงหน้ารูปไข่ ริมฝีปากหยัก ตลอดจนผิวสองสีเกลี้ยงเกลาของแม่มาประดับตัว แม้แต่เส้นผมสีดำสนิทหยักสวยสะบัดปลายน้อย ๆ นั้นก็เลือกส่วนของแม่แทนที่จะเป็นเส้นผมหยาบของพ่อ...²

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏขึ้นเพื่อแนะนำให้อ่านได้รู้จักตัวละครในระหว่างดำเนินเรื่อง เป็นการแนะนำผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา ให้เห็นบุคลิกของตัวละครในด้านบวก คือเป็นคนที่หน้าตาดีเพราะได้ บุคลิกภายนอกที่เป็นส่วนที่ดีของพ่อแม่ ผู้เขียนใช้วิธีการบอกอย่างตรงไปตรงมาชัดเจน

แนะนำ "ระบิล" ในเรื่องกะโหลกทอง

ระบิลนั่งตามสบาย ถึงกระนั้นบุคลิกภาคภูมิก็ยังปรากฏชัด รั้วรอยความสูงวัยมิได้แสดงให้เห็นเลย นับแต่ผมดำเรียบหยักสกน้อย ๆ และดวงหน้าซึ่งประกอบด้วยรูปนัยน์ตาคมลึกกับสันจมูกโด่ง ริมฝีปากเท่านั้นออกจะบางอยู่บ้าง ยามเมื่อก็ก่ือบเป็นเส้นตรง ทำให้ดวงหน้าดูขำเย็นยามเขาผลอดตัว แต่โดยทั่วไปแล้วระบิลเคยเป็นชายหนุ่มหน้าตาดีมาก เมื่อสามสิบปีก่อนอย่างไรบัดนี้ก็เกือบไม่ต่างไปจากตอนนั้น³

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏขึ้นเพื่อแนะนำให้อ่านได้รู้จักตัวละครในระหว่างดำเนินเรื่อง เป็นการแนะนำผู้อ่านให้เห็นบุคลิกของตัวละครในด้านบวกคือมีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่ต้องใจของคนทั่วไป

²วินิตา ดิถียนต์. "มณีราว." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2531. หน้า 177.

³วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 76.

วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 39.

สรุปได้ว่าวิธีการแนะนำตัวละครของ ว.วินิจฉัยกุล วิธีหนึ่งคือวิธีการที่ผู้ประพันธ์เป็นผู้บรรยายเองอาจจะปรากฏตั้งแต่แนะนำให้รู้จักตัวละครเป็นครั้งแรกหรือนำในระหว่างดำเนินเรื่อง ช่วยให้เห็นรูปร่างหน้าตาอุปนิสัยตัวละครอย่างตรงไปตรงมา

2.1.2 แนะนำจากพฤติกรรมของตัวละครอื่น

ว.วินิจฉัยกุลใช้วิธีการแนะนำตัวละครโดยผู้ประพันธ์ดำเนินการให้ตัวละครตัวหนึ่ง พูด คิด หรือแสดงปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่มีต่อตัวละครอีกตัวหนึ่ง เช่นที่ปรากฏในเรื่อง ทะเลแปร ละครคน มณีราวี เมืองโหลเพล้ คุณชาย กะโหล่ทอง

ในด้านการแนะนำตัวละครด้วยการบรรยายเมื่อเริ่มต้นที่จะแนะนำตัวละครเป็นครั้งแรก โดย ว.วินิจฉัยกุล ให้ตัวละครตัวหนึ่งบรรยายบุคลิกลักษณะของตัวละครอีกตัวหนึ่ง

ยกตัวอย่างเช่น

แนะนำ "จารณ" ในเรื่องทะเลแปร

ว.วินิจฉัยกุล ให้จรีพรซึ่งเป็นแม่ของจารณกล่าวถึงความสามารถของลูกชายกับกัลยา แม่ของทัดติยา ซึ่งเป็นการกล่าวถึงจารณเป็นครั้งแรกในตอน ที่ กัลยาและทัดติยายังไม่เคยพบจารณเลย โดยจรีพรกล่าวว่า

"ฉันเบาใจอยู่อย่างว่า มีลูกชายคนเดียวเท่านั้นก็จริง แต่ก็ได้เรื่องราวไม่เลอะแเละจำเขาเรียนหนังสือดีมาตลอดตั้งแต่เล็ก ๆ แล้ว ตอนจบปริญญาโทนะจะ เขาบอกว่าจะเรียนต่อปริญญาเอกดีไหม ฉันเลยต้องบอกว่าพอแล้วเพราะเขาไม่ได้รับราชการ เรียนแค่นี้กลับมาบริหารงานต่อจากคุณพ่อเสียที คุณพ่อเหนื่อยมามากแล้ว"

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏเป็นครั้งแรกเมื่อผู้เขียนเริ่มจะแนะนำตัวละครให้ผู้อ่านได้ทราบโดยให้จรีพรผู้เป็นแม่เป็นผู้บรรยายบุคลิกของตัวละครในด้านบวก คือทำให้ทราบว่าจารณเป็นตัวละครที่มีความรู้ความสามารถ มีการศึกษาดี โดยผู้เขียนให้จรีพรกล่าวว่า "มีลูกชายคนเดียวเท่านั้นก็จริง แต่ก็ได้เรื่องราวไม่เลอะแเละ" การแนะนำเช่นนี้จะเชื่อถือได้หรือไม่ผู้อ่านต้องวิเคราะห์ด้วยว่าเป็นคำแนะนำผ่านตัวละครที่เป็นแม่ ย่อมจะเห็นข้อดีของลูกมากกว่าข้อบกพร่อง

แนะนำ "ฉายฉาน" ในเรื่องมณีราว

คล้ายเดือนไม่เคยมองสบตาผู้ชายคนนี้ได้เต็มตาเลยสักครั้งเดียว ประกายตาของเขาแรงกล้าราวกับคมมีดกระทบแสงแดด...

หล่อนทิ้งโน้ตตัวเขาจริง ๆ...เขาเป็นผู้ชายเหมือนจามร เมฆและหมอก แต่เขาก็แตกต่างจากชายหนุ่มเหล่านั้นเหลือแสน

น้ำเสียง การเคลื่อนไหว การแต่งกาย ตลอดจนรูปทรงของเขา ล้วนกลมกลืนกันไปทั้งหมด คงจะเกิดจากการฝึกฝนและความเจนจัดจนเกิดเป็นรสนิยมประจำตัว...!

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏเป็นครั้งแรกเมื่อผู้เขียนเริ่มจะแนะนำตัวละครให้ผู้อ่านได้ทราบอย่างตรงไปตรงมา โดยให้คล้ายเดือนเป็นผู้บรรยายบุคลิกลักษณะของฉายฉานในด้านบวกผ่านความรู้สึกนึกคิดของคล้ายเดือน การเปรียบเทียบกับประกายตาของเขาแรงกล้าราวกับคมมีดกระทบแสงแดด เป็นการใช้อุปมาบอกถึงความรู้สึกของคล้ายเดือนที่มีต่อตัวละครตัวนี้

แนะนำ "ก้านันโดด" ในเรื่องเมืองโพล์เพล

ผู้ชายคนนี้มีรูปร่างสูงใหญ่ ้วยยังหนุ่มแน่นไม่เกินสามสิบ อยู่ในเสื้อกางเกงผ้าหนาสีทึบ คล้ายเครื่องแบบข้าราชการ แต่ว่าไม่มีเครื่องหมายยศบ่าหรือว่าสัญลักษณ์ใด ๆ จึงดูเหมือนภารโรงตามโรงเรียน ตัวเสื้อหลวมไม่อาจพรางความกว้างของช่วงบ่าและแผ่นอกหนาทึบเอาไวได้ เป็นหุ่นแบบพระเอกนักกล้ามซึ่งหมดความนิยมไปนานแล้วแต่ทั้งที่ดูเขยอย่างนั้นแหละ ปารมีมองเห็นนัยน์ตาคมกริบมองหล่อนเต็มตา แล้วเลิบบเล่ไปทางอื่น แวตานั้นบอกให้รู้ว่าเจ้าตัวไม่ใช่คนจิต ๆ เลยทีเดียว²

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏเป็นครั้งแรก เมื่อผู้เขียนเริ่มแนะนำตัวละครให้ผู้อ่านทราบโดยให้ปารมีเป็นผู้บรรยายบุคลิกลักษณะของก้านันโดดอย่างตรงไปตรงมา ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครตัวนี้มีบุคลิกที่ไม่ต้องตานางเอกคือปารมีมากนักแสดงให้เห็นบุคลิก "หุ่นแบบพระเอกนักกล้ามซึ่งหมดความนิยมไปนานแล้ว...ดูเขย" และรสนิยมที่ไม่น่าดูนัก "เสื้อกางเกงผ้าหนาสีทึบคล้ายเครื่องแบบข้าราชการ แต่ว่าไม่มีเครื่องหมายยศบ่าหรือว่าสัญลักษณ์ใด ๆ จึงดูเหมือนภารโรงตามโรงเรียน" แต่ก้านันโดดมีสิ่งที่สะดุดตาปารมีคือมีแวตาสื่อให้เห็นความเป็นคนเขาจริงเขาจังในการปฏิบัติหน้าที่การงาน ซึ่งจะกล่าวได้ว่าตัวละครตัวนี้เป็นตัวละครที่ดีตัวหนึ่ง

¹ วนิดา ดิถียนต์. "มณีราว." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2531. หน้า 63 - 64.

² วนิดา ดิถียนต์. "เมืองโพล์เพล." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534.

นอกจากนั้น ว.วินิจัยกุลยังแนะนำตัวละครด้วยการให้ตัวละครตัวอื่นกล่าวถึงในระหว่างดำเนินเรื่อง

ยกตัวอย่างเช่น

แนะนำ "วรารุณ" ในเรื่องละครคน

แก้วใสเหลือบมองผู้พูด สีหน้าเขาขมริม คิ้วขมวด บ่งความหนักแน่น เอาจริงเอาจังความรู้สึกที่ว่า "จะต้องเอาอย่างนี้ให้ได้" ฉายออกมาทางแววตา ทำให้หล่อนคิดว่าผู้ชายคนนี้นคงจะไม่ยอมให้ใครหรืออะไรมายืนขวางวิถีทางของเขา ไม่ว่าเรื่องใหญ่หรือเรื่องเล็ก'

ข้อความข้างต้นนี้เป็นการแนะนำโดยผ่านทางความรู้สึกนึกคิดของแก้วใสซึ่งได้รู้จักกับวรารุณมาระยะหนึ่งแล้ว ทำให้เห็นลักษณะนิสัยของตัวละครว่าเป็นคนเชื่อมั่นในตัวเองสูง เอาแต่ใจตัวเองใครขัดใจไม่ได้จะตอบโต้ต่อต้านทุกวิถีทาง โดยตัวละครคือแก้วใสวิเคราะห์ได้จากบุคลิกของวรารุณ

แนะนำ "บุรินทร์" ในเรื่องกะโหลกทอง

เสียงพ่อเหมือนเด็กซึ่งจู่ ๆ มีผู้ใหญ่เอาของขวัญหลายต่อหลายท่อน มาวางกองใส่ตักให้แทบจะรับไม่ทัน ดวงหน้าคล้ำซิด มีสีเลือดติดขึ้นตรงโหนกแก้ม นัยน์ตาวาววับขึ้น ทั้งด้วยความปิติยินดีและด้วยน้ำตาที่หล่อริน'

ข้อความข้างต้นนี้เป็นการแนะนำ บุรินทร์ผ่านจอมซึ่งเป็นลูกเพื่ออธิบายพฤติกรรมและความรู้สึกของพ่อเมื่อรู้ว่า มีผู้สนใจและเห็นคุณค่าผลงานของตนแสดงความรู้สึกส่วนลึก ซึ่งปิดบังไว้ด้วยบุคลิกของคนหม่อมดาลัยในชีวิตล้มเหลวในหน้าที่การงานและอุดมการณ์ ดังนั้นตัวละครซึ่งเป็นลูกชายที่อยู่ใกล้ชิด จึงสามารถสังเกตเห็นความรู้สึกนี้ แสดงว่าผู้เขียนพิถีพิถันที่จะเลือกให้ตัวละครตัวใดเป็นผู้บรรยาย

แนะนำ "บุรณ์" ในเรื่องกะโหลกทอง

เค้าของเด็กชายรุ่มรุ่ม หน้าสวย นัยน์ตาลึกซึ้งที่จอมเคยเห็นในรูปถ่ายสมัยเขาเข้ามาอยู่ใน

¹วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2537.

²วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 109.

บ้านของมุกดาใหม่ ๆ คินกลับมาอีกครั้งในตัวของเขาหนุ่มร่างสูงเพรียว ผิวขาวอมชมพู สะอาดรับกับดวงหน้างามประหนึ่งรูปปั้น¹

ข้อความข้างต้นนี้เป็นการแนะนำบุรุษผ่านจอม เพื่ออธิบายให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของบุรุษ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ในชีวิตของเขาคือ ด้านร่างกายจากอ้วนอู่อิ่มไปด้วยไขมัน เปลี่ยนเป็นร่างสูงเพรียวไม่อ้วน และด้านจิตใจ เปลี่ยนจากนิสัยชอบเพศเดียวกันเป็นคิดจะแต่งงาน มีครอบครัวเหมือนคนปกติ

แนะนำ "โด่ง" ในเรื่อง คุณชาย

เสียงเรียบ ๆ แต่หนักแน่นของเด็กหนุ่มทำให้คุณหญิงละม้ายพิศยังไปบ้าง เธอเคยพบเขามาแล้ว เคยจำได้ว่าท่าทักของเด็กหนุ่มคนนี้เป็นอย่างนี้แหละ ดูเรียบแต่เชื่อมั่นในตัวเอง แม้กิริยาอ่อนน้อม ไม่ลู่ลี้ลู่กลน เกะกะส่งเดช อย่างหนุ่มรุ่นใหม่ หากมีลักษณะบางอย่างบ่งว่าเขาไม่ใช่คนขลาดกลัว หรือยอมให้ใครข่มขู่²

ข้อความข้างต้นนี้ปรากฏขึ้น เพื่อแนะนำให้ผู้่านได้รู้จักตัวละครในระหว่างดำเนินเรื่องเป็นการแนะนำผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา ทำให้เห็นพฤติกรรมของตัวละครในด้านบวก คือเป็นคนที่เชื่อมั่นในตัวเอง มีกิริยาสุภาพอ่อนน้อม ไม่ขลาดกลัวเป็นการแนะนำโดยผ่านการวิเคราะห์ของตัวละครอื่น

สรุปได้ว่า ว.วินิจฉัยกุล ได้แนะนำตัวละครด้วยวิธีที่ผู้ประพันธ์บรรยายผ่านตัวละครอื่น โดยผ่านคำพูดหรือความรู้สึกนึกคิด หรือการวิเคราะห์ของตัวละครอื่น เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพของตัวละครที่ผู้ประพันธ์เสนอให้ชัดเจนขึ้น ทั้งลักษณะนิสัย รูปร่างหน้าตา รวมไปถึงความรู้สึกของตัวละครอื่นที่มีต่อตัวละครตัวนี้ ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกที่ผ่านการวิเคราะห์ของตัวละครอื่นอย่างเข้าใจตัวละครตัวนี้มากขึ้น หรืออาจเป็นความรู้สึกที่เกิดจากอคติ เช่น เกิดจากความรัก ความประทับใจ ความถูกใจ แต่ไม่ใช่ลักษณะนิสัยที่แท้จริงของตัวละครก็ได้

2.1.3 แนะนำตัวละครด้วยพฤติกรรมตัวละครเอง

ว.วินิจฉัยกุลใช้วิธีให้ตัวละครเปิดเผยตัวเองด้วยการแสดงพฤติกรรมหรือบทสนทนา ซึ่งผู้อ่านจะวินิจฉัยตัวละครจากพฤติกรรมการแสดงออกทั้งด้านการกระทำและคำพูดของเขา ดังปรากฏในเรื่องต่อไปนี้ คือ ทะเลแปร, ละครคน, เมืองโพล์เพล้, กะโหล่ทอง, คุณชาย

¹วินิดา ดิถียนต์. "กะโหล่ทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 605.

²วินิดา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 78.

ตัวอย่างเช่น

แนะนำ "จารณ" ในเรื่อง ทะเลแปร

ว.วินิจฉัยกุล แนะนำให้ผู้อ่านรู้จักนิสัยของจารณด้วยคำพูดและการกระทำของเขาเอง
ในระหว่างดำเนินเรื่อง ด้วยคำพูดว่า

"โอ้ ก็ผมไม่ใช่ไอ้จิกโกข้างถนนนี่ละ เขารู้ตัวว่าผมเป็นใคร คนอย่างผมจะหลอกลวงผู้หญิง
นะไม่มีทาง ผมกลัวเสียชื่อยิ่งกว่าแม่พวกนั้นเสียอีก พ่อแม่แท้เขาก็เต็มใจนะซี ถึง ผมไม่
แต่งงานกับลูกสาวเขา เขาก็ไม่กลัวว่าอะไรหรอก เพราะผมให้เกียรติคบหากับลูกเขาก็ดีเท่าไร
แล้ว"

ข้อความข้างต้นนี้ เพื่อแนะนำให้ผู้อ่านได้รู้จักตัวละครในระหว่างดำเนินเรื่องเป็นการ
แนะนำผู้อ่านให้รู้จักตัวละครดีขึ้น โดยอาศัยคำพูดของตัวละครเอง ทำให้ผู้อ่านสามารถเห็น
พฤติกรรมของตัวละครในด้านลบอย่างชัดเจนว่าเป็นคนหลงตัวเองที่คิดว่าตนเองดีกว่าและเหนือ
กว่าคนอื่น ทำให้ไม่เห็นคุณค่าผู้อื่น ข้อความที่ว่า "ผมให้เกียรติคบหากับลูกเขาก็ดีเท่าไรแล้ว"
เป็นการแสดงความรู้สึกถูกผู้หญิงและครอบครัวของเขา

แนะนำ "ก้านันโตด" ในเรื่องเมืองโพล์เพล

าพูดของเขาวินิจฉัยกุลแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักนิสัยของก้านันโตดด้วยคำ
ดำเนินเรื่อง ด้วยคำพูดว่า

"อย่าดูถูกกันมากนักนะ ฉันไม่ใช่คนที่เจ้านายของน้ำเอาเงินฟาดหัว ชาวบ้านพวกนี้เขาอยู่
กันดีดีแล้วอย่าเอาเงินมาทำลายพวกเขาดีกว่า น้ำก็รู้ดีพอ ๆ กับฉันว่าถ้าชาวบ้านขายที่ดินไป
ได้เงินมาก่อนหนึ่ง เอาไปซื้อรถกระบะ ที่วีลีส ต่อไปก็ต้องเล่นการพนันไม่ทางไม่ทำแล้วอาชีพ
ถือว่าไม่มีเงินแล้ว แล้วเงินไม่กี่แสนผลาญไม่กี่ปีก็หมด ต่อไปที่ดินก็ไม่มี อาชีพก็ไม่มีเหลือแล้วมัน
จะไปเป็นอะไรถ้าไม่ไปเป็นโจรปล้นเขากิน"

ข้อความข้างต้นนี้เพื่อแนะนำให้ผู้อ่านได้รู้จักตัวละครในระหว่างดำเนินเรื่องโดยอาศัย

¹วินิตา ดิถียนต์. "ทะเลแปร." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2525. หน้า 1159.

²วินิตา ดิถียนต์. "เมืองโพล์เพล." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 690 -

คำพูดของตัวเอง ทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นวิสัยทัศน์ของตัวละครที่ต่อต้านการขายที่ดินทำกินของชาวนาน

แนะนำ "ตาแหลม" ในเรื่องคุณชาย

ว.วินิจฉัยกุล แนะนำให้ผู้อ่านรู้จักอุปนิสัยของตาแหลมด้วยคำพูดของเขาเองในระหว่างดำเนินเรื่อง ด้วยคำพูดว่า

"ฉันเป็นคนผิดทำผิดมาตลอดชีวิต ถ้าฉันไม่รู้สึกครึ่งของบุญลือ ฉันคงจะได้ดีไปนานแล้ว ตอนฉันมาอาศัยอยู่กับนายยาบ แกก็พยายามให้ฉันทำงาน พาฉันไปฝากทำที่โน่นที่นี้สารพัด แต่ใจฉันมันไม่สู้เอง.....บุญคุณแกท่วมท้นล้นหัว ฉันไม่เคยตอบแทนบุญคุณแกกลับทำให้เดือดร้อนใจ ขออย่าให้ฉันไปเบียดเบียนบุญลืออีกเลย"

ข้อความข้างต้นนี้ เพื่อแนะนำให้ผู้อ่านได้รู้จักตัวละครในระหว่างดำเนินเรื่องโดยอาศัยคำพูดของตัวเองทำให้ผู้อ่านสามารถเห็นความรู้สึก รู้ผิดชอบชั่วดีของตัวละคร แต่เนื่องจากเป็นคนจิตใจไม่เข้มแข็งหนักไม่เอาเบาไม่สู้ จึงกลายเป็นคนล้มเหลวในชีวิต

แนะนำ "ศิवालย์" ในเรื่องละครคน

ว.วินิจฉัยกุล แนะนำให้ผู้อ่านรู้จักนิสัยของศิवालย์ด้วยคำพูดและการกระทำของเขาเองในการบรรยายสรุปท้ายเรื่อง ด้วยคำพูดว่า

"ตอนนี้ผมยังไม่คิดจะแต่งงานหรือกะคุณแม่" เขาเดินไปหยุดยืนอยู่ข้างหน้าต่าง มองออกไปข้างนอก หันหลังให้เธอ "ผมต้องการทำงานก่อน ให้สำเร็จ...หรือพอจะเป็นรูปเป็นร่างได้แล้ว ถึงจะคิดเรื่องแต่งงาน ผมยังไม่พร้อมจะมีเมียมีลูกเป็นห่วงผูกคอต ความจริงถ้าทำได้แบบคริสกับผม.... ผมก็ว่าดี เราจะได้ห่างกัน พอจะรู้เข้าใจกันได้ ขึ้นบับบับแต่งงานกันป่านนี้ คริสกับผมอาจจะหย่ากันไปแล้ว ถึงแก้วใสก็เหมือนกัน"

ข้อความข้างต้นนี้เพื่อแนะนำให้ผู้อ่านได้เข้าใจนิสัยตัวละครในตอนสรุปท้ายเรื่อง โดยอาศัยคำพูดตัวละครเอง แสดงทัศนคติในเรื่องการมีครอบครัว

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 662.

²วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 423.

แนะนำ "จอม" ในเรื่องกะโหลกทอง

ว.วินิจฉัยกุลแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักนิสัยของจอม ด้วยคำพูดและการกระทำของเขาเองในการบรรยายสรุปท้ายเรื่อง ด้วยข้อความว่า

...ผมเป็นอย่างอื่นไม่ได้นอกจากหุ่นเชิด เพราะจุดอ่อนของผมคือผมต้องการการนับสนุน้ำใจตา ผมต้องการได้ชื่อว่าโดดเด่นเหนือคนอื่นในกลุ่มเดียวกัน ผมต้องการเด่นเหนือญาติเหนือเพื่อนฝูง ไม่ว่าด้วยวิธีไหนก็ตามผมอยากเป็นลูกของคุณลุง เพื่อจะสืบทอดความยิ่งใหญ่จากท่านผมยอมทำอะไรอย่างให้ท่านพอใจ แม้เป็นการทรยศต่อเพื่อนพ้องของผม เพราะผมไม่ได้มีความรู้สึกอาทรอย่างจริงจังต่อเพื่อนเหล่านั้นระหว่างความอยู่รอดของผมและความอยู่รอดของผม ผมต้องเลือกตัวผมใคร ๆ ก็ต้องทำอย่างผมผมแต่งงานกับเก๋าเพราะผมเล็งเห็นว่าเก๋าเป็นพวกชนาทรพัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่ออนาคตของผมอย่างมหาศาล

...ผมเขียนถึงคุณริ้มเพราะต้องการระบายความในใจเป็นการได้ระบายอย่างหนึ่งของผมหลังจากผมฝังมันไว้ลึกจนหมักหมม เป็นเนื้อร้ายกัดกร่อนผมอยู่ทุกวัน ผมกำลังผ่าตัดมันออกไป...ผมขอยุ่คนเดียวเพื่อทำความรู้จักกับคนแปลกหน้าชื่อ จอม เจนนรา ผมไม่เคยรู้จักคนคนนี้อย่างถ่องแท้ ผมเห็นแต่เพียงเปลือกนอกที่เขาสร้างไว้ แต่ผมกำลังจะขุดทองที่เขาขุดไว้ข้างนอก เพื่อเข้าไปดูเนื้อแท้ของเขาหากเนื้อแท้นั้นไม่เป็นสนิมผุกร่อนไปจนหมดแล้ว ยังคงเหลือตะกั่วอยู่บ้าง ผมจะเอามาหลอมทำเครื่องมือเครื่องใช้ราคาถูกละก้อย่าง เพื่อว่ามันจะใช้สอยเป็นเครื่องมือใช้งานเลี้ยงชีพได้ไม่มากนักน้อ'

ข้อความข้างต้นนี้ผู้ประพันธ์ใช้วิธีให้ตัวละครวิเคราะห์ความเป็นจริงและความรู้สึกของตัวเอง การเปรียบเทียบว่าตนเองเหมือนทองชุบ ถ้าจะดูเนื้อแท้ต้องขุดทองออก ภายในเนื้อแท้ที่ผ่านชีวิตที่ฉาบเปลือกนอกไว้ อาจจะเป็นเครื่องตะกั่วก็ต้องยอมรับความจริง และยอมรับว่าตะกั่วก็คือตนเองซึ่งแม้จะไม่มีค่า แต่ก็สามารถดำเนินชีวิตไปได้ตามอัธยาศัย เป็นการเปรียบเทียบในแง่มุมที่ตัวละครผ่านการวิเคราะห์ตัวตนของเขาจากประสบการณ์และความเข้าใจชีวิตที่แท้จริง

สรุปได้ว่าการแนะนำตัวละครด้วยพฤติกรรมของตัวละครเอง ผู้ประพันธ์ใช้วิธีแนะนำผ่านคำพูดและพฤติกรรมของตัวละคร ทำให้เห็นลักษณะนิสัยทั้งด้านบวกและด้านลบของตัวละครเมื่อผู้อ่านวิเคราะห์จากถ้อยคำ น้ำเสียง และพฤติกรรมของตัวละครนั้น นอกจากนั้น ว.วินิจฉัยกุลยังใช้วิธีให้ตัวละครวิเคราะห์ตัวเอง เมื่อผ่านประสบการณ์ชีวิตมาระยะหนึ่งแล้ว ซึ่งวิธีนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจตัวละครได้ชัดเจนมากที่สุด

2.2 การกำหนดลักษณะนิสัยตัวละคร

กุหลาบ มลลิกะมาส ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัยของตัวละครว่าการแสดงลักษณะนิสัยของตัวละครในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี เช่นนวนิยายนั้นสมควรแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

ก. น้อยลักษณะ หมายถึง มีนิสัยเพียงอย่างเดียว เช่น เป็นคนจู้จี้ขี้บ่น ก็มีลักษณะเช่นนั้นตลอดเรื่องไม่แสดงนิสัยอย่างอื่นอีก

ข. หลายลักษณะ หมายถึง ตัวละครที่ผู้แต่งสร้างให้มีลักษณะนิสัยหลายอย่างอาจเป็นนิสัยที่ขัดแย้งกันเองในตัวบุคคลนั้นก็ได้

ธัญญา สังขพันธานนท์ ได้กล่าวถึงประเภทของตัวละครในหนังสือวรรณกรรมวิจารณ์ โดยอ้างอิงจาก อี เอ็ม ฟอสเตอร์(Forster 1977. 73 - 74) ได้แบ่งตัวละครเป็นสองแบบ คือตัวละครแบบแบน และตัวละครแบบกลม

1. ตัวละครแบบแบน (Flat Character) หรือตัวละครแบบน้อยลักษณะเป็นตัวละครที่มีลักษณะเรียบง่าย ไม่มีความซับซ้อนในด้านบุคลิกภาพและสภาพจิตใจ

2. ตัวละครแบบกลม (Round Character) หรือตัวละครที่มีหลายลักษณะนิสัย ผู้เขียนสร้างตัวละครให้มีบุคลิกภาพมีนิสัยซับซ้อน แตกต่างไปตามสภาพอารมณ์ สถานการณ์และสภาพแวดล้อม²

นอกจากนี้ ยุธจักร บุญสนิท กล่าวว่านวนิยายและเรื่องสั้นบางเรื่องจำเป็นต้องสร้างตัวละครน้อยลักษณะ เพราะมุ่งแสดงลักษณะนิสัยประการเดียวของตัวละคร เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์โดยเฉพาะหากเรื่องนั้นไม่มีความซับซ้อนหรือเป็นเพียงเรื่องสั้น

ดำเนินเรื่องโดยใช้ระยะเวลาไม่นานไม่สามารถแสดงพัฒนาการของลักษณะนิสัยที่ซับซ้อนของตัวละครได้ แต่นวนิยายบางเรื่องจำเป็นต้องอาศัยการสร้างตัวละครหลายลักษณะเพื่อแสดงฝีมือความสมจริง ความมีเหตุผลของผู้ประพันธ์ให้สอดคล้องกับความเป็นไปได้ของเนื้อหา ทั้งนี้การสร้างตัวละครให้มีน้อยลักษณะหรือหลายลักษณะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับโครงเรื่องหรือเนื้อเรื่องเป็นสำคัญ³

ลักษณะนิสัยตัวละครในนวนิยายของ "ว.วินิจฉัยกุล" มีลักษณะนิสัยทั้ง 2 ประเภท คือ

¹กุหลาบ มลลิกะมาส. วรรณคดีวิจารณ์. 2529. หน้า 112.

²ธัญญา สังขพันธานนท์. วรรณกรรมวิจารณ์. 2539. หน้า 176 - 177.

³ยุธจักร บุญสนิท. วรรณวิจารณ์. 2538. หน้า 44 - 45.

2.2.1 ตัวละครน้อยลักษณะ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวละครน้อยลักษณะในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล พบว่ามีตัวละครที่จัดอยู่ในประเภทตัวละครน้อยลักษณะ 4 ตัว ด้วยกันคือ

1. สายชนะ จากเรื่อง เมืองโพล์เพล้
2. โด่ง จากเรื่อง คุณชาย
3. มหาทองดี จากเรื่อง คุณชาย
4. บุรินทร์ จากเรื่อง กะโหลกทอง

สายชนะ

ตัวละครเอกฝ่ายชายจากเรื่องเมืองโพล์เพล้เป็นตัวละครที่มีนิสัยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว มีอุดมการณ์หัวรุนแรง เพราะผู้เขียนสร้างให้ตัวละครตัวนี้ ทำหน้าที่ประสานความคิดที่ถูกต้องระหว่างตัวละครอื่นในเรื่องและมีบทบาทสำคัญในเรื่องนี้เพียงเรื่องเดียว คำพูดและพฤติกรรมของตัวละครจึงดำเนินไปตามเป้าหมาย ดังนั้นผู้เขียนจึงไม่แสดงลักษณะนิสัยอื่นของตัวละคร

ข้อความที่แสดงให้เห็นว่านายสายชนะมีอุปนิสัยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว และเป็นคนมีอุดมการณ์ เช่น ในบทสนทนาระหว่างสายชนะกับบิดา

"พ่อจะตั้งผมเป็นทายาท" เขาเปลี่ยนจากบ่าเป็นพ่อ บอกให้รู้ว่ากำลังเอาจริงเอาจังไม่ได้รวน "แต่เทศบาลที่นี่ไม่ใช่บริษัท ที่พ่อจะยกเป็นมรดกให้ลูกได้หรอกนะ มันเป็นระบบบริหารท้องถิ่น บ่า...เอ๊ย...พ่อ ไปอ่านเทศบัญญัติดูสิ"¹

"ป้าพูดจบริยง ขอดูมึง เอละ ที่ป้าพูดมาก็ถูกอยู่บ้าง ผมไม่ตะบันเถียง เพียงแต่ผมเชื่อว่าเราน่าจะปรับช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนให้เข้าใกล้กันมากกว่านี้ ทำไมเราจะต้องทำให้สนธยานุรีเป็น "นิค" เพื่อชาวเมืองอย่างป้าจะรวยขึ้นหาสิบล้านแต่ชาวบ้านอย่างลูกบ้านไธโศดรวัยขึ้นหาสิบบาท ป้าลดของป้ามาเหลือห้าล้าน แล้วเขยิบรายได้ชาวบ้านขึ้นเป็นห้าหมื่นบาทมีส่วยกว่าเธอ"

"เขยแล้วละป้า สมัยนี้ไม่มีแล้ว ปลูกระดะระดมอะไร เขามีแต่ผู้ต่อสู้เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรของชาติ"

¹ วนิดา ดิถียนต์. "เมืองโพล์เพล้." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 186.

"อ้อ ถ้าหากว่ามีอุตสาหกรรมจริงก็ไม่ว่ากัน แต่ชาวสนธยาบุรีมีเทคโนโลยีเองรีเปลา่ เก้าะเปลา่...ใช้มีย่ำป้าสิ่งที่เราคือแรงงาน แล้วก็ทะเลไว้เป็นท่อระบายน้ำเสีย มีหาดทรายไว้เป็นวัดดูดิบ มีสวนกับนาไว้เป็นสนามให้คนวิ่งเดิน อุตสาหกรรมหัวใจมันอยู่ที่เทคโนโลยีนะครับ แล้วสิ่งที่ป่าต้องการมันจะคายสารเคมีมาเป็นปัญหามลภาวะกะเมืองเราทั้งนั้น"¹

บทสนทนาระหว่างสายชนะกับมารดา

"ผู้หญิงที่ผมจะแต่งงานด้วยต้องเป็นชนชั้นแรงงาน หรืออย่างน้อยก็ต้องเป็นคนจน อย่างต่ำที่สุดก็ต้องเป็นคนบ้านนอก ใช้ชีวิตในชนบทแล้วมีอุดมการณ์สูง หรือถ้าไม่มีอุดมการณ์มากนัก ก็ควรจบแค่ประถมสี่ประถมหกเป็นอย่างมากที่สุดยันชั้นเชิงใช้แรงงานได้ดี ประเภทอย่างที่ว่า เป็นนายทุนขุนศึกศักดินา ผมไม่เอาละมันเหลื่อมล้ำกับผมมากเกินไป"²

บทสนทนาระหว่างสายชนะกับผู้ว่าราชการจังหวัดสนธยาบุรี

"...ผมอยากจะอนุรักษ์ธรรมชาติเอาไว้มากกว่าอนุรักษ์การพนัน เราเคยพูดกันว่าจะเปิดรับเฉพาะนักพนันชาวต่างชาติ แต่เอาเข้าจริงมันก็คงมีข้อยกเว้นให้คนไทยกระเป๋านักเข้าไปได้เล่นจนได้..."

"...เราอยากให้เมืองนี้เป็นแหล่งพักผ่อนตามธรรมชาติมากกว่า เรื่องเป็น 'นิค' เป็นหน้อยนั้นพ่อผมไปรับนโยบายมาจากส่วนกลางก็ตื่นเต้นไปกับเขายังงั้นเองแหละ แต่เราจะคุมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้อยู่ในรูปในรอยได้ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม"³

บทสนทนาระหว่างสายชนะกับปารมี

"คุณก็...คนชนิดนี้ยังอ่อนข้อให้มันยิ่งได้ใจ" สายชนะเดินกลับไปนั่งบนแคร่ตามเดิม "เมื่อก่อนนี้มันใหญ่ได้เพราะผู้ใหญ่บ้านอยู่นอกเขตเทศบาล เวลานี้เขตขยายเข้ามาถึงแล้ว มันก็กลายนักเลงท้องถิ่นอย่างเดียวไม่มีตำแหน่ง ผมว่ามันอยากสมัคร ส.ท.จนตัวลั่น แต่มันไม่กล้าทาบรัศมีไอ้โดด"⁴

¹ วิมล ดิถียนต์. "เมืองโพล์เพล." โดย ว.วิมลชัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 757, 759, 760.

² แหล่งเดิม. หน้า 271.

³ แหล่งเดิม. หน้า 282, 284.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 285.

ข้อความข้างต้นนี้ล้วนแสดงให้เห็นอุดมการณ์ความคิดของสายชนะ ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยของ คนหัวรุนแรง ผู้ประพันธ์อธิบายความคิดของสายชนะไว้อย่างชัดเจนตรงไปตรงมา เพื่อเสนอภาพของ สายชนะในฐานะผู้มีอุดมการณ์ และแสดงความคิดเพื่อประสานความเห็นระหว่างสายชนะกับ ตัวละครอื่นให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโครงเรื่อง จึงไม่จำเป็นต้องแสดงลักษณะนิสัยของ สายชนะในด้านอื่น

โด่ง

ตัวละครเอกฝ่ายชายจากเรื่องคุณชาย ผู้เขียนต้องการสร้างให้โด่งเป็นพระเอกของเรื่อง แสดงลักษณะนิสัยกตัญญูรู้คุณ ใฝ่ดีรักเรียนและมีมานะอดทน เป็นลักษณะนิสัยที่เป็นแบบฉบับ ตัวละครที่ดี เป็นพระเอกของเรื่อง ตัวอย่างเช่น

ลักษณะนิสัยกตัญญูรู้คุณ ผู้ประพันธ์บรรยายความรู้สึกของโด่งที่มีต่อตาแหยมบุคคลที่เป็นที่ เคารพนับถือของโด่งว่า

มีบางครั้ง...ในฤดูฝน...ฝนตกหนักราวกับฟ้ารั่ว โด่งเคยตื่นขึ้นมากลางดึก อากาศในยาม นั้นหนาวเย็นด้วยละอองไอน้ำ...โด่งมักจะมีความคิดแวบเข้ามา "บ้านนี้ ตาแหยมเปียกโชกหมดแล้ว"

นึกถึงชายชรา...ไร้ญาติขาดมิตร อยู่ตามลำพังในความมืดภายในเพิงเก่า ๆ ซึ่งป้องกันไม่ ได้เลยไม่ว่าลมหรือฝน โด่งมักจะรู้สึกวูบขึ้นมา...เป็นความรู้สึกที่หนาวเย็นกว่าลมฝนใน ยามนั้นเสียอีก

โด่งไม่เคยลืมเลยว่า เมื่ออยู่กันสองคนยายหลาน ก็มีตาแหยมนี้แหละไปขอยามาให้เวลา ยายไม่สบาย...ตาแหยมนี้แหละไปนิมนต์หลวงพ่อกุมาเมื่อยายใกล้สิ้นใจ....และตาแหยมอีก เหมือนกันที่ออกปากสนับสนุนอย่างแข็งแรงให้โด่งได้อยู่กับคุณลุงคุณป้า ไม่ต้องไปอาศัย ในบุญของวัด

บางครั้งเช่นกัน...โด่งเคยคิดว่าถ้าหากว่าโตขึ้น ทำงานหาเงินได้เมื่อไร ก็จะหาข้าวมาให้ ตาแหยมกินทุกวัน ไม่ต้องพึ่งข้าวชาวบ้านหรือข้าวกันบาตรพระอย่างทุกวันนี้

ผู้ประพันธ์ให้โด่งพูดข้อความนี้ เมื่อตอนเตี้ยไปเรียนเมืองนอก มหาทองดีและสุก้าย้ายบ้าน ใหม่และมหาทองดีชวนโด่งไปอยู่ด้วยโด่งแสดงความรู้สึกกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ จึงตัดสินใจอย่างนี้

"ถ้าผมอยู่ คุณป้าก็ไม่สบายใจ" เขาตัดสินใจพูดตามตรงเพราะคิดว่าเวลานี้การพูดอย่างตรงไปตรงมาจะดีกว่าอ้อมค้อม "ไม่ใช่ที่ผมไม่กตัญญู ถ้าคุณลุงคุณป้าช่วยผมจะกลับมาพยาบาลให้ทุกอย่าง ผมไม่ลืมหรอกนะว่าคุณลุงคุณป้าช่วยชีวิตผมไว้ ถ้าไม่มีคุณลุงคุณป้าผมคงไม่โตมาจน...จนอย่างนี้ แต่ให้ผมอยู่ผมว่า..ไม่ดี"

ลักษณะนิสัยไม่รักเรียน ผู้ประพันธ์ให้โด่งแสดงความสนใจการเรียน ถึงแม้ว่าจะต้องทำงานหนักก็ไม่บ่น

บทสนทนาระหว่างโด่งกับเต้ย

"ไม่ใช่ยังงั้นหรอกนะ" โด่งเริ่มเบื่อกับที่ต้องพูดซ้ำ แต่ก็ไม่รู้จะหาประโยคไหนมาแทน "คุณเต้ยไม่อยู่ในฐานะผม คุณเต้ยก็ไม่ต้องยอม ผมกำลังเก็บเงินอยากจะเรียนต่อเกรงใจถ้าขอเงินคุณลุง"²

บทสนทนาระหว่างโด่งกับตาแหลม

"ตั้งแต่ไปทำงาน ไม่มีเวลาดูหนังสือเลย พรุ่งนี้ว่าจะไปหาหมวยเล็กให้ช่วยติวหน่อยไปบอายน้าก็ได้"³

บทสนทนาระหว่างโด่งกับสุภา

"ผมเรียนสายวิทยุอะ ผมอยากจะ..." เด็กหนุ่มอีกอีกก่อนจะพูดต่อไปว่า "ผมอยากจะสอบ ม.6 ให้ได้ก่อน ถ้าสอบเทียบได้ก็สอบเอาไว้ แล้วต่อไปเป็นยังไง ผมจะทำงานหาเงินเรียนเองอะ ไม่รบกวนคุณป้า"

"จบ ม.6 คงจะมีทางไปอีกหลายทางอะ" เด็กหนุ่มตอบสั้น ๆ⁴

ข้อความต่อไปนี้เป็นคำพูดของมหาทองดีกล่าวถึงความไม่รักการเรียนของโด่งว่า

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1072.

²แหล่งเดิม. หน้า 365.

³แหล่งเดิม. หน้า 368.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 538.

"ตอนนี้โด่งกำลังสอบเทียบอยู่ แต่บอกฉันว่าอยากจะกลับไปเข้าเรียนตามชั้นเรียนให้ความรู้มันแน่นสักหน่อย แล้วจะเข้าเรียนต่อวิชาโรงแรม หรือบริหารธุรกิจอะไรนี้ฉันก็ฟังไม่ถนัดคงจะเป็นเพราะคุณโสกาเขาเป็นเจ้าของโรงแรมที่ภูเก็ตละมัง โด่งเรียนจบก็คงจะไปทำงานที่นั่น"¹

ลักษณะนิสัยมานะ อดทน ผู้ประพันธ์บรรยายถึงหน้าที่ของโด่งที่ต้องช่วยทำงานทุกชนิดในบ้านของมหาทองดีและสุภา

มีงานอะไรบ้างที่โด่งทำมาตั้งแต่เด็กจนเข้าสู่วัยรุ่น ?

คำตอบคือ...ทุกอย่าง

ช่วยคุณลุงดายหญ้า ตัดหญ้า พรุนดิน...เอาละ พุดง่าย ๆ ว่างานสนามหรือจะเรียกว่างานสวนก็ได้ โด่งทำหมดทุกอย่าง...ตอนเล็ก ๆ ก็ช่วยคุณลุงทำ ตอนโตแล้วทำเสียเอง เป็นส่วนใหญ่ชดเชยกับเรี่ยวแรงของคุณลุงที่ลดถอยลงไปทุกปี

แล้วเรื่องงานบ้านละ ผู้ชายอื่นเขาไม่ต้องทำ...โด่งก็ต้องช่วยคุณป้าทำมาตั้งแต่เล็ก ๆ กวาดบ้าน ถูบ้าน เรื่องนี้เล็กมาก...เรื่องยากกว่านี่คืองานในครัว โด่งถูกเรียกตัวไปเป็นลูกมือช่วยหั่นผัก หั่นหมู เจียวไข่...เริ่มตั้งแต่การทำอาหารง่าย ๆ ส่วนหนึ่งก็เพื่อหาใส่ปากใส่ท้องตัวเอง และอีกส่วนเพื่อแบ่งเบาภาระจากคุณป้า จนกระทั่งทุกวันนี้...ทำเป็นหมดทุกอย่างไม่ว่าอาหารง่ายหรือว่าอาหารยาก

เวลาที่จะออกไปสนุกสนามเสากับเพื่อน ๆ มีน้อยมาก เพราะที่บ้านนี้มีงานทำกันมากมาย มือไม่เคยเว้นว่าง²

เมื่อโด่งออกจากบ้านมหาทองดีไปอยู่กับวุฒิและโสกา โด่งก็ต้องทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยเหมือนเดิม

หลายครั้ง เด็กหนุ่มเหน็ดเหนื่อย...หลายครั้งเขาห้วงการเรียนว่าจะตกต่ำลงไป...หรืออยากจะวางมือเสียชั่วคราว แต่เกือบทุกครั้ง ดวงหน้าซुบซิดของตาแหม่มจะต้องลอยเด่นขึ้นมาพร้อมกับแววตาแก่...เสียงของแกล้งลอยมาจากภพไกลโพ้น

'เอ็งต้องทน...เอ็งต้องเอาตัวให้รอด...อย่าพึ่งแต่เอาชีวิตรอดเหมือนข้าวยาให้อร่อยของเอ็งเหมือนกับข้า...ข้ายังมีเอ็ง แต่เอ็งไม่มีใครอีกแล้ว'

¹วันิดา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1185.

²แหล่งเดิม. หน้า 102 - 103.

โด่งก็จะมูมานะ กัดฟัน ทั้งเรียน ทั้งช่วงงานต่าง ๆ ในบ้านต่อไปอย่างน้อยเขาปอบตัว
เองว่าจะได้ไม่มีเวลาคิดถึงเรื่องอื่นโดยเฉพาะเรื่องของรวงข้าว¹

งานของโด่งมักจะไม่มีเวลากำหนดแน่นอนขึ้นอยู่กับว่าแขกที่เขาต้องดูแลนั้นมาถึงเมื่อใด
และต้องเอาใจใส่ให้ความสะดวกแบบไหน จนกว่าเขาผู้นั้นจะย่างเท้าออกไปจากโรงแรม
เพื่อเดินทางไปทีอื่น ก็เป็นอันว่าหมดหน้าที่ งานแบบนี้ทำให้โด่งมีประสบการณ์หลากหลาย
กับคน...บุคคลใหญ่โตเหล่านั้นมีหลายคนที่เขาใจยาก ทั้งที่เมื่ออยู่ต่อหน้าประชาชน
เขาจะเป็นนักการเมืองที่อยู่ง่ายกินง่ายคลุกคลีกับประชาชนในถิ่นเลือกตั้ง ยิ้มแย้มแจ่มใส
อดทนกับคำถามของผู้สื่อข่าว ตอบโต้นักวิชาการอย่างฉลาดเฉลียวคมคาย แต่เมื่อลับสาย
ตาผู้คน เขาก็กลายเป็นอีกคนหนึ่งเหมือนถูกสาบ...ระเบิดอารมณ์ออกใส่คนแวดล้อม โดยเฉพาะพนักงานบริการ

แล้วก็ยังพวกรบเร่เร่ร่อนอีก...พวกนี้มักจะใช้เงินเป็นใบอนุญาตให้แหวกออกจาก
กฎเกณฑ์ทุกอย่างของสังคม ไม่ว่าโรงแรมมีข้อกำหนดหรือข้อห้ามอะไร พวกนี้เป็นต้องจง
ใจละเมิดเพื่อบอกให้รู้ว่า

'ฉันไม่เหมือนคนอื่นจะมานับฉันรวมเข้ากับคนอื่น ๆ ไม่ได้'

ความอดทน คล่องแคล่ว และจดจำสิ่งเล็กน้อยได้แม่นยำ เป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้ทำ
งานกับคนประเภทนี้ จะว่าไปแล้วคุณสมบัติข้อแรกนั้นแหละสำคัญที่สุด ชายหนุ่มอดนึกไม่
ได้ว่า...หากไม่ได้ถือกำเนิดมาอย่างที่เป็นอยู่และไม่ได้รับการอบรมมาอย่างที่ได้รับ เขาก็
อาจจะไปไม่รอดกับงานที่ทำ²

ผู้ประพันธ์สร้างให้โด่งซึ่งเป็นพระเอกของเรื่อง ภูมิหลังของโด่งเป็นเด็กกำพร้า มีชีวิตที่
ไม่อบอุ่น แต่เป็นตัวละครที่มีอุปนิสัยดีมีความคิดไปในทางที่ดีเสมอ และประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี
งามตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบเรื่อง เพราะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี จึงทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต
ทั้งด้านหน้าที่การงานและด้านคู่ครอง เพื่อแสดงภาพของบุคคล

มหาทองดี

ตัวละครเอกฝ่ายชายจากเรื่องคุณชาย ผู้เขียนต้องการสร้างให้มหาทองดีเป็นตัวละครที่ทำ
หน้าที่สนับสนุนพระเอก ดังนั้นจึงสร้างให้มีอุปนิสัยใจบุญชอบช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก มีเมตตา
เป็นคนรักลูกและรักครอบครัวมากในขณะเดียวกันก็รักความยุติธรรมด้วย

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1128 - 1129.

²แหล่งเดิม. หน้า 1243 - 1244.

ข้อความที่แสดงให้เห็นว่ามหาทองดีมีอุปนิสัยใจบุญชอบช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก
มีเมตตา

บทสนทนาระหว่างมหาทองดีกับสุภา

"หลวงพ่อกำลังทำอาหารเป็นไขหัวลมขอยาแก้ไข้หน่อยเถอะแม่เดี่ยวกินข้าวเสร็จแล้วจะถีบรด
ไปที่วัด..แล้วขอยาแก้ไข้ให้ชาวบ้านแถวนี้อีกหน่อยตาแหมมแถมมาขอยานั่งรอรอยู่หน้าบ้าน"
"แกขอให้คนข้างบ้านแกนะ แล้วแะมาขอข้าวกิน...ข้าวยืนก็มีแบ่งให้แกหน่อยเอาบุญ"¹

"แม่ เราเองก็อยากให้เด็กมันได้ดีไม่ใช่หรือ อย่างน้อย เราก็ไม่อยากจะเห็นมันเป็นขโมย
ขี้โจร แล้วพอมันเกิดจะไปได้ดีได้ดียื่นมา...เอ๊ะ...กลับกลั้วขึ้นมาซะแล้ว"²

บทสนทนาระหว่างมหาทองดีกับโด้ง

"ลูกอบรมสั่งสอนแถมมาตั้งแต่เด็ก เพราะอยากให้เป็นคนใฝ่ดี มีสติปัญญามีคุณธรรม คน
บางคนเขามีทุนพ่อแม่กองไว้ให้แล้วตั้งแต่เกิดพวกนี้แค่ค่อยอดขึ้นไปหน่อยก็สบาย ส่วนแก
นั้น พื้นฐานแทบไม่มี ต้องสร้างเอาเอง ต้องเหนื่อยกว่าเขา ถ้าหากว่าประพฤติปฏิบัติดี ก็
คงจะมีชีวิตที่ดี ขอให้รู้ไว้ว่าคนคิดก่น้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้ แต่จะไม่เจอน้ำเจofireนั้นคง
เป็นไปได้ แต่ไฟนี่นะมันหลอมทองคำออกมาให้สวยงามนักต่อนักแล้ว"³

บทสนทนาระหว่างมหาทองดีกับตาแหมม

"บ้านไหนถ้าเจ้าของบ้านคิดยังงั้น ก็เป็นเรื่องของบ้านนั้น...แต่บ้านนี้ฉันคิดไม่ได้ มัวแต่รัก
ลูกตัวเองจนรักลูกคนอื่นไม่เป็น ความรักนั้นย่อมไม่บริสุทธิ์ พ่อแม่รักลูกเป็นธรรมชาติของ
สัตว์โลกอยู่แล้ว แต่ความเมตตาต่อสัตว์ผู้ยาก มนุษย์ทุกคนควรจะมี สมัยฉันบวชเคยตาม
หลวงปู่ไปธุดงค์ในป่าอยู่ทีหนึ่ง ฉันเคยเห็นลูกช้างกำพร้าแม่ ช้างจำฝูงมันก็ยังดูแลหอบ
หิ้วไปในโขลงของมันเองด้วย ยังติดตาอยู่จนบัดนี้ แล้วฉันจะยอมทำตัวให้ต่ำกว่าสัตว์
เดรัจฉานที่เดียวอะไร"⁴

¹วินิตา ดิถียนต์. "อุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 8.

²แหล่งเดิม. หน้า 187.

³แหล่งเดิม. หน้า 302 - 303.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 791.

ข้อความที่แสดงให้เห็นว่ามหาทองดีมีอุปนิสัยเป็นคนรักความยุติธรรม

บทสนทนาระหว่างมหาทองดีกับเตี้ย

"อะไรกันวะ เรื่องไปกันใหญ่แล้ว" เสียงเอ็ดตะโรของพ่ออบอกบ่งความโมโหโทโสอย่างไม่เคยเป็น "ทำไมต้องพาลคนอื่นด้วย ไม่ได้ตั้งใจ ไปพาลเขาทำไม"

"เดี๋ยวก่อน" คุณมหาตั้งสติทัน ยกมือห้ามก่อนจะเลิกจะรา จำไว้นะว่าอย่าให้เกิดเรื่องยังอีก อยู่กันมาตั้งกี่ปีไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งกัน โด่งมันก็ยอมลงให้แก่ทุกอย่างโกรธขึ้นมา แกเห็นมันเป็นกระสอบทราย ยังงี้ไม่ถูก"¹

บทสนทนาระหว่างมหาทองดีกับตาแหยม

"ตาแหยม" คุณมหาปرامเสียงขุ่น ๆ "ไม่ต้องมากระทบกระแทกแตกตั้นฉัน แค่นี้ฉันก็กลุ่มแทบตายอยู่แล้ว เด็กมันทะเลาะกันคู่เดียวพอ ผู้ใหญ่หัวหงอกไม่ต้องมาจับคู่ตีกันอีก ใครบอกว่าฉันถือหางลูก โด่งกลับมาเมื่อไร ชำระความกันให้ละเอียดลูกฉันผิดฉันก็ต้องบอกว่าผิด"²

บทสนทนาระหว่างมหาทองดีกับโด่ง

"ลูงมันดีแต่สอนลูกคนอื่นเสียเขี้ยวหวังจะให้เป็นคนดีอย่างใจ แต่มันก็เหมือนผงเข้าตา เขี้ยวของคนอื่นได้ เขี้ยวของตัวเองไม่ได้ สอนลูกคนอื่นได้เต็มปาก สอนลูกตัวเองไม่ได้จนแล้วจนรอด"³

ข้อความที่แสดงให้เห็นว่าคุณมหาเป็นคนที่มีลูกและรักครอบครัวมาก คือ ผู้ประพันธ์บรรยายให้มหาทองดีคิดถึงการเรียนของเตี้ยว่า

มีลูกเก่งหัวดี บางทีพ่อแม่อีกปวดหัวพอ ๆ กับมีลูกไม่เก่งหัวไม่ดีนั้นแหละ...คุณมหาหนักด้วยความอ่อนใจ

แต่พอรู้ตัว ก็รีบเตือนตัวเองว่า.....อย่า อย่าไปยึดมั่นถือมั่นว่าอย่างโน้นอย่างนี้มันจะต้อง

¹ วนิดา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 593.

² แหล่งเดิม. หน้า 594.

³ แหล่งเดิม. หน้า 691.

เป็นไปอย่างใจเรา ขนาดตัวเราเองบังคับไม่ให้อย่างบังคับไม่ได้ บังคับไม่ให้ตายก็ยังบังคับไม่ได้ใหญ่...แล้วจะไปบังคับอนาคตของลูกมันทำไม ในเมื่อมันก็ไม่ได้เหลวไหลทำอะไรเสียหาย มันอยากเรียนวิชาที่มันชอบ มันก็คงเอาดีของมันได้ละน่า'

คุณลุงคุณป้า...มีหน้าที่ทำอาหารใหม่ ๆ ถูกปากให้ลูกชาย หรือมีจะนั้น ถ้าเป็นอาหารประเภทหมวดเต้าเขากะต่าย ไม่มีปัญหาทำเอง คุณลุงก็ขับรถไปซื้อตามภัตตาคารที่คุณเคยไปกินกับเพื่อน จะไกลแสนไกลจนสุดมุมเมืองอย่างไรต้องหาให้เจอ²

คุณมหาต้องทำงานหนัก...ไม่ใช่งานในที่ทำงาน แต่เป็นงานตื่นก่อนสว่าง ขับรถไปส่งลูกชาย ตัวเองค่อยย้อนกลับมาทำงานทันเวลาแปดโมงครึ่ง เรียกว่ากระหืดกระหอบทุกวัน ส่วนวันไหนเคยกลับดึก สั่งให้พ่อไปรับที่โน่นที่นี้ พ่อก็ต้องขับรถไปรับหรือมีจะนั้นก็ให้ต้องขับไปคอยที่ปากซอย จะไปไกลกว่านี้ยังไม่ได้เพราะไม่มีใบขับขี่³

บทสนทนาระหว่างมหาทองดีกับเต้ย

"ถ้าหากว่าเต้ยทำงานเพราะรักที่จะทำ" เสียงพูดนั้นนุ่มนวล ด้วยความห่วงใยไม่เสื่อมคลาย" พ่อว่าเต้ยจะมีความสุขมากกว่าอยากทำเพื่อเอาชนะใครต่อใครไม่มีใครเป็นฝ่ายชนะได้ทุกครั้งหรอกนะ"⁴

จะเห็นได้ว่าตัวละครตัวนี้มีลักษณะนิสัยในด้านดี เพื่อจะได้สนับสนุนให้พระเอกคือโด่งได้ซึมซับด้านความคิดและการวางตนในด้านดี เพราะโด่งอาศัยอยู่กับตัวละครตัวนี้ในวัยเด็ก ในขณะที่เดียวกันลูกชายแท้ ๆ ของมหาทองดีจะเป็นคนที่ทะเยอทะยานอยากจะมีชีวิตที่เหนือผู้อื่นเป็นคนเก่ง เพราะผู้ประพันธ์สร้างให้มหาทองดีเป็นคนรักลูก รักครอบครัวและต้องการสนับสนุนให้ลูกได้รับสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตโดยไม่ลำบาก ผู้ประพันธ์จึงสร้างตัวละครตัวนี้ให้มีลักษณะนิสัยไม่ซับซ้อน มีเฉพาะความคิดในด้านดีไปตลอดทั้งเรื่อง

บุรินทร์

ตัวละครเอกฝ่ายชายจากเรื่องกะโหลกทอง ผู้เขียนต้องการสร้างให้บุรินทร์มีนิสัยเห็นแก่

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1193.

²แหล่งเดิม. หน้า 92.

³แหล่งเดิม. หน้า 114.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 131.

ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว มีอุดมการณ์หัวรุนแรง ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครตัวนี้เป็นตัวแทนความคิดของคนรุ่นใหม่ มีบทบาทในเรื่องนี้เพียงเรื่องเดียว คำพูดและพฤติกรรมของตัวละครจึงตรงไปตรงมาไม่ซับซ้อน

ข้อความที่แสดงให้เห็นว่านายบุรินทร์มีอุปนิสัยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว และเป็นคนมีอุดมการณ์ เช่น บทสนทนาระหว่างบุรินทร์กับแจ่มจันทร์

"พี่ไม่ได้ทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัว" เขาตอบเสียงแหบพร่า "ที่ทำเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ เกิดมาแล้ว ก็ควรจะคำนึงถึงประเทศชาติจะได้ไม่เสียชาติเกิด"¹

ผู้ประพันธ์บรรยายถึงความคิดและอุดมการณ์ของบุรินทร์

...บุรินทร์ซึ่งเป็นบัณฑิตหนุ่ม ทำงานอิสระเป็นนักเขียนสารคดี จะเป็นด้วยพื้นฐานการศึกษาทางรัฐศาสตร์ หรือความสนใจส่วนตัวก็ไม่แน่ ทำให้เขาดังความหวังทางระบอบการปกครองใหม่เอาไว้มาก แล้วก็ใช้ปากกาเป็นเครื่องแสดงความคิดอย่างเผ็ดร้อนรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ

เขาได้เข้ากลุ่มกับบุคคลที่มีชื่อเสียง ซึ่งได้ชื่อว่ามีความคิดและมีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบใหม่ ไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น...บุรินทร์ถูกตำรวจจับกุมด้วยข้อหาคอมมิวนิสต์...บุรินทร์ถูกจำคุกอยู่ห้าปีเศษจึงได้รับอิสรภาพ²

บทสนทนาระหว่างบุรินทร์กับจอม

"จอมรู้ไม่ใช่หรือว่าลุงย้ายกลับเข้ามาในกรุงเทพ ก็เพื่อรับมือกับพวกหัวก้าวหน้า" พ่อหยุดนิ่งอยู่อึดใจก่อนพูดต่อ "แล้วพ่อก็ถูกเพ่งเล็งว่าเป็นพวกตรงกันข้ามกับเขา เป็นเพราะหนังสือที่พ่อเขียนแท้ ๆ แต่ถ้าวาดถึงอุดมการณ์แล้ว พ่อก็เห็นด้วยกับคนรุ่นใหม่ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องลุกขึ้นสู้เพื่อความถูกต้อง"³

"จอม กะไหล่ทอง...พ่อเขียนจนจบ...ภาคสมบูรณ์ จบคืนที่นองเลือด เก็บเอาไว้ให้ดี ต่อไปเอาไปพิมพ์...พ่อต้องการทิ้งอนุสรณ์เอาไว้ย่ำลิ้มล่ะ"⁴

¹วินิดา ดิถียนต์. "กะไหล่ทอง." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 61.

²แหล่งเดิม. หน้า 59 - 60.

³แหล่งเดิม. หน้า 150.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 185.

2.2.2 ตัวละครหลายลักษณะ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวละครหลายลักษณะในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล พบว่าตัวละครส่วนใหญ่เป็นตัวละครประเภทหลายลักษณะ มีบุคลิกที่ซับซ้อน มีพัฒนาการด้านลักษณะนิสัย มีทั้งหมด 13 ตัว คือ

จารณ	จากเรื่องทะเลแปร
โทนี่	จากเรื่องคลื่นกระทบฝั่ง
วราวุธ	จากเรื่องละครคน
คิวัลย์	จากเรื่องละครคน
ฉายฉาน	จากเรื่องมณีราวี
กิจชนะ	จากเรื่องเมืองโพลีเพล
จำรัส	จากเรื่องเมืองโพลีเพล
กำนันโอด	จากเรื่องเมืองโพลีเพล
ตาแหยม	จากเรื่องคุณชาย
เต้ย	จากเรื่องคุณชาย
จอม	จากเรื่องกะโหลกทอง
ระบิล	จากเรื่องกะโหลกทอง
บุรินทร์	จากเรื่องกะโหลกทอง

จารณ จากเรื่องทะเลแปร

ตัวละครตัวนี้เป็นพระเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้จารณเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัวที่ร่ำรวย พ่อแม่รักและตามใจมากทำให้จารณเป็นตัวละครที่มีอุปนิสัยเอาแต่ใจตนเองและเจ้าอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินเรื่องตอนต่อมา เพราะพ่อแม่เข้ามามีบทบาทในการกำหนดชีวิตของลูก โดยการให้จารณแต่งงานกับกัตติยาซึ่งพ่อแม่เป็นผู้เลือกให้ ตัวละครก็ไม่สามารถจะใช้ชีวิตคู่ด้วยกันอย่างมีความสุข เพราะข้อดีของกัตติยากลายเป็นข้อเสียในความคิดของจารณ จะเห็นได้จากความคิดของจารณเกี่ยวกับตัวของกัตติยาว่า

...สำหรับเขา หล่อนเหมือนเหล้าผสมรสจัดจืด ถึงจะดูสวยงามใสแฉ่วเจี๋ยระนองดงาม หลอกตาว่าเป็นน้ำอมฤต แต่กินเข้าไปก็รู้ว่าคนผสมนั้นมือไม่เข้าทำเสียเลย กินกระแฉัดมกลั่นกันเอง ยิ่งดึกว่าหลายเท่า'

ความรู้สึกที่จารณมีต่อทัตติยาเช่นนี้ เกิดขึ้นเนื่องจากทั้งคู่ยังไม่รู้จักกันดีพอ ไม่มีความรักต่อกันไม่เข้าใจความต้องการของกันและกัน ดังนั้นจึงแยกทางกันในที่สุด

ต่อมาเมื่อจารณไปสนใจผู้หญิงคนใหม่ รสนิยมของจารณก็เป็นสาเหตุให้เขาประสบความล้มเหลวในชีวิตรักอีกครั้งหนึ่ง เพราะผู้หญิงที่จารณสนใจเป็นผู้หญิงที่ไม่มีความรักให้จารณ แต่อยู่กันได้ เพราะอำนาจเงินที่จารณปรนเปรอให้ เขาเปรียบผู้หญิงคนใหม่กับทัตติยาว่าแตกต่างกันดังต่อไปนี้

หล่อเหมือนอะไรหนอ...เหมือนเหล้าชนิดที่หอมหวานแต่รุนแรง ก่อความเมามึนให้ได้ตั้งแต่แก้วแรก แต่ก็ชวนลึมรส...ชวนติดใจจนขนาดยินดีจะตายคาแก้วเหล้าก็ไม่ว่า ในขณะที่ทัตติยาเป็นเพียงน้ำเปล่าที่แสนจะจืดชืด ถึงหล่อนพยายามปรุงโฉมให้ดูสวยงามเพื่อถูกใจเขา ในเมื่อแก้วหล่อนก็คือน้ำเปล่าจืด ๆ ไม่มีรสชาติแก้วเดิมนั้นแหละไม่ได้แปรเปลี่ยนไปเลยจนนิดเดียว'

ดังนั้นในที่สุดจึงเกิดปัญหาด้านชู้สาว เพราะนกผู้หญิงคนใหม่ของเขาไปชอบพอกับผู้ชายคนใหม่ซึ่งหนุ่มกว่าจารณ และเป็นเหตุให้เกิดปัญหาหึงหวงกันอย่างรุนแรง ในที่สุดจารณถูกกล่าวหาว่าฆ่าคนตาย ต้องต่อสู้คดีเสียเงินมากมายกว่าจะพ้นคดี

ในด้านดีผู้เขียนสร้างให้ตัวละครเป็นคนมุ่งมั่นเอาจริงเอาจังกับการทำงาน ผู้เขียนจึงนำลักษณะนิสัยนี้มาคลี่คลายปัญหาให้ตัวละครด้วยการให้ปู่ของจารณซึ่งรู้นิสัยของหลานชายดีว่ามีทฐิมานะและเป็นคนใจแข็ง การจะให้จารณปรับปรุงตัวเองให้เป็นคนดีก็โดยการให้จารณออกจากการทำงานในบริษัทของตระกูลแสงวารินทั้งหมดโดยให้เหตุผลว่า

'ก็ไอ้การให้ออกนี่แหละ คือให้ออกสมันละหนู ให้มันไปฝ่าฟันอะไรด้วยตัวเองสักพัก ไม่มีบารมีพวกแสงวารินคุ้มหัว ดูซิมันจะทำอะไรได้ไหมถ้าไอ้เจ้าเก่งจริง มันต้องไม่ยอมล้ม...มันคงกัดฟันลุกขึ้นสู้จนได้ ไอ้จ้มนั่นใจแข็งปู้ไร เสียก็พ่อแม่มันไม่อบรมลูก ปล่อยให้ทำแต่เรื่องเลว ๆ ละเทะไม่เป็นเครื่องเป็นราว เพราะเห็นมันเป็นผู้ชายที่จริงผู้หญิงหรือผู้ชายมันมีทางเสียได้พอ ๆ กันนั่นแหละ'²

การที่ปู่ตัดสินใจทำเช่นนี้เพื่อกันไม่ให้พ่อแม่ของจารณเข้ามาช่วยเหลือ

¹วินิตา ดิถียนต์. "ทะเลแปร." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2525. หน้า 156 - 157.

²แหล่งเดิม หน้า 571.

ประสบการณ์ชีวิตและอุปนิสัยของจารณในตอนนี้นำให้เขาแก้ปัญหาไปได้ ซึ่งแสดงให้เห็นความซับซ้อนของบุคลิก อุปนิสัยและประสบการณ์ชีวิตของตัวละคร เป็นเหตุและผลของการดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบของปัญหาและการแก้ปัญหา

โทนี่ จากเรื่องคลื่นกระทบฝั่ง

ตัวละครตัวนี้เป็นพระเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้โทนี่เป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัวที่สามารถแก้ปัญหาธุรกิจของครอบครัวได้ ทั้ง ๆ ที่ครอบครัวเงินมีบุตรชายถึงสามคน อุปนิสัยของโทนี่คือเป็นคนทะเยอทะยาน ตั้งใจและเอาใจใส่ต่องาน แต่เห็นแก่ตัว ซึ่งจะมีผลในการดำเนินเรื่องต่อไป แม่ของโทนี่มีบทบาทในการกำหนดชีวิตของลูกเพราะปลูกฝังให้มีความทะเยอทะยาน ตั้งความหวังในการทำงานไว้ดังที่รดากล่าวถึงโทนี่ไว้ว่า

...คือชายผู้เต็มไปด้วยความตั้งใจแรงกล้าที่จะถากถางหนทางไปสู่ความสำเร็จ งานคือชีวิตของเขา...เขาเล็งผลได้ผลเสียทุกลมหายใจเข้ออก สมกับมีวิญญาณนักธุรกิจ'

โทนี่มีความตั้งใจที่จะขยายงานด้านธุรกิจในประเทศไทย โดยสานต่องานที่พ่อของเขามาริเริ่มไว้ให้ประสบความสำเร็จให้ได้

จากการที่โทนี่มาทำธุรกิจในประเทศไทยทำให้ได้มีโอกาสพบกับรดาซึ่งเป็นคนไทยจนถึงขั้นแต่งงานกันทั้งที่มีโอวีเป็นคู่หมั้นชาวฮ่องกงอยู่แล้ว เมื่อรดาทราบเรื่องภายหลังก็เสียใจมากและต้องการขอยกเลิกกับโทนี่แต่โทนี่ไม่ยอมโดยกล่าวกับรดาว่า

"แต่คุณจะต้องเข้าใจบ้าง มันเป็นเรื่องของธุรกิจ...โอวีเขาช่วยผมได้ แม้จึงขอให้ผมแต่งงานกับเขาเพื่อความมั่นคงของการค้าของเรา โอวีเขาก็รู้ว่าผมไม่ได้รักเขา แต่เขาก็ไม่แคร์นักหรอก เขามีคนอื่นที่เขาชอบมากกว่าผมอีกตั้งหลายคน..."

"ผมบอกแล้วไงว่าผมไม่มีวันยอมเลิกกับคุณ" มือของโทนี่กดลงบนผิวเนื้อหญิงสาวจนรดารู้สึกเจ็บ "ผมรักคุณ คุณไม่เคยนึกถึงข้านี้บ้างหรือ?"²

จากข้อความที่กล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า โทนี่มีลักษณะเป็นตัวละครที่เห็นแก่ตัวไม่คำนึงถึงความรู้สึกของรดา คิดเอาแต่ได้แบบนักธุรกิจ รดาจึงไม่สามารถที่จะทนอยู่ในสภาพเช่นนี้ได้

¹วินิตา ดิถียนต์. "คลื่นกระทบฝั่ง." โดย ว.วินิจชัยกุล(นามแฝง). 2526. หน้า 272.

²แหล่งเดิม. หน้า 344.

จึงตัดสินใจหย่ากับโทนี่ที่สุด

ในด้านดีผู้เขียนสร้างให้ตัวละครเป็นคนตั้งใจและเอาใจใส่ต่องาน ดังนั้นผู้เขียนจึงนำลักษณะนิสัยเช่นนี้มาคลี่คลายปัญหาทำให้เข้าใจว่าการที่โทนี่ตัดสินใจเลือกงานมาก่อนความรัก เพราะเขาเห็นแก่ชื่อเสียงของวงศ์ตระกูลมากกว่าเรื่องส่วนตัว ซึ่งเราได้แสดงความคิดไว้ว่าในเรื่องส่วนตัว เขาเป็นคนที่ซื่อสัตย์เสมอต้นเสมอปลาย แต่ความรักอยู่ส่วนความรัก ไม่เกี่ยวข้องกับงาน ซึ่งเป็นเลือดเนื้อและลมหายใจของเขา¹

คนที่ช่วยให้โทนี่ตัดสินใจได้เร็วขึ้นในการที่จะเลือกความรักหรือว่าเลือกงานก็คือ มิสซิสเงิน ซึ่งย้าให้เห็นความสำคัญของงานและความเสียหายของธุรกิจซึ่งจะเกิดขึ้นได้แสดงให้เห็นว่าอุปนิสัยของโทนี่ช่วยให้เขาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทำให้เห็นความซับซ้อนของบุคลิกของตัวละครได้ชัดเจนขึ้น

วราวุธ จากเรื่องละครคน

ตัวละครตัวนี้เป็นตัวดำเนินเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้วราวุธเป็นน้องชายของวราเทพสามีของมณฑนา มีตำแหน่งเป็นกรรมการผู้จัดการและถือหุ้นในบริษัท ทำให้กิจการของบริษัทของมณฑนาและภาเจริญก้าวหน้าขึ้น ดังนั้นวราวุธจึงคิดอยู่เสมอว่ากิจการของบริษัทประสบความสำเร็จได้ก็เพราะความสามารถของเขา อุปนิสัยของวราวุธที่โดดเด่นคือเป็นคนที่ตั้งใจและเอาใจใส่ต่องานแต่ไม่ละเอียดย่อน ซึ่งจะเห็นได้จากความคิดของลีลาที่มีต่อวราวุธว่า

...วราวุธหลับง่าย...เขาเป็นคนกินง่าย นอนง่าย ไม่สรวยอะไรนัก แต่ผู้หญิงที่เป็นภรรยาเขาคงต้องทนเขายู่มากสักหน่อย เพราะเขาเป็นผู้ชายที่ปราศจากอารมณ์อ่อนหวาน ไม่พะเน้าพะนอ ไม่ละเอียดย่อนพอจะเข้าใจความหวานไหวผ่นง่ายของผู้หญิง คนอย่างเขากลับบ้านเพื่อจะกินอาหาร แล้วก็เข้านอนมีภรรยาไวสนองอารมณ์ของเขาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ต่อจากนั้นคือการอุทิศตัวทำงานอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย...²

นอกจากนี้เมื่อมณฑนารับแก้วใสลูกของวิษณุสามีใหม่ของมณฑนาเข้าทำงานวราวุธไม่เห็นด้วย เพราะพนักงานในบริษัทส่วนใหญ่จะผ่านการคัดเลือกจากฝ่ายบุคคลซึ่งเป็นคนของวราวุธ ดังนั้นวราวุธจึงคัดค้านโดยขอยืมมือของภามแม่เลี้ยงมณฑนาให้เป็นผู้ออกหน้าแทน แต่เมื่อวิษณุถูกลอบยิงเสียชีวิตวราวุธก็แสดงความเป็นผู้มีน้ำใจ เห็นใจแก้วใส และยินดีสนับสนุนเรื่องการทำงานของแก้วใสโดยกล่าวกับแก้วใสว่า

¹วินดา ดิถียนต์. "คลื่นกระทบฝั่ง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2526. หน้า 272.

²วินดา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 74.

"ผมพูดเมื่อวันะ คุณวิษณุกับผมรู้จักกันมาหลายปี...ผมถือว่าถ้าผมพอจะตอบแทนน้ำใจเขาได้ ก็ตรงที่ช่วยเอื้อเพื่อลูกสาวเขาตามควรแก่เหตุเท่านั้นแหละ แล้วคุณก็ทำงานดี...ผมรู้จักหลายฝ่ายถึงยังงี้ผมก็ไม่อยากให้คนที่ทำงานดี ๆ หลุดไปจากบริษัทได้หรอก"

จากคำพูดที่วิษณุกล่าวกับแก้วใสแสดงให้เห็นว่าเขาเป็นคนน้ำนิ่งไหลลึก คือซ่อนความรู้สึกไม่พอใจไว้ภายใน โดยที่เปลือกนอกแสดงความเห็นอกเห็นใจได้

ลักษณะนิสัยของวราวุธที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือเป็นตัวละครที่มีความทะเยอทะยานมากใหญ่ไผ่สูง จึงผลักดันทำให้เขาสามารถทำทุกอย่างได้โดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบชั่วดี ซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดของมณฑนาพูดกับศิวาถึงวราวุธว่า

"แม่ไปอเมริกา ก็เพื่อหลบให้พ้นวราวุธ เพราะขึ้นอยู่กรุงเทพ แม่คงไม่ปลอดภัย ก่อนหน้าจะเกิดเรื่อง แม่ตั้งใจจะเปลี่ยนตัวกรรมการผู้จัดการ คือลดฐานะวราวุธลงมีเจ้านั้นก็ให้ออกไป เพราะขึ้นเขาทำงานต่อไปบริษัทนี้คงไม่รอด ผลประโยชน์ตกอยู่ที่เขา แต่หนี้สินเป็นของบริษัท วราวุธทำแบบนี้เพื่อจะบีบให้แม่ขายหุ้นแล้วเขาก็เข้าดำเนินงานทั้งหมดเสียเอง คุณยายเก่านะ ไม่มีอำนาจอะไรหรอก หลงเชื่อเขา เขาจะว่าอะไรก็คล้อยตามไปหมด"²

หลังจากที่มณฑนาไปต่างประเทศไม่นานวราวุธก็ถูกจับ เนื่องจากมือปืนที่ลอบยิงวิษณุตาย ให้การว่าวราวุธเป็นผู้จ้างวานให้ยิง โดยเป้าหมายคือมณฑนาแต่วิษณุรับเคราะห์แทน จากการกระทำของวิษณุแสดงให้เห็นว่าเป็นตัวละครที่มีความซับซ้อนของบุคลิกซึ่งจะเห็นได้จากอุปนิสัยและพฤติกรรมที่แสดงออกตั้งแต่ต้นจนจบ

ศิวาลัย จากเรื่องละครคน

ศิวาลัยตัวละครตัวนี้เป็นพระเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้ศิวาเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัวที่ร่ำรวย เนื่องจากพ่อเสียชีวิตตั้งแต่ศิวายังเด็ก ดังนั้นแม่เลี้ยงจึงรักและตามใจมาก ศิวาเป็นตัวละครที่มีอุปนิสัยอารมณ์แค้นผูกใจเจ็บ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินเรื่องต่อมาคือตัวละครพยายามทำดีกับลูกสาวพ่อเลี้ยงเพื่อแก้แค้นโดยศิวาคิดวางแผนว่า

'คุณแม่' เขาพูดกับมารดาอยู่ในใจ 'ตอนคุณแม่บอกว่าให้ผมทำดีกับแก้วใส คุณแม่นึกว่าอะไรครับ ให้ผมวางตัวเป็นเพื่อนแท้ เพื่อนตาย หรือเป็นพี่ชายน้องสาวกับเขานะหรือ โอ้การ

¹วินดา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วิจิตรกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 345.

²แหล่งเดิม. หน้า 333.

วางตัวแบบนั้นมันไม่สามารถผูกใจผู้หญิงคนไหนให้จงรักภักดีกับเราได้หรอก ถ้าจะให้ได้ผล ร้อยเปอร์เซ็นต์ก็ต้องเป็นพี่เขา ถ้าเขาเป็นเมียเราเมื่อไร ที่นี้ถึงจะวางใจได้มากหน่อย และ อีกอย่างนะขอบคุณแม่ ถ้าเป็นอย่างนั้นได้...เวลาผมนึกถึงพ่อของแก้วใส...ผมจะได้เจ็บน้อยลง กว่าเมื่อก่อน¹

การที่ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครมีอุปนิสัยเช่นนี้เพราะว่ามีความรู้สึกว่าคุณแบ่งปันความรักจาก แม่เลี้ยงไป คือสิดาจะหวงแม่เลี้ยงเมื่อไม่สามารถแก้แค้นได้โดยตรงกับวิษณุ จึงต้องการระบายกับ ทายาทของวิษณุคือแก้วใสนั่นเอง

นอกจากนี้อุปนิสัยด้านลบของสิดาอีกประการก็คือเป็นคนที่ไม่เห็นแก่ตัวซึ่งจะเห็นได้จากการ พุดคุยกันระหว่างสิดากับมณฑนา เมื่อมณฑนาต้องการจะให้สิดารับผิดชอบในตัวของคุณแก้วใสว่า

"ตอนนี้ผมยังไม่คิดจะแต่งงานหรอกอะคุณแม่" เขาเดินไปหยุดยืนอยู่ข้างหน้าต่าง มองออกไป ข้างนอก หันหลังให้เธอ "ผมต้องการทำงานก่อนให้สำเร็จ...หรือพอจะเป็นรูปเป็นร่าง ได้...แล้วถึงจะคิดเรื่องแต่งงาน ผมยังไม่พร้อมจะมีเมียมีลูกเป็นห่วงผูกคอต ความจริงถ้าทำได้ แบบคริสกับผม...ผมก็ว่าดี เราจะได้หากันพอจะรู้ใจกันได้ ขึ้นปุบปับแต่งงานกัน ป่านนี้ คริสกับผมอาจจะหย่ากันไปแล้ว ถึงแก้วใสก็เหมือนกัน"²

ในด้านนี้ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครเป็นคนที่มุ่งมั่นและเอาจริงเอาจังกับการทำงาน ผู้เขียนจึงนำ ลักษณะนิสัยนี้มาคลี่คลายปัญหาให้ตัวละครด้วยการให้มิติที่ขมขื่นและเข้มแข็งทำอะไรแล้วต้องทำให้ สำเร็จ ซึ่งจะเห็นได้จากข้อความที่สิดาพูดกับมณฑนาว่า

"ผมไม่อยากวิ่งหนีใครไปตลอดชีวิตหรอกครับ" เสียงตอบหนักแน่น นัยน์ตาสีเข้มที่เงยขึ้นมอง เธอฉายแววแรงกล้า "ผมจะทำงานต่อไปอีก จนกว่าจะได้ผล ผมจะไม่เลิกง่ายๆ ..."

"ถ้าคุณแม่จะถอนตัว ผมไม่คัดค้านอะไรหรอกแต่ตัวผมเองยังสู้ต่อไป...โรงเรียนการแสดง ยังอยู่ในมือผม ผมจะทำด้านนี้ต่อไป ไม่อยากเลิกเสียกลางคัน"³

จากประสบการณ์ชีวิตและอุปนิสัยของสิดาตอนนี้ทำให้เห็นว่าเป็นตัวละครที่มีความสำคัญ กับตัวเองมากกว่าผู้อื่น มีอารมณ์ไม่คงที่เป็นตัวละครที่มีความซับซ้อนของบุคลิกอีกตัวหนึ่ง

¹วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วิมลจิตกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 513.

²แหล่งเดิม. หน้า 423

³แหล่งเดิม. หน้า 416 - 418.

ฉายฉาน จากเรื่องมณีราว

ตัวละครตัวนี้เป็นพระเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้ฉายฉานโชคติดที่เกิดมาเป็นผู้ชาย เพราะพ่อรักลูกชายมากกว่าลูกสาว แต่พ่อมีภรรยาและมีลูกมาก ฉายฉานจึงต้องทำตัวให้พ่อรักและเอาใจใส่ด้วยการตั้งใจเรียน เมื่อเรียนจบก็ตั้งใจทำงานจนพ่อไว้วางใจให้ดูแลกิจการค้าและบริหารงานด้วยตนเอง ผู้ประพันธ์ได้บรรยายให้เห็นดังต่อไปนี้

เมื่อฉายฉานโตเป็นหนุ่ม พ่อก็จัดการมอบกิจการค้าในเครือให้ส่วนหนึ่งซึ่งมากพอที่เขาจะเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ผิดเคือง เพราะชายหนุ่มเป็นคนเอาถ่าน และด้วยความกว้างขวางของพ่อเขา ชายหนุ่มจึงได้รับเครดิตจากธนาคารตลอดจนการติดต่อในวงการเป็นไปโดยสะดวกสบาย ทำให้กิจการมีท่าว่าจะไปได้ดี ฉายฉานหวังว่าจะเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าอื่นได้มากขึ้น และจะขยายจำนวนบริษัทออกไปมากกว่าเดิม เมื่อฉายฉานเป็นคนทำงานอย่างจริงจังจึงได้รับการสนับสนุนจากบิดาเป็นอย่างดี¹

นอกจากนี้ฉายฉานเป็นชายหนุ่มที่มีรูปร่างหน้าตาดี จึงมีผู้หญิงมากมายที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของเขา แต่เขาก็ไม่จริงจังกับใคร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าฉายฉานมีลักษณะเป็นตัวละครที่เห็นแก่ตัวไม่มีความรับผิดชอบ ผู้ประพันธ์ได้บรรยายพฤติกรรมของฉายฉานไว้ดังนี้

"จนบัดนี้ฉายฉานจึงไม่ยอมแต่งงาน และไม่คิดแต่งงานกับผู้หญิงคนใดทั้งสิ้น เขาไม่อยากจะให้ผู้หญิงคนไหนต้องตกอยู่ในฐานะเช่นเดียวกับแม่ของเขา เขาเป็นว่า...เขาเป็นแต่เพียงผีเสื้อหนุ่มที่บินตอมดอกไม้ไปเรื่อย ๆ ดอกแล้วดอกเล่า ส่วนภายหลังใครจะเด็ดดอกไม้เหล่านั้นไปปักแจกัน หรือจะทิ้งไว้ร่วงโรยคาต้นก็เป็นเรื่องของคนเหล่านั้น และดอกไม้เหล่านั้นเองไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเขาอีกต่อไป"²

ต่อมาเมื่อฉายฉานได้พบหญิงสาวคนหนึ่งชื่อคล้ายเดือนเป็นหญิงสาวที่ชื่อบริสุทธิ์ และเป็นคนดี จึงทำให้ฉายฉานซึ่งครั้งแรกไม่ได้คิดจริงจังด้วยละอายใจและในด้านดีผู้เขียนสร้างให้ตัวละครเป็นคนที่รักและรับผิดชอบต่อครอบครัวอย่างสูง ซึ่งผู้ประพันธ์ให้ฉายฉานพูดกับคล้ายเดือนว่า

"แม่ผมตายไปนานแล้ว ผมมีน้องเพียงคนเดียว" ความสะเทือนใจทำให้เสียงเขาพร่ำไปบ้าง "แล้วแกก็เป็นคนเดียวที่ผมเป็นห่วง"³

¹วินิตา ดิถียนต์. "มณีราว." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2531. หน้า 116.

²แหล่งเดิม หน้า 117.

³แหล่งเดิม หน้า 639.

ฉายานหลังจากได้พบกับคล้ายเดือนแล้วเกิดความรักและประทับใจในตัวคล้ายเดือน ทำให้อุปนิสัยด้านลบของฉายานเปลี่ยนแปลงไป มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น

กิจชนะ จากเรื่องเมืองโพลเพล้

ตัวละครตัวนี้เป็นตัวเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้กิจชนะมีตำแหน่งเป็นนายกเทศมนตรี เมื่อยังอยู่ในช่วงวัยรุ่นผู้หญิงที่กิจชนะชอบ กลับไปชอบเพื่อนที่ชื่อมะเดื่อจนถึงขั้นแต่งงานกัน ทำให้กิจชนะผูกใจเจ็บตลอดมา ต่อมามะเดื่อได้เป็นกำนันตำบลขาแข้ง กิจชนะก็กลั่นแกล้งไม่ให้ความเจริญเข้าไปถึงตำบลขาแข้งได้ ดังนั้นเมื่อภรรยาเมาให้ฟังว่ากำนันเดื่อจัดงานจะต้องไปช่วยงาน ผู้เขียนก็บรรยายให้เห็นว่ากิจชนะยังผูกใจเจ็บกำนันเดื่ออยู่สังเกตได้จากคำพูดต่อไปนี้

"ไอ้เดื่อมันตายโหงไปแล้วหรือไง" เขาหลุดปากออกมาเป็นประโยคแรก "ถึงต้องไปงานเผามันนะ"

"ไม่ตายแล้วมีเรื่องอะไรต้องไปตื่นเต้นกะมัน" นายกิจชนะขยับกางเกงแพรให้กระชับ "บวช"? นายกิจชนะไม่เชื่อหูตัวเอง

กำนันเดื่อบวช...ยังงั้นก็ต้องขอโหสิและให้อโหสิกันวันวาย ไม่รู้ว่าใครเป็นฝ่ายขอใครเป็นฝ่ายให้ เพราะกำนันเดื่อทำร้ายจิตใจก่อนด้วยการฉกเอานางในดวงใจไปครอง นายกิจชนะก็ตอบแทนด้วยการจองเวรไม่ละลด ตำบลขาแข้งยังต้องยืนขาแข็งเป็นตำบลด้อยพัฒนาของอำเภอเมืองก็ด้วยฝีมือนายกเทศมนตรีคนนี้แหละ ไม่ใช่ใครอื่น'

นอกจากนั้นกิจชนะยังหวังให้บุตรชายของตัวเอง คือสายชนะเข้ามาเป็นทายาททางการเมืองแทน แต่สายชนะไม่ชอบวิธีการเช่นนี้จึงไม่ยอมสมัครเลือกตั้ง กิจชนะจึงใช้วิธีการบังคับให้ลูกชายสมัครให้ได้ ซึ่งการกระทำเช่นนี้แสดงให้เห็นว่ากิจชนะเป็นคนมีนิสัยเผด็จการ ซึ่งผู้เขียนบรรยายคำพูดของกิจชนะไว้ดังนี้

"แกมีสิทธิ์เต็มทีที่จะไม่เห็นด้วยกับฉัน..." พ่อบอกลูกชายด้วยเสียงชัดเจนหนักแน่น

"แหม ดี ยังเป็นประชาธิปไตยมัง..."

"ตราบไต่ที่แกเก็บเอาไว้ในใจ" พ่อจบประโยคลงด้วยเสียงผู้ชนะ²

ในด้านดีของกิจชนะ ผู้เขียนสร้างให้เป็นคนมุ่งมั่นต้องการที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้

¹วินดา ดิถียนต์. "เมืองโพลเพล้." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 19 - 20.

²แหล่งเดิม. หน้า 194 - 195.

บ้านเกิดเมืองนอน โดยมีความเชื่อมั่นว่าการทำให้เมืองสนธยาบุรีเป็น 'นิค' จะทำให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้าทัดเทียมจังหวัดอื่นได้

จาร์ส จากเรื่องเมืองโหลเพล

ตัวละครนี้เป็นตัวเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้จาร์สเป็นคนสนิทของกิจชนะ ทำหน้าที่เป็นตัวประสานของเรื่อง มีความสามารถมากทำงานเกินหน้าที่ของตน ถึงแม้ว่าจะเป็นคนที่มีการศึกษาน้อยแต่ก็อาศัยประสบการณ์และสติปัญญาที่เฉลียวฉลาดทำให้สามารถช่วยงานกิจชนะได้ทุกประการ เมื่อลูกชายของกิจชนะให้คำแนะนำว่าจาร์สควรจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้รับมาประกอบให้บ้านเกิดเมืองนอน แต่จาร์สเป็นคนที่อุปนิสัยซื่อตรงไม่ทะเยอทะยาน ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นโดยให้จาร์สพูดคุยกับสายชนะว่า

"คุณตุ๊ดตู่ยังงี้ครับ ไม่มีอะไรให้ผมทำแล้วหรือถึงให้ผมกลับไปเข้าโรงเรียน

"แล้วถ้าผมไปตั้งตัวอยู่ที่อื่น คุณผู้ชายกับคุณนายจะได้ใครช่วยงานล่ะครับ"

"คนจงรักภักดีอย่างน้าหรัดนี้หายาก สมัยนี้เห็นแต่ชอบวัดรอยตีนลูกพี่กันทั้งนั้นเมื่อไรทางหลังทะเล ความจริงน้าหรัดจะเอาดีกว่านี้ก็ได้เสียแล้วไอ้โหลเพล แต่น้าหรัดห่วงพ่อขึ้นให้พ่อทำงานเองกลัวไปไม่ไหวไอ้โหลเพล"

แต่หลังจากนั้นไม่นานจาร์สก็ต้องเปลี่ยนความคิดที่จะอยู่ช่วยกิจชนะ เนื่องจากงานที่กิจชนะและฉายฉวิมมอบหมายให้เขารับผิดชอบมากหลายหน้าที่และชอบใช้จาร์สให้บังคับสายชนะแทน เพราะพ่อแม่ไม่สามารถบังคับลูกได้ ทำให้จาร์สเกิดความเบื่อหน่ายจึงได้กล่าวกับกิจชนะและฉายฉวิว่าขอลาออกโดยให้เหตุผลว่า

"ไม่ใช่ว่าคับอกคับใจอะไรหรอกครับ" นายจาร์สก้มหน้าตอบ "เพียงแต่ผมอายุมากขึ้นทุกทีแล้วผมก็อยากจะไปทำอะไรตามประสาผมบ้าง"

"ไม่สบายนักหรอกครับ งานรับใช้เนะ ถ้าคุณนายไม่ทำเองไม่รู้หรอกครับว่าเหนื่อยแค่ไหน ก่อนหน้านี้ผมทำมาก็เพราะนึกถึงบุญคุณคุณผู้ชาย แต่ตอนนี้ผมคิดว่า มีอะไรอีกหลายอย่างที่ผมทำได้แต่ยังไม่มีโอกาสทำ ผมก็เลยขอลาออกไปทำงานที่ผมรักครับ"²

¹ วิมลดา ดิถียนต์. "เมืองโหลเพล." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 458 - 460.

² แหล่งเดิม. หน้า 594.

จาร์สถึงแม้ว่าจะมีการศึกษาน้อยแต่ด้วยความที่มีประสบการณ์สูง และเป็นคนเฉลียวฉลาด จึงสามารถที่จะทำงานให้เจ้านายได้หลายลักษณะไม่ว่าจะงานในหน้าที่ราชการของกิจชนะ งานด้านธุรกิจของคุณนายฉวยฉวี และงานเป็นที่เลี้ยงของลูกชายเจ้านาย ซึ่งงานทุกงานจาร์สสามารถทำงานได้ประสบความสำเร็จตามความต้องการของเจ้านาย

กำนันโศด จากเรื่องเมืองโพล์เพล

ตัวละครตัวนี้เป็นพระเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้กำนันโศดเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว มีอุปนิสัยซื่อตรงไม่ทะเยอทะยานเป็นคนมีการศึกษา ซึ่งมีผลต่อการดำเนินเรื่องต่อมา ผู้เขียนบรรยายให้เห็นว่ากำนันโศดเป็นคนที่อุปนิสัยซื่อตรงไม่โกงกิน จะเห็นได้จากบทสนทนา ระหว่างกำนันโศดกับจาร์สว่า

"อย่าดูถูกกันมากนักนะฉันไม่ใช่คนที่เจ้านายนำเอาเงินฟาดหัวชาวบ้านพวกนี้เขาอยู่กันดี ๆ แล้ว อย่าเอาเงินมาทำลายพวกเขาดีกว่า น้ำก็รู้ดีพอ ๆ กับฉันว่าถ้าชาวบ้านขายที่ดินไปได้เงินมาก่อนหนึ่ง เอาไปซื้อรถกระบะ ทวีวีส์ ต่อไปก็ต้องเล่นการพนัน ไม่ทงไม่ทำแล้วงานอาชีพ ถือว่ามีเงินแล้ว แล้วเงินไม่ก็แสนผลาญไม่ก็ปิกี้หมด ต่อไปที่ดินก็ไม่มีอาชีพก็ไม่เหลือ แล้วมันจะไปเป็นอะไรถ้าไม่ไปเป็นโจรปล้นเขากิน"

เมื่อกำนันโศดไม่รับผลประโยชน์ที่จาร์สเสนอให้กำนันโศดก็สามารถที่จะดำเนินการได้ตามหน้าที่โดยไม่ต้องเกรงใจบรรดานายทุนที่มาก้วนซื้อที่ดิน หรือต้องไปชักจูงลูกบ้านให้ขายที่ดินให้นายทุนอีกต่อไป

นอกจากนี้กำนันโศดยังเป็นพวกอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้เขียนได้แสดงให้เห็นจากบทสนทนาของกำนันโศดกับผู้ใหญ่สิงห์ว่า

"ฉันไม่ได้มาขอซื้อที่ดินแข่งกับอาสิงห์เขาหรอก แต่มาบอกกันว่าขอให้เห็นแก่ทรัพยากรธรรมชาติบ้าง ถ้าหากว่าขายที่ดินนี้เป็นรีสอร์ทเมื่อไร มันทำลายปะการัง ทำลายธรรมชาติบ่ปี ทะเลก็มีแต่น้ำเสีย กุ้ง ปู ปลา ปะการัง ตายเรียบหมด คนรวยคือเจ้าของบ่อนที่มาตั้งบนเกาะนี้แหละ แต่ชาวบ้านถ้าไม่เป็นลูกจ้างเขาก็ต้องอพยพไปอยู่ถิ่นอื่นหมด เงินทองที่ได้มาใช้ไม่ก็ปิกี้หมด แล้วเด็ก ๆ ลูกหลานทำยังงี เอาอะไรกินเข้าไป"

และบทสนทนายระหว่างกำนันโศดกับสายชนะ

"ดูซิวะ แถวนียังมีหอยมีปูให้จับกินได้ ชาวบ้านก็อยู่กันไม่เดือดร้อนไม่มีบ้านไหนรวย แต่ไม่มีใครจนถึงอดตาย แต่ว่าตอนนี้ชาวบ้านเริ่มขายที่ดินกันแล้ว อีกหน่อยก็มีโรงแรม มีโรงงาน ปลอ่ยน้ำเสียลงทะเล อ่าวมันนิดเดียวแค่นี้ จะไปทนทานอะไรไหว"

กำนันโอดถึงแม้ว่าจะจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากกรุงเทพก็ตาม แต่นิสัยโดยแท้จริงของเขาเป็นคนสมถะไม่ทะเยอทะยานอยากเป็นใหญ่เป็นโตทางราชการ มีความหวังดีอยากพัฒนาสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่นที่เป็นบ้านเกิดเมืองนอน เป็นคนซื่อตรงไม่คิดโกงโกยหาผลประโยชน์ใส่ตัว โดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติว่าจะเสียหายแค่ไหนอย่างไร ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าอุปนิสัยของกำนันโอดเป็นอุปนิสัยด้านบวก

ตาแหลม จากเรื่องคุณชาย

ตัวละครตัวนี้เป็นตัวเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้ตาแหลมเป็นลูกชายของหม่อมเจ้าและหญิงสามัญชนชื่อนาง ทานพ่อไม่เอาใจใส่ตาแหลมเพราะโกรธแม่ที่หนีออกจากวังไปอยู่กับสามีใหม่ ตาแหลมมีปมด้อยที่มีชาติตระกูลสูง แต่ไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากครอบครัว จึงอำพรางตัวเป็นคนธรรมดาสามัญและไม่ทำให้ใครสนใจเอาใจใส่ ผู้เขียนสร้างให้ตาแหลมมีบุคลิกที่หนักไม่เอาเบาไม่สู้ เป็นคนหยิ่งแหย่งและขี้เหล้าเมายา ใช้ชีวิตอย่างไรส่าระ แต่ในบทบาทของ "คุณชาย" คือเป็นหม่อมราชวงศ์ ตาแหลมมีความคิดอย่างผู้มีการศึกษาเป็นคนหยิ่งในศักดิ์ศรีไม่ชอบฟังปากคนอื่น เข้าใจคนรอบข้าง เพราะชอบและสนใจความเป็นมนุษย์ จึงมักจะเป็นผู้แก้ปัญหาให้ตัวละครอื่นได้อย่างดี ตัวละครตัวนี้จึงมีบุคลิกเด่นที่น่าสนใจตัวหนึ่ง

เต้ย จากเรื่องคุณชาย

ตัวละครตัวนี้เป็นตัวเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้เต้ยเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัวที่มีฐานะดี พ่อแม่รักและตามใจมาก เต้ยเป็นเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างดีแต่ถูกตามใจมาก จึงเป็นคนหัววาม ผู้เขียนบรรยายว่า

ในชีวิตของเด็กหนุ่มไม่เคยมีคำว่าเป็นสองรองจากใคร ไม่เคยประสบกับความรู้สึกว่าตัวเองต่ำกว่าคนอื่นรอบข้าง ไม่เคยพบสายตาเหยียดหยามหรือมองเมินชิงชัง เพิ่งมีครั้งนี้เด็กสาวที่เต้ยหมายปอง ขึ้นชมความสวยและปลาบปลื้มความเด่นดังของหล่อนกลับตบหน้าเขาเข้า

¹วินิตา ดิถียนต์. "เมืองโพลีเพล." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 338.

หลายชาติ...ซ้ำแล้วซ้ำเล่า...ไม่ผิดอะไรกับการรดน้ำมันลงในกองไฟ เต๋ยเพิ่งรู้เดี๋ยวนี้เองว่า ความโกรธสุดขีดจนหน้ามืดตาลายนั้นเป็นอย่างไร...เขาลืมตัว เจื้อมือขึ้น ตบผาดลงไปในดวงหน้าสะสวยนั้นให้สมกับที่หล่อนบังอาจหมิ่นหมายถึงบุพการี¹

นอกจากเมื่อเกิดปัญหาขึ้นเต๋ยจะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ต้องอาศัยพ่อแม่ให้ช่วยเหลือแก้ปัญหาให้เสมอ เพราะไม่เคยต้องแก้ปัญหาเองมาตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งจะเห็นจากการสนทนาระหว่างเต๋ยกับแม่อังต่อไปนี้คือ

"คุณแม่...ฝ่ายโน้นเขาวิ่งไปพบคนบดล้วงหน้ามาแล้ว...เต๋ยจะทำยังไงดี"

สุภานั่งครุ่นนอนอยู่บนเก้าอี้ตัวยาวในห้องหับแขก เธอทอดกายอย่างหมดริ้วแรงไม่ว่าร่างกายหรือแรงใจ แต่เมื่อลูกชายคุกเข่าลงพูนหน้าอยู่ใกล้ ๆ ผู้เป็นแม่ก็รวบรวมริ้วแรงลุกขึ้นประคองศีรษะเขาให้ซับลงบนท่อนแขน กางแขนออกโอบกอดเขาไว้ด้วยความปวดร้าวไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

"ไม่เป็นไร เต๋ย...ไม่เป็นไร" เธอได้แต่พร่ำปลอบโยนไม่รู้จะหาคำใดนอกจากนี้ "ไม่ต้องกลัวถึงอย่างไร เต๋ยก็ยังม่มีแม่อยู่ทั้งคน"²

เต๋ยมีนิสัยทะเยอทะยาน แต่ไม่ยอมรับความผิดพลาดของตนเอง เมื่อผลการเรียนตกต่ำก็กล่าวโทษว่าถูกเพื่อน ๆ รวมหัวกันกลั่นแกล้งทำให้ไม่มีกำลังใจเรียน และขอไปเรียนต่อที่อเมริกา แม้รู้ว่าพ่อแม่ต้องขายบ้านและที่ดินเพื่อส่งเสีย สุดท้ายเมื่อเรียนไม่สำเร็จถึงปริญญาเอกก็แต่งงานกับชาวอเมริกัน เพื่อจะได้มีงานทำและมีฐานะดี

จอม จากเรื่องกะโหลกทอง

ตัวละครตัวนี้เป็นพระเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้จอมเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัวที่ล้มเหลว ยากจน แต่ถึงอย่างไรพ่อแม่ก็รักจอมมากและต้องการให้จอมเรียนต่อให้สูงที่สุดเท่าที่จะเรียนได้ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงชีวิตของจอมคือพ่อ เพราะพ่อขอร้องให้พี่ชายของพ่อช่วยรับอุปการะจอมทำให้จอมได้เข้ามาเรียนต่อที่กรุงเทพและสามารถเรียนจบคณะรัฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเดียวกับพ่อได้ เมื่อจบได้ทำงานเป็นปลัดอำเภออยู่ทางภาคเหนือ แต่จอมยังไม่พอใจซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดระหว่างจอมกับบุรณว่า

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 902 - 904.

²แหล่งเดิม. หน้า 978 - 979.

"ผมกำลังนึกเหมือนกันแหละคุณรัณ ว่าความสุขของคนเรากว่าจะได้มาทำไมถึงได้ยากเย็นแสนเข็ญนัก แล้วความสุขนั้น...ก็ยิ่งทำให้เหนื่อยสาหัสอีกด้วย"

"ขึ้นอยู่กับว่าคนเราต้องการความสุขชนิดไหน ความสุขบางอย่างก็หายากบางอย่างก็หาง่าย" จอมหัวเราะเบา ๆ "คุณรัณมีชีวิตไม่เหมือนผม เกิดมาคุณรัณมีทุกอย่างล้นเหลือจนไม่สนใจอีกแล้ว ก็เลยไปหาความสุขกับสิ่งง่าย ๆ ส่วนผม...เกิดมาไม่มีอะไรเลย ของที่ผมอยากได้ก็เลยต้องเรียกว่าสุดเอื้อม"¹

จอมรับราชการเป็นปลัดอำเภอได้ไม่เท่าไรก็มีผู้ทำให้ชีวิตของจอมก้าวขึ้นสู่จุดสูงสุดในชีวิต คือระบิลและนวลระหงเพราะระบิลมองเห็นความสามารถของจอมว่าสามารถที่จะเข้าสู่เวทีการเมืองได้ เพื่อจะได้เป็นกำลังสำคัญของตนอีกต่อไป แต่จอมยังต้องการจะได้รับการสนับสนุนจากผู้มีกำลังทรัพย์และผู้ที่จอมเห็นว่าสามารถบันดาลให้ได้คือนักข่าวตราบสาวคนสุดท้ายของพวกชนาทรพยัคฆ์ ดังนั้นจอมจึงสนใจและต้องการจะแต่งงานกับนักข่าว ผู้เขียนให้จอมเป็นผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวนักข่าวว่า

นักข่าวต่างหากที่มีค่ามหาศาล

ใครได้ตัวหล่อนไป ก็เท่ากับได้บาร์มีและเงินตราของพี่ชายหล่อนคำจุนเอาไว้ เป็นเสาหินมืมหามาถึงแปดต้นด้วยกัน หนทางอนาคตของผู้ชายคนนั้นจะราบรื่นไม่ผิดอะไรกับทางด่วนหรือไฮเวย์ที่พวกชนาทรพยัคฆ์สร้างทีเดียว²

ในตอนท้ายหลังจากที่จอมมีทุกสิ่งทุกอย่างที่ต้องการแล้ว ผู้เขียนก็ต้องการที่จะแสดงให้เห็นผู้อ่านได้เห็นจอมในด้านบวกบ้าง จึงให้จอมตัดสินใจระหว่างการมีพร้อมทุกอย่าง ทั้งเกียรติยศชื่อเสียงเงินทอง ครอบครัวย แต่ต้องถูกตราหน้าว่าเป็นคนนอกตัญญูหรือเลือกเป็นคนดื้อบุญคุณคน แต่ตำแหน่งและเกียรติยศชื่อเสียงต้องหมดสิ้นไป ซึ่งการตัดสินใจลักษณะนี้ผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าทำให้จอมสำนึกได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่จอมมีไม่ใช่ได้มาด้วยความสามารถของตนเอง แต่ได้มาเพราะอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นทั้งสิ้น ดังนั้นจอมจึงเกิดความสละอายใจไม่ตัดสินใจเข้าข้างฝ่ายใดทั้งสิ้นเลือกทางเดินใหม่ให้กับชีวิตของตนเอง โดยคิดทำอะไรก็ตามต่อไปนี้จะทำให้สำเร็จด้วยความสามารถของตนเองจะไม่ยืมจมูกของคนอื่นมาหายใจอีกต่อไป ผู้เขียนจึงให้จอมเขียนจดหมายสารภาพกับบุรณ เพื่อเป็นการย้ำถึงการตัดสินใจครั้งสำคัญของจอม การวิเคราะห์ตัวเองของจอมแสดงความรู้สึกขัดแย้งภายในจิตใจของตนเอง และความรู้สึกขัดแย้งกับสังคมและสิ่งแวดล้อม แสดงความซับซ้อนของบุคลิกตัวละคร

¹วินดา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 602.

²แหล่งเดิม. หน้า 312.

ระบิล จากเรื่องกะโหลกทอง

ตัวละครตัวนี้เป็นตัวเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้ระบิลเป็นลูกชายคนโตของครอบครัวที่ร่ำรวย อุปนิสัยของระบิลเป็นคนฉลาด ควบคุมอารมณ์ได้เก่ง พุดจาสุภาพอ่อนหวาน นอกจากนี้ยังเป็นคนทะเยอทะยานมักใหญ่ใฝ่สูง และเป็นคนน้ำนิ่งไหลลึก ผู้เขียนจะให้ระบิลแสดงบทบาทในฐานะเป็นพี่ชายคนโตต้องทำหน้าที่ดูแลน้อง ๆ แทนพ่อแม่และคอยให้ความช่วยเหลือลูกหลานทุกคน เมื่อบุรินทร์เขียนจดหมายขอความช่วยเหลือมาขอให้รับจอมไว้อุปการะให้ที่อยู่อาศัย ระบิลจึงพูดกับแจ่มจันทร์ว่า

"เขาเขียนมาอ้อนวอนพี่ บอกว่าเขียนถึงพี่น้องหลายคนแล้วไม่ได้รับคำตอบ เขาอยากจะฝากลูกชายมาอยู่ด้วยเพราะจะเรียนต่อในกรุงเทพ"
ระบิลระบายลมหายใจแผ่วเบา ยื่นจดหมายส่งให้น้องสาว "อ่านดูซิ เขาเขียนมาอ้อนวอนถึงขนาดนี้ แล้วจะให้พี่ทำยังไง"

แสดงความรู้สึกที่แท้จริงว่าระบิลไม่ได้ยินดีหรือเต็มใจมากนักที่รับจอมมาอยู่ด้วย เมื่อระบิลรับจอมมาเรียนต่อกรุงเทพจอมก็อยู่ช่วยงานบ้านทุกอย่างและทำหน้าที่เป็นเพื่อนคุยกับมุกดาภรรยาของระบิล มุกดารักและเอ็นดูจอมมาก ต่อมากุดากับระบิลมีลูกชายด้วยกันหนึ่งคนชื่อว่าบุรินทร์ ระบิลมีภรรยาอีกคนชื่อว่านวลระหง เมื่อมุกดาทราบเรื่องจึงขอหย่าขาดจากระบิล โดยจะเดินทางไปอยู่เมืองนอกกับบุรินทร์ แต่ระบิลไม่ยอมหย่าโดยให้เหตุผลกับมุกดาว่า

"เพราะพี่ไม่คิดว่าเป็นทางออกที่ดีนะซีจ๊ะ" ระบิลตอบเสียงนุ่มนวล "เราต่างก็ไม่ต้องการทางนี้ เอาเถอะ ถ้าหากว่ามุกไม่สบายใจอยากจะไปพักที่ไหนไกล ๆ สักระยะหนึ่งพี่ก็ไม่ขัดใจละ ขออย่างเดียวอย่าเพิ่งคิดมากไปกว่านั้นเลย ตกลงไหม"²

แสดงบุคลิกของระบิลที่รู้จักควบคุมสถานการณ์ด้วยคำพูดที่อ่อนหวาน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและสามารถมีภรรยาใหม่ ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนให้มีอำนาจทางการเมือง เพราะระบิลมีนิสัยทะเยอทะยาน

บุรินทร์ จากเรื่องกะโหลกทอง

ตัวละครตัวนี้เป็นตัวเอกของเรื่อง ผู้เขียนสร้างให้บุรินทร์เป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัวที่

¹ วิมีตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 40 - 41.

² แหล่งเดิม. หน้า 235 - 2536.

ร่ำรวย พ่อเป็นพลตำรวจตรี แม่เป็นลูกสาวของนายตำรวจใหญ่ พ่อแม่รักและตามใจมาก แต่พ่อตั้งความหวังในตัวของบุรณสูง ทำให้บุรณมีอุปนิสัยเจ้าอารมณ์เอาแต่ใจตัวเอง ซึ่งมีผลต่อการดำเนินเรื่องภายหลัง ผู้ที่เข้ามามีบทบาทในการกำหนดชีวิตของตัวละครคือระบิล เพราะมีความมุ่งหวังให้ลูกเป็นคนมีความอดทนเข้มแข็ง ช่วยตัวเองได้สมเป็นชายชาติวีร แต่เหตุการณ์กลับไม่เป็นไปตามความมุ่งหวังของพ่อ เพราะบุรณเป็นคนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนขอบเพศเดียวกันทำให้พ่อผิดหวังมาก ดังนั้นพ่อจึงพูดกับบุรณว่า

"ทำไม?" ที่นั่นมันฟรี มั่วกับใครก็ได้จ้ะหรือ?" ระบิลประชด "ไปไม่ได้ ขึ้นไปก็เท่ากับไปตายเท่านั้นเอง แม่ไม่สบายก็รู้อยู่แล้ว" ระบิลเอ็ดอีก "แล้วจะเอาแม่ไปบังหน้าทำไม แกเองอยากไปอเมริกา เพราะมันฟรีมากกว่าที่อื่นฉันก็รู้ จะไปทำอะไรไม่มีใครสนใจ...แกชอบของแกอย่างนั้น เพราะแกมันไม่เหมือนคนอื่น..."¹

สาเหตุที่บุรณมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เพราะถูกส่งตัวไปอยู่เมืองนอกแต่เล็ก ทำให้ขาดแบบอย่างความเป็นชายชาติทหารจากพ่อและไม่ได้อยู่ใกล้ชิดแม่ ต่อมาเมื่อมุกดาแม่ของบุรณไปอยู่เมืองนอกกับบุรณ ทำให้บุรณเกิดความละอายในพฤติกรรมที่ผิด ๆ ที่ตนเองกระทำจึงต้องการแก้ไขปรับปรุงตัวเอง ซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดที่บุรณพูดคุยกับจอมว่า

"กลับมาทำงานในเมืองไทยเสียทีละมัง อยู่เป็นมนุษย์ต่างดาวมานานแล้วนี่" คำตอบของญาติหนุ่มทำให้จอมเย็นวูบไปทั้งตัว
 "ถ้าจั้น...คุณมุกก็ต้องกลับมา"
 "เรากลับ คุณแม่ก็คงกลับ...เราบอกคุณแม่แล้วว่าจะมาเริ่มชีวิตใหม่ในไทย จะทำงาน จะมีครอบครัว "ประโยคสุดท้ายทำให้จอมถึงกับหันมามอง ก็เห็นรอยยิ้มหม่นเศร้าลงกว่าเดิม
 "เราจะมีครอบครัว" เจ้าตัวย้ำเหมือนจะเรียกความมั่นใจให้ตนเอง "ถ้าหากเรามีชีวิตเหมือนอย่างผมทั่วไป คุณแม่คงดีใจมาก"²

ความพยายามที่จะปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองใหม่เกิดจากรักแม่ เมื่อได้มีโอกาสใกล้ชิดและแม่ไขว้วิธีการที่หนุ่มพลด้วยการให้บุรณคิดได้ด้วยตัวเอง เพื่อหักเหชีวิตของบุรณให้กลับมาในทางที่ถูกที่ควร บุรณจึงพยายามพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรม เพราะมีปัจจัยสนับสนุนให้คิดเช่นนี้

¹ วนิดา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วิมลจิตกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 229 -

² แหล่งเดิม. หน้า 603.

บทที่ 3

วิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชายของ ว.วินิจฉัยกุล ในด้านต่าง ๆ
ต่อไปนี้

- 3.1 ภูมิหลัง
- 3.2 บุคลิกภาพตัวละคร
- 3.3 การศึกษา
- 3.4 สังคม

3.1 ภูมิหลัง

การวิเคราะห์ภูมิหลังของตัวละครผู้วิจัยจะศึกษาภูมิหลังของตัวละครแต่ละตัว เพื่อศึกษา
พื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว ชนิตตระกูล ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างตัวละครดังนี้

จารณ

ในด้านชนิตตระกูล ผู้เขียนสร้างให้จารณมีเชื้อสายจีน บู่ชื่อนายกิมพั่ง แสงวาริน อพยพมา
จากประเทศจีนมาตั้งหลักฐานค้าขายอยู่ที่สาเหิง และตั้งตัวได้ในเวลาไม่กี่ปี ต่อมาตระกูลแสงวาริน
ร่ำรวยและมีชื่อเสียงในวงการธุรกิจด้านการเงินและประกันภัยมากยิ่งขึ้น สืบทอดกิจการค้าขายมา
ยังครอบครัวของลูกชายคือ ประพจน์และสืบทอดต่อมาถึงหลานชายคือจารณเป็นประธานกรรมการ
บริษัททาร์สต์

ดังนั้นในด้านชนิตตระกูลถือได้ว่า ผู้เขียนสร้างให้จารณเป็นลูกพ่อค้ามีฐานะร่ำรวย มีความ
สามารถทางด้านธุรกิจมั่นคง

ในด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายคนเดียวที่พ่อแม่ตามใจมากตามคำ
นิยมของคนจีนที่รักลูกชาย เพราะเป็นผู้สืบทอดตระกูลในขณะเดียวกันพ่อแม่ของจารณก็มีลักษณะ
เช่นเดียวกับนักธุรกิจโดยทั่วไป คือ มุ่งการทำงานสร้างฐานะ ไม่ได้ให้การเลี้ยงดูอย่างอบอุ่น คำนึง
ถึงด้านการทำงานมากกว่าความรู้สึทางจิตใจ จารณจึงมีอุปนิสัยเอาแต่ใจตนเอง เจ้าชู้ มีความ
เชื่อมั่นในตนเองสูง ซึ่งต่อมาก็มีผลให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยก

โทนี่

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้โทนี่เป็นชาวจีนฮ่องกง มีพ่อเป็นชาวฮ่องกง อาชีพเป็นนักธุรกิจต้องการมาทำธุรกิจในประเทศไทย จึงมาแต่งงานกับหญิงไทยเชื้อสายจีน และอพยพครอบครัวกลับฮ่องกง ภายหลังมีภรรยาอีกคนเป็นคนไทยช่วยกันทำธุรกิจหลายอย่างในประเทศไทยจนประสบความสำเร็จ โทนี่มีพี่น้อง 3 คน เป็นผู้ชายทั้งหมด ต่อมาพ่อถึงแก่กรรมในประเทศไทย โทนี่จึงต้องเดินทางมาดูแลกิจการของครอบครัวในประเทศไทย

ในด้านชาติตระกูลถือได้ว่า ผู้เขียนสร้างให้โทนี่เป็นลูกนักธุรกิจที่มีฐานะร่ำรวย ประสบความสำเร็จในด้านการทำธุรกิจ มีกิจการหลายอย่างทั้งในฮ่องกงและประเทศไทย

ในการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายคนกลางมีพี่ชายและน้องชาย ไม่เอาใจใส่ในการทำธุรกิจของครอบครัว ชอบเที่ยวเตร่และเจ้าชู้ ดังนั้นภรรยาจึงตกอยู่กับโทนี่ เพราะชาวจีนมีค่านิยมให้ลูกชายเป็นผู้สืบทอดตระกูล แม้จึงปลูกฝังให้ลูกดูแลกิจการของครอบครัวให้ยั่งยืนต่อไป โดยการให้โทนี่หาคนมาค้าประกันความมั่นคงของธุรกิจในประเทศไทย ดังนั้นโทนี่จึงต้องหมั่นและแต่งงานกับไอวีลูกสาวของนายธนาคารในฮ่องกง เพื่อให้พ่อของไอวีช่วยเหลือเกี่ยวกับการดำเนินการทางธุรกิจต่อไป จากหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัวทำให้โทนี่คำนึงถึงผลประโยชน์มากกว่าความรู้สึกจิตใจ เป็นคนเห็นแก่ตัว ซึ่งต่อมาก็มีผลทำให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยก

วรารุธ

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้วรารุธมีเชื้อสายจีน พ่อแม่เป็นคนจีนมีอาชีพค้าขายขนทำงานจนสามารถสร้างฐานะได้ เป็นน้องชายของวรเทพ สามีมของมณฑนา ซึ่งเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงคนหนึ่ง วรเทพได้ชักนำให้วรารุธเข้ามาช่วยงานด้านธุรกิจของครอบครัวมณฑนาจนทำให้กิจการธุรกิจขยายตัวก้าวหน้าขึ้นมาก ต่อมาเมื่อวรเทพถึงแก่กรรม วรารุธก็เข้ามาดำเนินการเป็นหุ้นส่วนที่มีอิทธิพลในบริษัทนั้นแทน

ดังนั้นในด้านชาติตระกูลถือได้ว่าผู้เขียนสร้างให้วรารุธเป็นนักธุรกิจที่มีฐานะดี และประสบความสำเร็จในด้านการทำงานมาก

ในการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงภูมิหลังของตัวละครตัวนี้ในด้านนี้

ศิวาลัย

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้ศิวาลัยมีพ่อที่มาจากตระกูลร่ำรวยและเสียชีวิตตั้งแต่ศิวาลัยยังเด็ก แม้ที่แท้จริงมีอาชีพเป็นนางแบบและดารา ศิวาลัยไม่ทราบความจริงคิดว่า

มณฑนาเป็นแม่ที่แท้จริง เพราะตั้งแต่จำความได้เมื่อพ่อถึงแก่กรรมก็เห็นมณฑนาเป็นผู้เลี้ยงดู มณฑนาทำธุรกิจทางการสร้างหนังสือสร้างละครทีวี ซึ่งประสบความสำเร็จมาก และมุ่งหวังที่จะให้ควาลัยรับดำเนินการทางด้านธุรกิจต่อไป

ดังนั้นในด้านชาติตระกูลถือว่าผู้เขียนสร้างให้ควาลัยเป็นลูกของนักธุรกิจที่มีฐานะร่ำรวย และมีชื่อเสียงทางการสร้างหนังสือและละครทีวี มีปมทางด้านชาติตระกูลในข้อที่ว่าควาลัยไม่ใช่ลูกของคนที่ตนเองคิดว่าเป็นแม่

ในด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายคนเดียวที่แม่เลี้ยงรักและตามใจมาก มุ่งหวังให้เป็นคนดีดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องทำนองคลองธรรม ครั้งแรกแม่เลี้ยงหวังที่จะให้ควาลัยรับช่วงต่อในการดำเนินงานทางด้านธุรกิจ แต่เมื่อพิจารณาแล้วมณฑนาก็ทราบว่าการที่ลูกจะดำเนินชีวิตอย่างไรนั้นบางทีสายเลือดก็เป็นส่วนสำคัญ เพราะควาลัยเมื่อกลับจากต่างประเทศใหม่ ๆ มณฑนาก็มีความหวังจะให้ศึกษาทางด้านธุรกิจ แต่ควาลัยขอแสดงละครก่อน แสดงให้เห็นว่าสายเลือดนักแสดงของแม่แท้ ๆ ของควาลัยมีอยู่ในตัวของควาลัยเต็มตัว และควาลัยเพิ่งจะหันมาสนใจงานธุรกิจเมื่อทราบความจริงว่าตนเองไม่ใช่ลูกแท้ ๆ ของมณฑนา ซึ่งควาลัยยอมรับไม่ได้ และจากการเลี้ยงดูของมณฑนาซึ่งตามใจอย่างไม่มีเหตุผล ทำให้อุปนิสัยของควาลัยเป็นคนเอาแต่ใจตัวเองหลงตัวเองและทะเยอทะยาน ซึ่งมีผลทำให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยกในภายหลัง

ฉายฉาน

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้ฉายฉานมีพ่อเป็นนักธุรกิจที่ร่ำรวยมาก มีกิจการธุรกิจหลายอย่าง มีภรรยาและบุตรมาก แม่ของเขาก็เป็นภรรยาคนหนึ่งในหลายคนของพ่อ แต่ด้วยการที่ฉายฉานเป็นเด็กไม่ดี ขยันเรียน ขอไปศึกษาต่อต่างประเทศ เมื่อสำเร็จกลับมาพ่อจึงมอบบริษัทเล็ก ๆ แห่งหนึ่งให้ดำเนินการ ฉายฉานก็ทำงานด้วยความตั้งใจต้องการขยายกิจการให้ใหญ่ขึ้น ซึ่งก็ประสบความสำเร็จ เพราะได้รับการสนับสนุนจากพ่อเนื่องจากเห็นความตั้งใจจริง

ดังนั้นในด้านชาติตระกูลถือว่าผู้เขียนสร้างให้ฉายฉานเป็นลูกของนักธุรกิจฐานะร่ำรวยคนหนึ่ง มีธุรกิจที่ประสบความสำเร็จและมีความมั่นคง

ในด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายคนเดียวของแม่และพ่อ มีค่านิยมรักลูกชายมากกว่าลูกสาว เพราะมีลูกชายน้อย ดังนั้นจึงได้รับการเลี้ยงดูค่อนข้างดีกว่าแม่ที่มีแต่ลูกสาว ฉายฉานค่อนข้างโศกดี เป็นเด็กดี มีความมุ่งมั่นที่จะทำตัวให้ทัดเทียมกับพี่ชายลูกของเมียหลวง ดังนั้นอุปนิสัยจึงเป็นคนเห็นแก่ตัว ขอบฉวยโอกาส เอาเปรียบผู้อื่น มาแต่เล็ก แต่อุปนิสัยที่ดีคือเป็นคนที่รักการทำงานและรับผิดชอบต่อครอบครัว จากการที่ฉายฉานมีอุปนิสัยเช่นนี้ทำให้เกิดปัญหาในการที่จะมีชีวิตคู่ แต่ฉายฉานก็สามารถปรับปรุงนิสัยทำให้ปัญหาหมดไป

กิจชนะ

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครมีพ่อแม่ประกอบอาชีพค้าขายฐานะดี ดังนั้นจึงสามารถส่งลูกไปเรียนต่อที่กรุงเทพได้หลังจากเรียนจบมัธยมปลายจากโรงเรียนประจำจังหวัด

ในการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้กิจชนะเป็นลูกชายที่พ่อแม่รักและตามใจมาก พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูกเพราะต้องค้าขาย มีส่วนทำให้อุปนิสัยของกิจชนะคำนึงถึงเรื่องผลประโยชน์มากกว่าความถูกต้อง มีลักษณะเผด็จการ

สายชนะ

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครมีพ่อแม่เป็นนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองโพลีเพล มีแม่ประกอบอาชีพธุรกิจ มีฐานะดีจึงส่งลูกเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย เมื่อลูกเรียนจบพ่อต้องการให้เป็นทายาททางการเมืองต่อแต่ลูกไม่ชอบวิธีการจึงไม่ยอมรับ

ในการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายคนเดียวที่พ่อแม่รักและตามใจหวัง จะให้เป็นผู้สืบสกุลต่อไป ในขณะที่เดียวกันพ่อแม่ของสายชนะก็มีลักษณะเช่นเดียวกับพ่อแม่ในปัจจุบันคือมุ่งในการทำงานจนไม่มีเวลาที่จะอบรมเลี้ยงดูลูก แต่สายชนะเป็นคนมีการศึกษาดีและสติปัญญาเฉลียวฉลาด จึงเป็นคนมีความคิดกว้างไกล มีอุดมการณ์

จาร์ส

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงว่ามีฐานะมาอย่างไร กล่าวแต่ว่าอาชีพเดิมคือเก็บสามล้อ ต่อมากิจชนะชักชวนให้มาทำงานเป็นคนขับรถ

ในการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครทำหน้าที่เป็นคนสนิทของกิจชนะ ทำงานในทุกอย่างทั้งงานราชการและงานส่วนตัว จึงมีประสบการณ์ชีวิตสูงเพราะได้ยินได้ฟังและได้ช่วยงานอยู่ตลอดเวลา ทั้งที่จาร์สเป็นคนมีการศึกษาน้อย แต่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดสามารถช่วยงานได้เป็นอย่างดี ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากเจ้านายมาก

กำนันโศด

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้กำนันโศดมีพ่อแม่เป็นอดีตกำนันชื่อว่าเดิมมีฐานะครอบครัวดี

ในการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายคนเดียวของกำนันโศดและอัญชัญ ด้วยการสั่งสอนอบรมของพ่อแม่และด้วยจิตสำนึกของเขาเอง ทำให้เขาไม่ต้องการเป็นปลัดอำเภอ

หรือทำงานในเมือง แต่ความต้องการของเขาหลังจากเรียนจบคือต้องการกลับมาพัฒนาบ้านเกิด เมืองนอนให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งทำให้เขาสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังได้

โด่ง

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้โด่งเป็นลูกครึ่งระหว่างหญิงไทยกับทหารอเมริกัน ถูกทิ้งไว้ให้ยายเลี้ยง ยายอพยพจากโคราชมาอยู่กรุงเทพ ขายขนมเลี้ยงโด่งมาตั้งแต่เล็กจนโต ต่อมาถูกไล่ที่จึงอพยพมาอยู่สวนแถวฝั่งธน

ดังนั้นในด้านชาติตระกูลถือว่าผู้เขียนสร้างให้โด่งเป็นเด็กลูกครึ่งกำพร้า มีฐานะยากจน

ในการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นเด็กกำพร้า มียายเป็นผู้เลี้ยงดูโดยประกอบอาชีพค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ เลี้ยงชีวิต ยายเป็นคนดีมีความสุจริต เมื่อยายเสียชีวิตโด่งได้มหาทองดี และสุภาเป็นผู้รับอุปการะเลี้ยงดู โดยมีตาแหลมเป็นผู้ช่วยให้การอบรมสั่งสอน ทำให้มีสำนึกที่ดี กตัญญูรู้คุณ เห็นใจผู้อื่น ซึ่งจะทำให้โด่งประสบความสำเร็จในด้านหน้าที่การงานต่อไป

ตาแหลม

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้ตาแหลมหรือ ม.ร.ว.ทินภาคเป็นลูกของหม่อมเจ้ากับสามัญชนชื่อว่า วาด หม่อมเจ้าองค์นี้มีฐานะร่ำรวยมาก แต่เนื่องจากมีหม่อมมากมีลูกหลายคนต้องเสียค่าเลี้ยงดูจำนวนมาก

ในการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายของหม่อมเจ้า มีหม่อมหลายคนมีลูกมาก ทำให้ไม่ได้รับความเอาใจใส่เท่าที่ควรเพราะแม่หนีออกจากวังไปมีสามีใหม่ ท่านพ่อโกรธแม่มากจึงพาลมาเกลียดลูกด้วย เมื่อโตเป็นหนุ่ม ม.ร.ว.ทินภาคก็หนีออกจากวังไปอาศัยอยู่กับน้าชายที่สวนแถวฝั่งธน เมื่อน้าชายตายก็อยู่คนเดียวมาตลอดโดยไม่รับกวนผู้อื่น และอำพรางตนให้ชื่อว่าตาแหลม ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครมีชาติตระกูล จึงมีความหยิ่งทะนงรักศักดิ์ศรีและเนื่องจากพ่อแม่ไม่สนใจ จึงเป็นคนใจน้อยและมีความอ่อนโยนเห็นใจคนที่ไม่มีพ่อแม่เช่นเดียวกับตนเอง

เต้ย

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้เต้ยมีพ่อประกอบอาชีพรับราชการแม่เป็นพยาบาลเป็นครอบครัวที่มีฐานะพอสมควร เพราะมีที่ดินเป็นเรือสวนไร่นา ซึ่งต่อมามีราคาดี นอกจากนี้พ่อแม่ของเต้ยยังเป็นที่เคารพนับถือของคนในละแวกบ้านสวน เพราะเป็นคนใจดี และใจบุญ

ดังนั้นในด้านชาติตระกูลถือว่าผู้เขียนสร้างให้เต้ยเป็นลูกของพ่อแม่ที่มีอาชีพมีเกียรติ

มันคง

ในด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายคนเดียวที่พ่อแม่รักและตามใจมาก และเห็นว่าตนเองเหนือกว่าคนอื่น ๆ ในละแวกนั้น ในขณะที่เดียวกันก็เป็นคนไม่กล้าตัดสินใจหรือ รับผิดชอบต่อการกระทำของตน แต่กล่าวโทษผู้อื่นตลอดเวลา ดังนั้นพฤติกรรมของเด็บบางอย่าง จึงไม่ถูกต้องทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตต่อไป

มหาทองดี

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้มหาทองดีเป็นลูกชาวสวนมังคุดบุรี พ่อแม่มีฐานะดี แต่ มหาทองดีรับราชการเป็นอาชีพหลักทำสวนเป็นอาชีพรอง

ในด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครได้รับการอบรมจากพ่อแม่และได้บวชเรียนมา ตั้งแต่เด็กจนได้เปรียญ ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาขึ้นทั้งของตนเองและปัญหาของผู้อื่นก็สามารถคลี่คลาย ปัญหาได้ โดยอาศัยธรรมะเป็นหลักและมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายสมถะ เพราะเป็นลูกชาวสวน

บุรินทร์

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้บุรินทร์มีพ่อแม่ที่มีฐานะดี

ในด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายของครอบครัวที่มีฐานะดี มีพ่อแม่ที่ รักลูกและต้องการส่งเสริมลูกให้ได้รับการศึกษาเป็นอย่างดี บุรินทร์จึงเป็นลูกคนหนึ่งที่มีพ่อแม่หวังว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องได้ทำงานที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงและก้าวหน้า

จอม

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้จอมเป็นบุตรชายของบุรินทร์และน้อม ครอบครัวมีฐานะ ยากจน เพราะพ่อแม่ไม่สามารถทำงานได้ แม่หาเลี้ยงครอบครัวคนเดียว

ในด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกคนเดียวของครอบครัว แต่เป็นครอบครัว ที่พ่อแม่ประสบความล้มเหลวในชีวิต เพราะอุดมการณ์ หน้าที่ในการอบรมลูกเป็นหน้าที่ของพ่อ เพราะพ่อแม่มีวิชาความรู้และมีเวลาเนื่องจากไม่ได้ทำงานเลี้ยงครอบครัว แม่เป็นผู้ขายของหาเงินมา เลี้ยงครอบครัวแทน จอมจึงได้รับการศึกษาจนจบปริญญาตรี แม้ว่าฐานะครอบครัวจะยากจน เพราะพ่อแม่เห็นความสำคัญของการศึกษา

ระบิล

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้ระบิลมีพ่อแม่ที่มีการศึกษามีฐานะดีสามารถสนับสนุน ลูกให้เรียนจนสามารถเป็นนายร้อยตำรวจ

ในด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นบุตรชายคนโตของครอบครัวที่มีฐานะดี ระเบียบจะได้รับการอบรมสั่งสอนให้เป็นตัวอย่างที่ดีและคอยดูแลน้อง ซึ่งระเบียบก็ทำหน้าที่ได้อย่างดีเกี่ยวกับหน้าที่การงานระเบียบมีความสามารถในการทำงาน จึงทำให้ตำแหน่งหน้าที่การงานเจริญก้าวหน้า

บุรณ

ในด้านชาติตระกูล ผู้เขียนสร้างให้บุรณมีพ่อชื่อระเบียบ เป็นนายพลตำรวจตรี มีแม่ชื่อมุกดา เป็นแม่บ้าน ครอบครัวของบุรณมีฐานะดี

ในด้านการอบรมเลี้ยงดู ผู้เขียนให้ตัวละครเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว พ่อแม่รักและตามใจมาก แต่พ่อต้องการให้ลูกชายเข้มแข็งช่วยตัวเองได้ จึงส่งไปเรียนเมืองนอก อยู่ประจำตั้งแต่เล็ก ๆ มุ่งหวังจะให้ลูกชายเจริญรอยตามพ่อคือรับราชการตำรวจหรือหันมาเล่นการเมือง ซึ่งความต้องการนี้ขัดกับอุปนิสัยของบุรณ คือเป็นคนร่าเริงชอบทำตัวตามสบาย แต่เป็นคนเจ้าอารมณ์ และยังมีลักษณะนิสัยชอบเพศเดียวกัน จึงทำให้เกิดปัญหากับผู้เป็นพ่อ แต่บุรณสามารถแก้ปัญหาได้คือเลือกเรียนอย่างที่ตนเองชอบคือด้านคอมพิวเตอร์จนจบปริญญาเอก และปรับนิสัยเปลี่ยนบุคลิกภาพให้เหมือนคนปกติทั่วไปจนประสบความสำเร็จในที่สุด

การวิเคราะห์ภูมิหลังของตัวละครแต่ละตัวสรุปได้ดังนี้

1. ตัวละครมีเชื้อสายจีนและพ่อแม่เป็นนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงร่ำรวย ได้แก่ จารณ โทนี วราวุธ ส่วนใหญ่ตัวละครพวกนี้จะมีความพยายาม มีความมานะอดทนประกอบสัมมาชีพจนร่ำรวยเป็นนักธุรกิจ มีชื่อเสียง ประกอบธุรกิจหลายด้านและประสบความสำเร็จ
2. ตัวละครเป็นลูกคนเดียวของครอบครัว พ่อแม่เป็นนักธุรกิจที่มีชื่อเสียง มีฐานะร่ำรวย ได้แก่ ศิวาลักษณ์ ฉายฉาน มีความขยัน มีมานะอดทน สามารถประกอบอาชีพด้านธุรกิจได้ประสบความสำเร็จ
3. ตัวละครมีพ่อแม่ประกอบอาชีพค้าขายหรือเป็นชาวสวนที่ร่ำรวย ได้แก่ กิจชนะ มหาทองดี ระเบียบ ซึ่งตัวละครไม่ได้ประกอบอาชีพตามพ่อแม่แต่กลับทำงานรับราชการแทน แต่ตัวละครก็ประสบความสำเร็จในอาชีพของตน
4. ตัวละครมีพ่อแม่ประกอบอาชีพรับราชการ ร่ำรวย มีฐานะดี ได้แก่ สายชนะ เต้ย บุรณ ซึ่งตัวละครทุกตัวสามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีและประสบความสำเร็จ
5. ตัวละครยากจนไม่มีการศึกษาแต่เป็นคนเก่ง สติปัญญาเฉลียวฉลาด ได้แก่ จำรัส มีความสามารถสูง ความจำดี ช่วยงานเจ้านายได้เป็นอย่างดีและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
6. ตัวละครมีฐานะปานกลาง มีการศึกษาดี เป็นคนดี ทำงานมีอุดมการณ์ ซื่อสัตย์ สุจริต ได้แก่ กำนันโอด ทำงานเพื่อบ้านเมืองต้องการพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า เป็น

ตัวละครที่ประสบความสำเร็จในการทำงานตัวหนึ่ง

7. ตัวละครเป็นลูกครึ่งเป็นเด็กกำพร้า มีฐานะยากจน แต่มีความมานะพยายามอย่างสูง ได้แก้ม โด่งและจอม มีความสนใจใฝ่ศึกษา ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานเต็มที่ จึงทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่การงานได้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

8. ตัวละครมีชาติตระกูลสูง ฐานะร่ำรวย ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ได้แก้ม ตาแหลม บุรินทร์ เนื่องจากตัวละครเหล่านี้เป็นตัวละครที่รู้ตัวว่าทุกอย่างแต่ไม่สามารถที่จะบังคับใจตัวเองได้ หรือตัวละครบางตัวอาจจะมอดมการณสูงทำเพื่อประเทศชาติบ้านเมือง ดังนั้นจากการที่ตัวละครมีลักษณะอุปนิสัยเช่นนี้ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าผู้เขียนสร้างตัวละครขึ้นมาแต่ละตัว ให้มีภูมิหลังที่คล้ายคลึงกันบ้าง หรือแตกต่างกัน โดยภูมิหลังจะมีผลต่ออุปนิสัยของตัวละครให้เป็นตัวละครน้อยลักษณะ หรือหลายลักษณะ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เขียนในการที่จะสร้างตัวละครให้หลากหลาย

3.2 บุคลิกภาพตัวละคร

การวิเคราะห์บุคลิกภาพของตัวละคร ผู้วิจัยจะศึกษาบุคลิกภาพของตัวละครแต่ละตัว ทั้ง 17 ตัว ในการนำตัวละครทั้งหมดมาวิเคราะห์บุคลิกภาพนั้นจะศึกษาองค์ประกอบของบุคลิกภาพตามหัวข้อต่อไปนี้

3.2.1 บุคลิกภาพภายใน

3.2.2 บุคลิกภาพภายนอก

3.2.1 บุคลิกภาพภายใน

การวิเคราะห์บุคลิกภาพภายในของตัวละคร ผู้วิจัยจะศึกษาบุคลิกภาพภายในของตัวละครแต่ละตัวดังนี้

อารมณ์

ใฝ่ดีรักการเรียนรู้ เห็นได้จากบทสนทนาระหว่างจूरืพรแม่ของจารณกับกัลยาแม่ของกัตติยา พูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของจารณว่า

"ฉันเบาใจอยู่อย่างว่า มีลูกชายคนเดียวเท่านั้นก็จริง แต่ก็ได้เรื่องได้ราวไม่เลอะหละ จ้า เขาเรียนหนังสือดีมาตลอดตั้งแต่เล็ก ๆ แล้ว ตอนจบปริญญาโทนะจะเขายอกกว่าจะเรียนต่อ

ปริญญากติโหม ฉันก็เลยต้องบอกว่าพอแล้ว..."¹

ไจรอน เจ้าอารมณ์ เอาแต่ใจตนเอง ดังที่กัตติยารำพึงกับตนเองว่า

ยามจากรณหัวเสีย เขาก็ตาขุ่นเขียว ขึ้นเสียงเอากับหล่อนง่าย ๆ เหมือนเด็กที่ถูกตามใจให้ข่มขู่
คนไข้มัจจนเป็นของปกติธรรมดา²

เห็นแก่ตัว เห็นได้จากบทสนทนาระหว่างจากรณกับรำแพน ซึ่งพูดถึงกัตติยาโดยจากรณ
พูดว่า

"เมียก็ส่วนเมีย" เขาบอกสั้น ๆ "เขาจะเอาอย่างไรอีกล่ะ ทะเบียนก็มีพาออกงานก็ออกแล้ว"³

เจ้าชู้ ความคิดของจากรณที่มีต่อนก แสดงให้เห็นนิสัยของเขาว่าเป็นคนเจ้าชู้

จากรณมองดูร่างสูงเปรียวในชุดสีเหลืองมะนาว ซึ่งเป็นชุดทำงานของพวกพนักงานขาย และ
มองดวงหน้าผิวขาวเหลือง นัยน์ตาดำลึบสวรวกับแก้วเจียระไนของเด็กสาวคนนั้น
'สวยดี' เขาบอกตัวเอง ก่อนจะแถมอีกนิดหนึ่งว่า 'สวยเกินกว่าจะเป็นแค่คนขาย'⁴

หลงตนเอง เห็นได้จากบทสนทนาระหว่างจากรณกับอำพล จากรณได้พูดถึงพ่อแม่ของกัตติยา
อย่างหลงตนเองและดูถูกว่า

"...ถึงผมไม่แต่งงานกับลูกสาวเขา เขาก็ไม่กลัวว่าอะไรหรอก เพราะผมให้เกียรติคบหากับลูก
เขาก็คดีเท่าไรแล้ว"⁵

โทนี่

ทะเยอทะยาน รดาได้พูดเรื่องนิสัยทะเยอทะยานของโทนี่กับอัญชลีไว้ ซึ่งจะเห็นได้จาก
ข้อความต่อไปนี้

¹วินิตา ดิถียนต์. "ทะเลแปร." โดย ว.วิมลชัยกุล(นามแฝง). 2525. หน้า 40.

²แหล่งเดิม หน้า 261.

³แหล่งเดิม หน้า 148.

⁴แหล่งเดิม หน้า 59 - 60.

⁵แหล่งเดิม หน้า 78.

...แต่เขาก็เป็นตัวของเขาเอง เขามิงานมื่ออะไรต่อมิอะไรให้เขาคิดถึงมากกว่าจะมัวเอาใจหนูตลอดเวลาอย่างเมื่อก่อน โทนี่เป็นคนทะเยอทะยานสูงมากค่ะแม่...แล้วใจแข็งด้วย เวลาเขาจะเอาอะไรเขาก็ทำทุกอย่างที่จะได้มา พอได้มาแล้ว...เขาก็หันไปสนใจเรื่องใหม่ต่อไป'

เห็นแก่ตัว โทนี่ได้พูดกับโรเบิร์ตถึงเรื่องของรดา คำพูดของโรเบิร์ตทำให้โทนี่คิดถึงรดาด้วยความคิดที่แสดงให้เห็นว่าโทนี่เป็นคนเห็นแก่ตัว คือ

นั่นซี...รดาจะต้องการอะไรมากกว่านี้อีก ทุกวันนี้เขาก็มอบให้หล่อนทุกอย่าง...อย่างที่คุณแม่หล่อนไม่อาจจะบันดาลให้ได้ด้วยซ้ำ และไม่เคยมคิดจะเรียกทรัพย์สินตลอดจนความสะดวกสบายต่าง ๆ ที่มอบให้หล่อนกลับคืนหรือถอนเอาไปให้ผู้หญิงอื่นอีกเลย'

วราวุธ

ทะเยอทะยาน ความคิดของวราวุธเกี่ยวกับเรื่องบริษัทสยามทีวีโปรดักชั่น แสดงให้เห็นอุปนิสัยทะเยอทะยานของเขา ซึ่งจะเห็นได้จากข้อความต่อไปนี้

เขารอมาหลายปีแล้ว.....เขาได้ตอบแทนบุญคุณด้วยการสร้างผลกำไรให้มณฑนาจนคุ้มกับการลงทุนของเธอแล้ว เพราะฉะนั้น ถ้าเขาต้องการบริษัทนี้ไว้บริหารเองอย่างที่ควรจะเป็น ย่อมนับว่าเป็นการสมเหตุสมผลแล้ว'

ใจแคบ ความคิดของมณฑนาเกี่ยวกับการทำงานของวราวุธ แสดงให้เห็นว่ามณฑนาเข้าใจว่าเพราะเหตุใดวราวุธจึงไม่พอใจเมื่อมณฑนาชวนแก้วใสให้มาทำงานในบริษัท

ดู ๆ ไปก็เหมือนการบอกอย่างจงใจว่า ในอาณาจักรของบริษัท เขาไม่ต้องการให้ใครเข้าไปก้าวก่ายอำนาจหน้าที่ของเขา ไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องน้อยแค่ไหน เพราะจากเรื่องเล็ก...ย่อมนำไปสู่เรื่องใหญ่ได้โน้ที่สุด'

¹ วนิดา ดิถียนต์. "คลื่นกระทบฝั่ง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2526. หน้า 292.

² แหล่งเดิม. หน้า 277.

³ วนิดา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 80.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 63.

ศิวาลัย

ทะเยอทะยาน ข้อความที่มณฑนาพูดกับแก้วใสถึงตัวของศิวาลัย หลังจากที่ทราบว่าเขาไม่ใช่ลูกที่แท้จริงของมณฑนา

"เดี๋ยวนี้ศิวาทะเยอทะยานมาก...ไม่ช่างฝันเหมือนก่อน" คุณมณฑนาตอบเนิบ ๆ อย่างผู้ที่เข้าใจเป็นอย่างดี "เมื่อก่อนเขาคิดว่าตัวเขาเองเกิดมาบนกองเงินกองทองก็เลยเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น...ขาดความมานะ...เอาแต่ช่างฝันไปเรื่อย ๆ เหมือนพ่อเขาไม่มีผิด"¹

ผูกใจเจ็บ ความคิดของมณฑนาเกี่ยวกับความรู้สึกของศิวาลัยที่มีต่อแก้วใสว่าศิวาลัยเป็นคนเจ้าคิดเจ้าแค้น ซึ่งมณฑนาตำหนิลูกแต่ด้วยความรักจึงได้แต่นึกตำหนิว่า

อคติของศิวาช่างรุนแรง...เธออยากจะพูดอย่างนี้ แต่ก็ไม่กล้าว่าลูกชาย...ลูกเกลียดพ่อ ก็เลยเกลียดแก้วใส ถ้าเป็นผู้หญิงอื่น ลูกคงไม่เหยียดหยามเขาถึงขนาดนี้หรอก²

เห็นแก่ตัว ความคิดของศิวาลัย ๆ ไม่เคยคิดจะแต่งงานกับผู้หญิงไทย ถ้าจะแต่ง เขาจะแต่งงานกับคริสผู้หญิงชาวอเมริกันเท่านั้น ผู้เขียนแสดงให้เห็นความคิดของศิวาลัยดังต่อไปนี้

เขาอาจจะผู้หญิงสักคนเอาไว้เป็นเพื่อน...เพื่อนเที่ยว...เพื่อนคู่คิด...และเพื่อนนอน แต่เขาเป็นคนที่ไม่เชื่อถือในระบบสมรส ที่จะต้องประกอบด้วยพ่อบ้าน แม่บ้าน หรือลูกเต้าเป็นพรวน คอยเกาะกันแจอย่างไม่มีที่จบสิ้นตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง สภาพเช่นนี้ล่อลวงล้าอึสระภาพของเขามากเกินไป³

หลงตนเอง ความคิดของทิวาวันเกี่ยวกับตัวของศิวาลัย ครั้งหนึ่งทิวาวันเคยชอบศิวาลัยแต่เมื่อได้เข้าไปใกล้ชิดแล้ว ก็เข้าใจในตัวของศิวาลัยว่า

ศิวาลัยก็เหมือนผู้ชายที่หลงตัวเองทั่วไปนั่นแหละ นึกว่าตัวเองหล่อ.....มีราคาเสียเต็มประดา ก็เลยเล่นตัวเองเหมือนกับความหล่อนั้นเป็นสินค้าหายาก⁴

¹ วนิดา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วิจิตรกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 381 - 382.

² แหล่งเดิม. หน้า 280.

³ แหล่งเดิม. หน้า 290.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 367.

เจ้าอารมณ์ ผู้เขียนบรรยายลักษณะอารมณ์ของควาลัย ว่าเป็นคนที่อารมณ์อ่อนไหวง่าย คงเป็นเพราะควาลัยได้สายเลือดนักแสดงของแม่นั่นเองจึงทำให้มีลักษณะดังนี้

อารมณ์เขาช่างแปรเปลี่ยนได้ฉับไวนัก เหมือนท้องทะเลไม่มีผิด แม้ในยามที่คลื่นเรียบจนดู เหมือนแผ่นกระจก ก็อาจมีคลื่นใต้น้ำซ่อนอยู่ข้างได้อีกมากมาย¹

ฉายานาม

เห็นแก่ตัว ความคิดของฉายานามเมื่อได้พบคล้ายเดือนก็สนใจมาก และคิดว่าคล้ายเดือน คงจะมีความประพฤติเหมือนเพื่อน ๆ จึงพยายามหาวิธีการให้ได้ตัวของคล้ายเดือนมาครอบครอง โดยมีความคิดว่า

คล้ายเดือนมาเที่ยวด้วยความสมัครใจ หล่อนกินเหล้าด้วยความสมัครใจ...ก็จะแปลกอะไรที่ หล่อนจะได้รู้จักผู้ชายอีกสักคน ซึ่งแปลกไปจากคู่รักของหล่อน ผู้ชายอย่างฉายานามนั้นไม่ลอยมาถึงมือหล่อนง่าย ๆ นักหรอก หล่อนน่าจะรู้

เจ้าผู้ ความคิดของฉายานาม เมื่อได้มาพบกับคล้ายเดือน ซึ่งมีลักษณะเรียบร้อย รูปร่าง หน้าตาถูกใจ จึงเกิดความคิดดังนี้

นานแล้วที่เขาไม่ค่อยได้เห็นผู้หญิงรูปร่างกะทัดรัดสมส่วนอย่างนี้ สวยทั้งทรวงอกและสะโพก เอวของหล่อนดูอ่อนแอ้นราวกับจะชวนให้เอามือรวบได้รอบ....สักยี่สิบสองนิ้วได้ไหมนี้ ฉายานามนึกอยากจะรวบเอวคล้ายเดือนดูเล่น หรือไม่ก็ลองข้อนร่างหล่อนขึ้นมาอู๋ม²

กิจชนะ

เจ้าอารมณ์ เห็นได้จากคำพูดของกิจชนะ ซึ่งพูดกับภรรยาคือฉายฉวี เมื่อต้องการให้ภรรยา ดูแลหยิบสิ่งของให้

¹วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 221.

²วินิตา ดิถียนต์. "มณีราว." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2531. หน้า 179.

³แหล่งเดิม. หน้า 60.

"ยาหยอดจมูก" นายกิจชนะสะบัดเสียง เขาอารมณ์ไม่ดีเมื่อรู้ว่าตัวเองคงจะได้รับฟังข่าวสำคัญล้ำกว่าคนอื่น ๆ ในบ้าน "มัวพูดอะไรกันอยู่กับเจ้าหรีด ยาหยอดจมูกอยู่ไหน"¹

เจ้าคิดเจ้าแค้น ชอบเอาชนะ เห็นได้จากบทสนทนาระหว่างกิจชนะกับจาร์สเกี่ยวกับตำบลขาแข็งและกำนันเดื่อดังต่อไปนี้

"ที่จริง ตำบลขาแข็งนั้นมันน่าจะอยู่ในเขตเทศบาลมานานแล้ว อ้าวไม่อยากจะเข้ามาเอง มันด้อยพัฒนา แล้วเหม็นขึ้นหน้าโอ้กำนันมันด้วย ขึ้นมันออกจากตำแหน่งกำนันมันอาจจะสมัครเข้าเทศบาลเป็นคู่แข่งอ้อก็ได้"²

สายชนะ

กล้าเผชิญความจริง เห็นได้จากบทสนทนาระหว่างสายชนะกับปารมี สายชนะได้พูดคุยและสารภาพว่ารักปารมีแต่ปารมีปฏิเสธ ดังนั้นสายชนะจึงกล่าวว่า

"ความรักก็คือความรัก ถ้าวอนรักซะอย่างมันก็พูดง่าย ถ้าไม่รักสมองมันก็หาเหตุผลมาคิด คำนึง ผมน่าจะรู้แล้วว่าความรักของผมขึ้นต้นเป็นลำไม้ไผ่มาตั้งแต่แรก พอเหลาลงไปมันก็เป็นบ้องกัญชา"

"ผมไม่ได้อยากเกิดมาเป็นคนอย่างที่ผมเป็น แต่มันจะเป็นของมันเอง ก็ห้ามไม่สำเร็จ เฮ้อ!...ไม่รู้ซี..."

"ถ้าคุณรักผม คุณก็ทนได้ ถ้าคุณไม่รักคุณก็ทนไม่ได้เป็นอันจบเราจะเป็นเพื่อนที่ดีกันไซ้ไหม"³

ยึดมั่นในอุดมการณ์ เห็นได้จากบทสนทนาระหว่างสายชนะกับกิจชนะ สายชนะได้พูดคุยกับพ่อให้เข้าใจในอุดมการณ์ของเขา โดยกล่าวว่า

"ป้าคิดดูให้ดี ป้าจะเอาคนรวยไม่กี่คนมานำหน้าคนจนอีกเป็นหมื่น ๆ คน ดูค่าเฉลี่ยรายได้ แล้วตัวเลขมันสวย แต่เอาเข้าจริงคนจนมันก็จนอย่างเก่า โอ้คนมีมั่งไม่มีมั่ง ก็กลายเป็นไม่มีลูกเดียว มีแต่คนระดับกลางกับระดับบนอย่างป้าเท่านั้นสบายข้าง เราควรจะรวยด้วยกันทุก

¹ วิมิตา ดิถียนต์. "เมืองโพธิ์โพธิ์." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 14.

² แหล่งเดิม. หน้า 29.

³ แหล่งเดิม. หน้า 688.

ฝ่าย...ค่อย ๆ รวบรวมกันไปไล่ ทรัพยากรของสนธยาบุรีมีหยิบมือเดียวใช้ไม่กี่ปีก็หมด หลังจากนั้นเราจะอยู่ยังไง ป้าคิดไหม"¹

จาร์ส

จงรักภักดีต่อกิจขณะเนื่องจากสำนักในบุญคุณที่กิจขณะได้ช่วยเหลือชวนให้มาทำงานด้วย ทำให้เขาไม่ต้องลำบากขี้สามล้ออีกต่อไป ดังนั้นจาร์สจึงทำงานให้กิจขณะ ซึ่งเป็นนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองโพล์เพลอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย ผู้ที่เห็นความดีของจาร์สคือสายขณะได้พูดคุยกับ นายจาร์สว่า

"คนจงรักภักดีอย่างน่าหรรษนี้หายาก สมัยนี้เห็นแต่ชอบวัดรอยดินลูกฟักกันทั้งนั้น เผลอเมื่อไรก็ แทงหลังทะละลุ ความจริงน่าหรรษจะเอาดีกว่านี้ก็ได้เสียมานานแล้วไซ้ไหม แต่น่าหรรษห่วงพ่อ ขึ้นให้พ่อทำงานเองกลัวไปไม่ไหวไซ้ไหมล่ะ"²

ก้านันโดด

เชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออก เห็นได้จากบทสนทนาระหว่างก้านันโดดกับ คุณหลวงสนธยาบุรี เรื่องราวที่พูดเกี่ยวกับเรื่องของปารมีคือ

"มิได้ครับ มาขอ...คือผมรักคุณป้าแล้วผมอยากจะแต่งงานกับคุณป้า" ประโยคสุดท้าย หลุดออกมาได้เจ้าตัวก็เผลอระบายลมหายใจอย่างโล่งอก³

ยึดมั่นในอุดมการณ์ เป็นความคิดคำนึงของก้านันโดดเกี่ยวกับเมืองสนธยาบุรี ดังนี้

คนอย่างเขาไม่มีความทะเยอทะยานจะเป็นใหญ่เป็นโต แม้ว่าจะเข้าเป็นสมาชิกสภาเทศบาล ได้ เขาก็ไม่เคยคิดจะก้าวขึ้นไปสู่ตำแหน่งนายกเทศมนตรี ตำแหน่งนั้นคงจะต้องอาศัยการ ยอมรับอันยาวนานของชาวสนธยาบุรี ตลอดจนความกว้างขวางในอีกหลาย ๆ ด้านเพื่อจะ ให้สนธยาบุรีก้าวไปถึงเป้าหมายอย่างที่เขาวัง⁴

¹วินิตา ดิถียนต์. "เมืองโพล์เพล." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 760.

²แหล่งเดิม. หน้า 460.

³แหล่งเดิม. หน้า 855.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 29.

โด่ง

ไม่ติดการเรียน เห็นได้จากบทสนทาระหว่างโด่งกับตาแหลม ถึงแม้โด่งจะทำงานแต่ก็ยังสนใจเรียน

"ตั้งแต่ไปทำงาน ไม่มีเวลาดูหนังสือเลย พรุ่งนี้ว่าจะไปหาหมวยเล็ก ให้ช่วยติวหน่อย ไปบ๋อยนักก็ได้"

กตัญญู โด่งมีอุปนิสัยกตัญญูผู้มีพระคุณ ซึ่งจะเห็นได้จากความคิดของโด่งเกี่ยวกับตาแหลม

...โด่งเคยคิดว่าถ้าหากว่าโด่งขึ้น ทำงานหาเงินได้เมื่อไรก็จะหาข้าวมารับตาแหลมกินทุกวัน ไม่ต้องพึ่งข้าวชาวบ้านหรือข้าวกันบาตรพระอย่างทุกวันนี้²

ตาแหลม

หยิ่งในศักดิ์ศรี จากบทสนทาระหว่างตาแหลมกับมหาทองดีจะเห็นว่าตาแหลมเป็นคนที่มีความหยิ่งอยู่ในสายเลือดและเป็นคนที่มีศักดิ์ศรีของตนเองมากซึ่งจะเห็นได้จากตัวอย่างดังต่อไปนี้

"การตบหน้ากัน ฉันไม่รู้ว่าคุณมหาคิดยังไง" ตาแหลมเริ่มอธิบายโดยไม่มีใครต้องการ "แต่สำหรับผู้ชายฉันว่าตบหน้ากันยังดีกว่าโถกการตบหน้า นี่ฉันถือว่ามันดูถูกกันยิ่งกว่าข้าทาส..."³

ชื่อตรงไม่เอาเปรียบผู้อื่น จากบทสนทาระหว่างตาแหลมกับผู้การบุญลือ เมื่อรู้ว่าตาแหลมลำบาก ผู้การก็จะรับอุปการะตาแหลม แต่ตาแหลมปฏิเสธและกล่าวว่า

"อย่าเลย ที่พูดนี้ไม่ใช่โครหรือเล่นตัว แต่เพราะเห็นว่าตัวเองเป็นญาติถึงไม่คิดจะไปบุญลือไม่เจอฉันมาก็สิบปีแล้ว ไม่รู้หรือว่าฉันมันตาแก่ซีเมา บ้า ๆ บอ ๆ ทาสติดังไม่ได้ฉันเป็นญาติที่ไม่เชิดหน้าชูตา เท่านั้นยังไม่พอ อาจจะทำให้บุญลือกับโสภานักใจอีกด้วย"

¹ วิมลดา ดิถียนต์. "อุณชาย." โดย ว.วิมลจิตกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 368.

² แหล่งเดิม. หน้า 95.

³ แหล่งเดิม. หน้า 690.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 661.

ประชิด เนื่องจากตาแหมมเติบโตขึ้นมาโดยขาดความเอาใจใส่จากพ่อแม่ญาติพี่น้องคนรอบข้าง ดังนั้นจึงเป็นคนที่ขาดความมั่นคงทางด้านอารมณ์ จะเป็นคนคิดมากเสียใจง่าย จะเห็นได้จาก ข้อความที่ตาแหมมพูดกับผู้การบุญลือ

ฉันขอพูดด้วยความหวังดีจริง ๆ ..มีญาติแล้ว ๆ อย่ามีเสียดีกว่า ชีวิตของบุญลือกับโสภะพัชร์ก็รู้ว่าเจริญก้าวหน้า ลูกหลานก็คงจะได้ดิบได้ดี อย่าเอาญาติอย่างฉันไปให้ลูกหลานมันอายขายหน้าเลย"¹

เตย

ไผ่ดีรักเรียนและทะเยอทะยาน จากบทสนทนาระหว่างเตยกับพ่อแม่เกี่ยวกับเรื่องการเลือกสาขาเรียน แสดงให้เห็นถึงความสนใจด้านการเรียนของเตย

"เตยอยากเรียนรัฐศาสตร์ หรือไม่กี่เศรษฐศาสตร์ แล้วสอบชิงทุนไปเรียนเมืองนอกโงะครับ โกดีออก" เด็กหนุ่มอมยิ้ม "เตยอาจจะได้เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด หรือเป็นนักเศรษฐศาสตร์ระดับชาติก็ได้"²

ไม่รับผิดชอบกล่าวโทษผู้อื่น ไม่โทษตนเอง

เห็นแก่ตัวชอบเอาเปรียบผู้อื่น จากบทสนทนาระหว่างเตยกับแพม ซึ่งสัมภาษณ์เตยในตอนประกวดเยาวชนดีเด่น ถ้อยคำที่ให้สัมภาษณ์มีดังนี้

"ผมอยากได้ทุนที่ไม่ใช่ราชการ แล้วไม่ผูกพันจะกลับมาทำงานอะไรก็ได้ แล้วไม่กำหนดเวลาให้ผมด้วย เพราะผมอยากจะได้เรียนอยู่นาน ๆ อยากจะฝึกงาน ทำงานที่โน่นหลาย ๆ ปี จนกระทั่งเรามั่นใจในตัวเองว่าเราเป็นระดับอินเตอร์ แล้วค่อยกลับมา"³

ทะเยอทะยาน เตยเป็นคนที่มีความทะเยอทะยาน เนื่องจากคิดว่าตนเองดีกว่าเก่งกว่าผู้อื่น ดังนั้นจึงจะต้องได้ดีกว่า ซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดของนางค์พูดกับโด่ง

¹ วิจิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วิจิตรกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 661.

² แหล่งเดิม. หน้า 91.

³ แหล่งเดิม. หน้า 569.

"เค้าอยู่อเมริกาโน่นเลยล่ะ เค้าแต่งงานกับคนอเมริกันมีลูกกันคนหนึ่งแล้วล่ะ"¹

มหาทองดี

อ่อนโยนใจดี เห็นได้จากคำพูดของมหาทองดีพูดกับตาแหยมว่า

"อะไรอีกล่ะ ตาแหยม มาขอข้าวกินก็...เข้าไปในครัวซี ข้าวเย็นยังมีเหลืออีกนิดหน่อย"²

เรียบง่าย สมถะ เป็นลักษณะอุปนิสัยอีกประการของมหาทองดี ลักษณะนิสัยนี้อาจจะติดมาจากตอนที่ยังบวชเป็นพระ เห็นได้จากคำพูดของสุภาพุดกับมหาทองดีว่า

"หน้าตาพอดูเหนื่อย ๆ นะ ลองกินยานำรุ่งดูบ้างไหมอย่างพวกโสภณก็ได้ผลดีนะจ๊ะ"

"โห้ย! คุณมหาผู้กินยากยิ่งกว่ากินเหล้ารับปฏิเสธ" ไปหาเรื่องซื้อทำไมให้เปลืองเงิน คนเราเหนื่อยเข้าก็นอนพัก หลับสบาย ๆ เสียก็หายเหนื่อย กินผักกินผลไม้เข้าก็สบายท้องสบายตัวไปเอง"³

บุรินทร์

ยึดมั่นในอุดมการณ์ เห็นได้จากคำพูดของบุรินทร์พูดกับแจ่มจันทร์น้องสาวของเขาว่า

"พี่ทำได้ทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัว" เขาตอบเสียงแหบพร่า "พี่ทำเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ เกิดมาแล้วก็ควรจะคำนึงถึงประเทศชาติ จะได้ไม่เสียชาติเกิด"⁴

จอม

ไฝ่ดีรักเรียน จากบทสนทนาระหว่างจอมกับแม่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งพ่อและแม่ของจอมมีส่วนในการสนับสนุนการเรียนของจอม ซึ่งจะเห็นได้จากข้อความต่อไปนี้

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1220.

²แหล่งเดิม. หน้า 4.

³แหล่งเดิม. หน้า 133.

⁴วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 61.

"วันนี้ไม่อยู่ท้องหนังสือหรือ" แม่ถามขึ้น

"ผมจะไปหาครูวงครับ ครูบอกว่าก่อนสอบให้ไป จะทวนวิชาเลขให้"

"อ้อ! ไปหาครูวง" แม่พยักหน้าอย่างเต็มใจทันที "ขึ้นไปเถอะ"¹

กตัญญู จากบทสนทนาระหว่างจอมกับครูวง คำพูดที่จอมกล่าวออกมาทำให้เห็นถึงอุปนิสัย
ของจอม

"ผมได้ดีเพราะคุณครูครับ ถ้าไม่มีคุณครู ผมคงจะไม่มีทางขึ้นไปได้ถึงขนาดนี้"²

ทะเยอทะยาน คำพูดระหว่างจอมกับบุริน แสดงให้เห็นว่าจอมเป็นคนที่มีความ
ทะเยอทะยาน

"ผมอยากจะยืนขึ้นมาเหนือกว่าคนธรรมดาทั่วไป เกิดมาเป็นคนเดินดินใคร ๆ ก็เกิดได้ครับ
แต่เกิดมามีอะไรพิเศษ หรือทำตัวเองให้พิเศษได้ ผมว่าคุ้มกับเกิดมาชาติหนึ่ง"³

เจ้าคิดเจ้าแค้น ความคิดของจอมที่มีต่อแจ่มจันทร์ ซึ่งเป็นอาของเขามีดังต่อไปนี้

"พ่อครับ ผู้หญิงคนนี้เขาเกลียดพ่อมากทีเดียวนะครับ" จอมพูดกับรูปนั้นอยู่ในใจ "เอาเถอะ
ผมรู้ว่าควรจะทำอย่างไรกับเขาผมจะไม่ลืมหรอกครับ อีกสิบปีผมก็รอได้ขอให้ถึงเวลาของผม
ก็แล้วกัน"⁴

ระบิล

ทะเยอทะยานมักใหญ่ใฝ่สูง คำพูดของนวลระหงพูดกับจอมเกี่ยวกับเรื่องของระบิล แสดง
ให้เห็นถึงความทะเยอทะยานของระบิลว่า

"เรื่องการขยายพรรค ท่านของเราเตรียมตัวไว้แล้วเจียบ ๆ...ต้องเจียบ ขึ้นกระโตกกระตาก
ออกไปก็เสร็จ...เธอเข้าใจดีนี้ อาจจะไม่พูดรายละเอียดนะ เอาเป็นว่า...เลือกตั้งครั้งต่อไปคงจะ

¹ วนิดา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 29.

² แหล่งเดิม. หน้า 118.

³ แหล่งเดิม. หน้า 238.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 127 - 128.

เกิดเร็ว ๆ นี้ เพราะรัฐบาลชุดนี้คงไปไม่รอด ไม่เท่าไรก็คงยุบสภา หรือไม่นายกฯ ก็ต้องลาออกถ้าพรรคเราได้ ส.ส.มากที่สุด คุณลุงของจอมจะได้เป็นนายกรัฐมนตรี"¹

บุรินทร์

ไม่รักการเรียน เป็นคำพูดของมุกดาพูดกับจอมเกี่ยวกับการเรียนของบุรินทร์ดังนี้

"จบปริญญาตรีแล้ว เขากำลังเรียนต่อปริญญาโทอยู่จ๊ะ" เสียงของมุกดาบอกความเข้มแข็ง

"บางทีฉันจะไปอยู่กับเขาสักพักฉันอาจจะแข็งแรงขึ้น"²

ใจกว้างกล้าเผชิญความจริง คำพูดของบุรินทร์พูดกับจอมเกี่ยวกับเรื่องของการเปลี่ยนแปลงชีวิตครั้งยิ่งใหญ่

"...เราเปลี่ยนตัวเองหมด จอมก็เห็น เพราะตอนนี้...นึกได้แล้วว่าชีวิตอย่างเก่าคือชีวิตคนล้มเหลว ไม่กล้าสู้ชีวิต อยากทำอะไรตามใจชอบ เพราะไม่เข้มแข็งพอจะบังคับตัวเอง"

"แล้วคุณรณจะทำอะไรกับตัวเองครับ"

"...เราบอกคุณแม่แล้วว่าจะมาเริ่มชีวิตใหม่ในไทยจะทำงานจะมีครอบครัว"³

3.2.2 บุคลิกภาพภายนอก

การวิเคราะห์บุคลิกภาพภายนอกของตัวละคร ผู้วิจัยจะศึกษาบุคลิกภาพภายนอกของตัวละครแต่ละตัวเพื่อศึกษารูปร่างลักษณะ กิริยาท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย ดังต่อไปนี้

จารณ

รูปร่างลักษณะ จารณเป็นชายหนุ่มที่มีบุคลิกลักษณะดี มีการศึกษาสูง ดังความว่า

ลูกชายคนเดียวของคุณจूरพรเป็นหนุ่มรูปงาม ท่าทางเก๋จนหล่อนคาดไม่ถึง แม้ว่าเคยได้ยินเธอสรรเสริญถึงความงามวิเศษเลิศเลอของเขามาหลายครั้งแล้วก็ตาม⁴

¹วินิดา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 575.

²แหล่งเดิม หน้า 193.

กิริยาท่าทาง จารณมีท่าทางไว้ตัว หยิ่ง ขริม ซึ่งดูเป็นเสน่ห์ในสายตาของผู้หญิงทั่วไป
ดังความว่า

กิริยาและสง่าราศีของชายหนุ่มทำให้มารดาของทัตติยาไม่อาจรู้สึกว่าเป็นลูกเป็นหลานได้ อีก
อย่างหนึ่งเขาค่อนข้างจะขริมเฉยกับเธอทำให้กัลยาออกจะเกรงใจอยู่บ้าง¹

โทนี่

รูปร่างลักษณะ โทนี่เป็นคนที่รูปร่างลักษณะดีสูงโปร่ง รตาได้บรรยายถึงรูปร่างของโทนี่
ภายหลังจากได้พบโทนี่ที่บ้านริมทะเล

...เขานุ่งกางเกงอาบนํ้าเพียงตัวเดียว เผยให้เห็นรูปร่างที่งามได้สัดส่วนแบบนักศึกษา จน
หล่อนอดนึกถึงปฏิมากรรมของกรีกโบราณที่เคยดูในหนังสือของคุณปู่เสียมิได้²

กิริยาท่าทาง รตาได้บรรยายถึงกิริยาท่าทางของโทนี่ว่าเป็นผู้ชายที่หน้าตาดีสมชาย กิริยา
ร่าเริงแจ่มใส ดังนี้

ผิวของโทนี่ไม่ถึงกับคล้ำ แต่ก็ไม่ใช่ขาวอย่างแม่ของเขา...เป็นผิวที่อมเลือดฝาดอย่างคนสุขภาพดี
และอยู่กลางแจ้งมากกว่าอยู่ในร่ม และมองดูละเอียดไม่แพ้ผิวหล่อน เมื่อบวกกับหน้าตาแจ่ม
ใส นัยน์ตาดำเป็นมันค่อนข้างยาวและกว้าง ได้ควักหนวปลายเฉียงขึ้นเล็กน้อย ทำให้รูป
หน้าเขาดูคมคายสมเป็นบุรุษเพศ³

การพูดจา โทนี่เป็นคนที่พูดจาสุภาพอ่อนโยน ปากหวาน โดยเฉพาะเมื่อพูดกับรตา

"ผมไม่เคยคิดว่าจะต้องแต่งงานกับไอวีจริง ๆ รตา" เขาบอกหล่อนด้วยเสียงอ่อนโยน รอย
ยิ้มน้อย ๆ บนดวงหน้าและแววตาบอกความรู้สึกลึกซึ้ง "โดยเฉพาะเมื่อผมรู้จักคุณแล้ว..."⁴

¹วินิดา ดิถียนต์. "ทะเลแปร." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2525. หน้า 63.

²วินิดา ดิถียนต์. "คลื่นกระทบฝั่ง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2526. หน้า 214.

³แหล่งเดิม. หน้า 214.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 219.

วราวุธ

รูปร่างลักษณะ วราวุธเป็นคนที่บุคลิกลักษณะดี ผู้เขียนได้ให้แก่วไลเป็นผู้บรรยายไว้ว่า

พูดถึงบุคลิกโดยทั่วไป เขาเป็นผู้ชายวัยสี่สิบห้า...ดูเหมือนใครจะบอกหล่อนว่าเขาอายุเท่านี้...ที่หนุ่มที่สุดคนหนึ่ง รูปร่างออกใหญ่ แต่ไม่ถึงกับเทอะทะ ดวงหน้าเข้มเอาจริงเอจิง ถ้าเขาเป็นพระเอก ก็คงเป็นพระเอกมาดผู้ร้าย แก่วไลสงสัยว่าคนอย่างเขาจะมีเวลารื่นเริงบันเทิงใจมากแค่ไหน'

กิริยาท่าทาง โดยทั่วไปวราวุธเป็นคนขรึมขลังยาก ผู้เขียนให้แก่วไลเป็นผู้บรรยาย

สีหน้าเขาขรึม คิ้วมวด บ่งความหนักแน่นเอาจริงเอจิงความรู้สึกที่ว่า 'จะต้องเอาอย่างนี้ให้ได้' ฉายออกมาทางแววตา ทำให้หล่อนคิดว่าผู้ชายคนนี้ คงจะไม่ยอมให้ใครหรืออะไรมาขยี้ขวางวิถีทางของเขา ไม่ว่าเรื่องใหญ่หรือเรื่องเล็ก²

การพูดจา วราวุธเป็นคนที่พูดจาสุภาพเรียบร้อยใจเย็น ผู้เขียนให้วราวุธพูดกับแก่วไลว่า

"ผมพูดเผื่อไว้นะ คุณวิษณุกับผมรู้จักกันมาหลายปี...ผมถือว่าถ้าผมพอจะตอบแทนน้ำใจเขาได้ ก็ตรงที่ช่วยเอื้อเพื่อลูกสาวเขาตามควรแก่เหตุเท่านั้นแหละ แล้วคุณก็ทำงานดี...ผมรู้จักหลายฝ่าย ถึงยังงั้นผมก็ไม่อยากให้คนที่ทำงานดี ๆ หลุดไปจากบริษัทได้หรอก"³

ศิวาลัย

รูปร่างลักษณะ บุคลิกลักษณะของศิวา มีรูปร่างสูงสง่าบุคลิกดี โดยผู้เขียนให้แก่วไลเป็นผู้บรรยายว่า

...นับแต่เรียนผมดำเนินชีวิต เส้นอ่อนสลวยเกาะกันได้รูป ลงมาถึงรูปหน้าด้านข้างที่เฉียบคม และเรือนร่างสูงผึ่งผายในชุดขาวนวล...เขาสูงมากสูงกว่าที่หล่อนคิด⁴

¹วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 150.

²แหล่งเดิม. หน้า 149.

³แหล่งเดิม. หน้า 345.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 136 - 137.

กิริยาท่าทาง คือว่าเป็นตัวละครที่มีลักษณะถือตัวหลงตัวเอง

ศิวาก็เหมือนผู้ชายที่หลงตัวเองทั่วไบนั่นแหละ นึกว่าตัวเองหล่อ...มีราคาเสียเต็มประดา ก็เลยเล่นตัวเองเหมือนกับความหล่อนั้นเป็นสินค้าหายาก¹

การพูดจา ศิวาเป็นคนที่พูดจาก้าวร้าวและชอบพูดประชดเมื่ออารมณ์ไม่ดี เห็นได้จาก คำพูดที่ศิวาพูดกับมณฑนา

"ผมว่าแก้วใสมีคุณสมบัติเหมาะจะเป็นผู้บริหารบริษัทนี้มากกว่าผมเสียอีก เสียขายที่เขา ไม่ยกมาเกิดเป็นลูกคุณแม่"²

ฉายาฉาน

รูปร่างลักษณะ ฉายฉานมีบุคลิกลักษณะดี คือรูปร่างสูงสง่าดวงตามีอำนาจ มั่นใจในตนเอง โดยผู้เขียนให้คล้ายเดือนบรรยายรูปร่างลักษณะของฉายฉาน

เขาสูงกว่าหล่อนมาก คล้ายเดือนต้องเงยหน้าขึ้นเพื่อจะมองหน้าเขาได้เต็มตามองเห็น นัยน์ตาคู่นั้นแวบแรก...หล่อนรู้สึกราวกับเห็นแสงวาบบาดตา จนต้องหลบตาโดยไม่รู้ตัว และไม่ตั้งใจ³

กิริยาท่าทาง ฉายฉานเป็นตัวละครที่มีความเชื่อมั่น เป็นตัวของตัวเอง ทำให้ดูแล้ว แตกต่างจากชายหนุ่มคนอื่น จากความคิดของคล้ายเดือนบรรยายว่า

น่าเสียด การเคลื่อนไหว การแต่งกายตลอดจนรูปทรงของเขาล้วนกลมกลืนกันไปหมด คง จะเกิดจากการฝึกฝนและความเจนจัดจนเกิดเป็นรสนิยมประจำตัว⁴

การพูดจา ฉายฉานเป็นตัวละครที่ผู้เขียนสร้างให้เป็นคนพูดจานุ่มนวลมีเหตุผลน่าเชื่อถือ เห็นได้จากคำพูดของฉายฉานเมื่อปลอบคล้ายเดือน ดังนี้

¹วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 367.

²แหล่งเดิม หน้า 466.

³วินิตา ดิถียนต์. "มณีราวี." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2531. หน้า 58 - 59.

⁴แหล่งเดิม หน้า 64.

"ถ้าร้องไห้แล้วสบายใจก็ร้องไปเถอะ" เขาคดคิดระของหล่อนลงบนบ่าของเขาด้วยท่าทาง
ปลอบโยน¹

กิจชนะ

รูปร่างลักษณะ เป็นคนค่อนข้างอ้วน ย่อมผสมสีดำนสนิท เห็นได้จากข้อความบรรยายของ
ผู้เขียนบรรยายลักษณะของจาร์สเปรียบเทียบกับกิจชนะว่า

...ผมหงอกขาวแซมดำหมดทั้งหัวไม่ได้ยอมจนดำสนิทอย่างเจ้านาย...อาจเป็นเพราะว่าเป็นคน
ผอมไม่มีไขมันอวบอูมเท่าอีกฝ่ายจึงดูไม่แก่ชราสัก²

กิริยาท่าทาง กิจชนะเป็นคนที่กิริยาท่าทางองอาจผึ่งผาย เห็นได้จากการบรรยายของ
ผู้เขียนว่า

.....นายกิจชนะก้าวลงไปอย่างผึ่งผาย ส่งแฟ้มให้ผู้มารับถือเอาไว้ แล้วเดินเนิบ ๆ รับไหว
ผู้คนในบริเวณนั้นไปตลอดทางจนขึ้นบันไดไปยังห้องทำงานชั้นบน³

การพูดจา กิจชนะเป็นคนพูดจาโผงผาง วาจาก้าวร้าว เพราะเป็นคนฉุนเฉียว เจ้าอารมณ์
เห็นได้จากคำพูดที่กิจชนะพูดกับจาร์ส

"ไอ้เดือมันตายโหงไปแล้วหรือไง" เขาหลุดปากออกมาเป็นประโยคแรก "ถึงต้องไปงานเผา
มันนะ"⁴

สายชนะ

รูปร่างลักษณะ เป็นคนหนุ่มที่ขาดความเอาใจใส่ในบุคลิกลักษณะของตนเอง ทำให้ดู
ร่างกายผอมซูบเหมือนคนขาดอาหาร ผอมยาวรุงรัง ทำให้บุคลิกไม่ดี แต่มีจิตใจยึดมั่นในความ
ถูกต้องและยุติธรรม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ซึ่งปารมีได้บรรยายลักษณะของสาย
ชนะไว้ดังนี้

¹วินิตา ดิถียนต์. "มณีร้าว." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2531. หน้า 179.

²วินิตา ดิถียนต์. "เมืองโพล์เพล." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 21 - 22.

³แหล่งเดิม. หน้า 30.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 28.

ปารมีเหลียวมองตามสายตาของเขา ผู้ชายคนนั้นยังอยู่ในวัยหนุ่ม แต่ว่าดูซบเซียวพิกล เหมือนคนขาดอาหาร ผมห่อข้างยาวปล่อยตามบุญตามกรรม เหมือนไม่ได้ตัดมาสามเดือน ผมห่อหน้ายาวแหย่นัยน์ตา ทำให้ต้องสะบัดให้เสียขึ้นไปอยู่บ่อย ๆ ความซบทำให้หน้าแหลมยาว คางก็เลยยื่นออกมาเหมือนคนแก่¹

กิริยาท่าทาง สายขณะเป็นคนเรียบง่ายไม่มีพิธีรีตรอง เป็นคนสายตาสั้น หน้าตาเด๋อดำ

การพูดจา เป็นคนพูดตรงไปตรงมา พูดไม่เพราะ เห็นได้จากคำพูดที่สายขณะพูดกับจรัส

"เอ น้าหรีดนี้จะเอาอย่างไรกันวะ เมื่อก่อนมาอ่อนวอนเข้าอ่อนวอนเย็น พอโอ้เราจะกลับ เกิดไม่อยากให้กลับซะแล้ว"²

จรัส

รูปร่างลักษณะ เป็นคนรูปร่างผอมร่างสันทัด คล่องแคล่วโดยผู้เขียนได้บรรยายว่า

นายจรัสเป็นผู้ชายวัยใกล้เคียงกับนายกิจขณะ อ่อนกว่าก็ไม่กี่ปี รูปร่างสันทัดท่าทาง คล่องแคล่วกระฉับกระเฉง ผมหงอกขาวแซมหมดทั้งหัวไม่ได้ย้อมจนดำสนิทอย่างเจ้านาย แต่หน้าตากลับดูอ่อนวัยกว่าเสียอีก อาจจะเป็นเพราะว่าเป็นคนผอมไม่มีไขมันอวบอูมเท่า อีกฝ่ายจึงไม่ดูแก่ชราสัก³

กิริยาท่าทาง จรัสเป็นคนที่มิกิริยาท่าทางสุภาพเรียบร้อย สามารถติดต่อประสานงานได้ กับคนทุกเพศทุกวัย ซึ่งจะเห็นได้จากบทสนทนายระหว่างกิจขณะกับจรัส

นายจรัสไหว้หญิงสาวก่อนอย่างไม่ถือเรื่องวัย เห็นดวงหน้าใสสะอาดมีแววอ่อนโยนแล้ว เกิดความปราณี หล่อนน้อมตัวลงรับไหว้เขา ไม่มีท่าทีถือตัว นายจรัสก็ยิ่งเอ็นดู⁴

นายจรัสประสานมือไว้ตรงหน้าอย่างสุภาพ

"ไม่ต้องทำเหมือนอ้าวเป็นนายจ้างล้ออย่างเมื่อก่อนหรือหรีด อ้าวไม่ได้เป็นอะไรอีกแล้ว"

¹วินิตา ดิถียนต์. "เมืองโพล์เพล." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 48.

²แหล่งเดิม. หน้า 155.

³แหล่งเดิม. หน้า 21 - 22.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 88.

เสียงนายกิจชนะฟังคล้ายปลงตก¹

การพูดจา จำรัสเป็นคนที่พูดจาสุภาพเรียบร้อย แต่เขาไม่ใช่คนประเภทประจบสอพลอ เจ้านาย จึงพูดอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งจะเห็นได้จากบทสนทนาระหว่างกิจชนะกับจำรัส

"ไม่จริงเสมอไปหรอกครับ ขึ้นอยู่กับว่าลูกเป็นคนยังไง ถ้าลูกไม่ดีก็ไม่น่าจะมารับงานแทน พ่อ เพราะงานนี้ไม่ใช่งานส่วนตัว แต่เป็นงานบริการประชาชน..²

กำนันโศด

รูปร่างลักษณะ กำนันโศดมีรูปร่างสูงใหญ่ มีปากกว้างและแผ่นอกหนาทึบ โดยผู้เขียนได้บรรยายว่า

ผู้ชายคนนี้มีรูปร่างสูงใหญ่ ้วยยังหนุ่มแน่นไม่เกินไปสามสิบ อยู่ในเล็อกางเกงผ้าหนาสีทึบ คล้ายเครื่องแบบข้าราชการ แต่ว่าไม่มีเครื่องหมายขีดบ่าหรือว่าสัญลักษณ์ใด ๆ จึงดูเหมือนภารโรงตามโรงเรียน ตัวเลื้อหลวมไม่อาจพรางความกว้างของช่วงบ่าและแผ่นอกหนาทึบเอาไว้ได้ เป็นหุ่นในแบบฉบับพระเอกนักกล้าม ซึ่งหมดความนิยมไปนานแล้ว³

กิริยาท่าทาง เป็นคนเชื่อมั่นในตนเองสูง ใจนักเลงไม่กลัวใคร เห็นได้จากที่ผู้เขียนให้กำนันโศดพูดในที่ประชุมว่า

"คุณพูดไม่ตรงความจริง" เขาพูดต่อไปจากประโยคแรกไม่มีทำที่ประหม่าหรือสะทกสะท้าน⁴

การพูดจา กำนันโศดเป็นคนที่พูดตรงไปตรงมา มีเหตุผลน่าเชื่อถือ จะเห็นได้จากคำพูดของกำนันโศดกับสายชนะ

"...ูกำลังลำบากใจ...พ่อมึงจะขยายเขตเทศบาลเข้ามา แล้วตอนนี้หมู่บ้านูกำลังจะกลายเป็น

¹วินิตา ดิถียนต์. "เมืองโพล์โพล." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 903.

²แหล่งเดิม. หน้า 300.

³แหล่งเดิม. หน้า 50.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 56.

นิคมอุตสาหกรรม รองรับการท่องเที่ยว มึงนึกภาพออกไหม หมู่บ้านนี้จะกลายเป็นสววยหรือไม่กี่พัทยาสองนะ"¹

การแต่งกาย ผู้เขียนได้บรรยายวิธีการแต่งกายของก้านันโดดดังต่อไปนี้

"ชายหนุ่มร่างล่ำสันในเครื่องแบบสีน้ำตาลอ่อน แต่ไม่มีเครื่องหมายหรือขีดบ่า..."²

โด่ง

รูปร่างลักษณะ โด่งเป็นเด็กลูกครึ่ง ร่างสูงสง่า ผิวขาว หน้าคม ซึ่งผู้ประพันธ์ได้บรรยายรูปร่างลักษณะของโด่งว่า

"เด็กหนุ่มร่างสูง...ความผึ่งผายของทรวดทรงประกอปกับดวงหน้าเกรียมแดด ออกสีชมพูเข้ม ตัดกับผมสีน้ำตาลแก่เป็นเงา และนัยน์ตาคมลึกสีเดียวกับเส้นผม..."³

กิริยาท่าทาง โด่งเป็นคนสุภาพเรียบร้อย แต่เชื่อมั่นในตนเองสูง ผู้ประพันธ์ให้คุณหญิงละม้ายทิพย์กล่าวถึงบุคลิกของโด่งว่า

เสียงเรียบ ๆ แต่หนักแน่นของเด็กหนุ่มทำให้คุณหญิงละม้ายทิพย์อิงไปข้าง เธอเคยพบเขามาแล้วเคยจำได้ว่าท่าทีของเด็กหนุ่มคนนี้เป็นอย่างนี้แหละ ดูเรียบ แต่เชื่อมั่นในตัวเอง แม้กิริยาอ่อนน้อมไม่ลู่ลี้ลู่กลน เกะกะส่งเดชอย่างหนุ่มรุ่นใหม่ หากมีลักษณะบางอย่างบ่งว่าเขาไม่ใช่คนหวาดกลัว หรือยอมลงให้ใครง่ายนัก⁴

การพูดจา โด่งเป็นคนที่มีความสุภาพเรียบร้อย จริงใจ เห็นได้จากคำพูดของโด่งพูดกับมหาทองดีว่า

"ผมไม่ทิ้งคุณลุงไปไหนหรอกครับ" เด็กหนุ่มตอบเสียงหนักแน่น "ชีวิตผมมีคนอยู่ไม่กี่คนให้ผมรัก แล้วก็น้อยลงทุกที.....เมื่อก่อนมีตาแหลม มีคุณลุง มีรวงข้าว เดียวนี้ไม่มีตาแหลม

¹ วนิดา ดิถียนต์. "เมืองโพลีเพล." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 211 - 212.

² แหล่งเดิม. หน้า 702.

³ วนิดา ดิถียนต์. "อุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 547.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 1159.

รวงข้าวก็...ก็ กำลังจะไปอีกคนหนึ่งแล้ว ผมมีคุณลุงเท่านั้นที่ผมเป็นห่วง อ้อ! คุณป้าอีกคนหนึ่ง¹

ตาแหยม

รูปร่างลักษณะ ตาแหยมหรือ ม.ร.ว.ทึนภาคในวัยหนุ่ม เป็นคนมีรูปร่างโปร่ง คมขำ ยิ้มง่าย ต่อมารูปร่างลักษณะของตาแหยมเปลี่ยนไปตามวิถีการดำเนินชีวิต ผู้ประพันธ์ได้บรรยายไว้ดังนี้

...ผู้ชายร่างผอมแห้ง...จะวัยไหนก็ยากจะบอกได้ เพราะความเหี่ยวแห้งของผิวหนังที่กร้าน เกรียม และความขุบเขี้ยวของเรื้อนร่าง ทำให้ดูว่าคงมีวัยล่วงท่าลึบเข้าไปจนถึงหกสิบแล้วก็เป็นได้ แต่อาภักดิ์กับกิริยาและนิสัยบางอย่างนั้น...ชาวบ้านแถวนี้ออกปากว่าเหมือนเด็กที่อายุเท่าไรก็ไม่มัววันโตเป็นผู้ใหญ่²

กิริยาท่าทาง ตาแหยมช่วงวัยรุ่นเป็นคนเฉื่อยชา ขรึม ต่อมาเป็นตาแก่ขี้เมา ดูเป็นคนไม่มีแก่นสาร ดังคำบรรยายที่ผู้เขียนให้มหาทองติพุดว่า

"ตาแหยม" คุณมหาเหลือดเหลือดทน ก็เดินรื้อเข้ามาเขย่าแขนแกแรง ๆ "แกจะตายอยู่แล้ว ยังไม่เจียมสังขาร กินเข้าไปทำไมน้ำทองแดง ตกรรอกหมกไหม้..."³

การพูดจา ตาแหยมจะเป็นคนมีสองบุคลิก ในลักษณะที่เห็นปกติทั่วไปจะพูดเพื่อเจ้าไร้สาระ แต่ในยามคับขันหรือต้องการแก้ปัญหาจะพูดคำคมคายแฝงไว้ด้วยข้อคิด เช่น ตอนที่ตาแหยมสอนโด่ง ดังต่อไปนี้

"คนที่รู้จักค่าของงาน ค่าของเงิน ไม่ตกต่ำอัปจนหรอก..นี่ข้าจำมาจากยี่เกนะไม่ได้คิดเอาเอง"⁴

เต้ย

รูปร่างลักษณะ ในวัยเด็กเต้ยเป็นเด็กชายผอมบางซีไรค์ ในวัยหนุ่มเป็นชายหน้าตาดี

¹ วิมีตา ดิถียนต์. "อุณชาย." โดย ว.วิมลจิตกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1194.

² แหล่งเดิม. หน้า 3.

³ แหล่งเดิม. หน้า 788.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 370.

ผู้เขียนได้บรรยายบุคลิกลักษณะของเตี้ยไว้ดังนี้

...ได้นัยน์ตาใหญ่ลึกและจุมูกแหลมเป็นสันคล้ายพ้อ ได้ดวงหน้ารูปไข่ ริมฝีปากหยักบางตลอด ผิวสองสีเกลี้ยงเกลารองแม่มาประดับตัว แม้แต่เส้นผมสีดำสนิทก็สลายสะบัดปลายน้อย ๆ นั้น ก็เลือกส่วนของแม่แทนที่จะเป็นผมเส้นหยาบของพ่อ ซึ่งบัดนี้ค่อนข้างบางจนเห็นหนังศีรษะ¹

กิริยาท่าทาง เตี้ยเป็นคนหยิ่ง ถือตัว เชื้อมั่นตัวเองสูงมากและเป็นคนที่หลงตนเอง ผู้เขียนได้เขียนบรรยายดังนี้

"เขาจะมารังเกียจอะไรเตี้ยได้ละอะ" ลูกชายถามคล้าย ๆ กับจะย่น "เตี้ยเองก็เก่งกว่า ไอ้พวกเพื่อน ๆ อีกตั้งหลายคนอย่างเจ้าทิม ถ้าพ่อมันไม่รวย ตัวมันก็ไม่เห็นมีทำอะไร"²

การพูดจา เตี้ยเป็นคนที่พูดจាក้าวร้าวยกตนข่มท่านไม่รักษาน้ำใจคนฟัง ผู้เขียนให้เตี้ยใช้คำพูดกับโด่งว่า

"...แกมันไอ้เด็กคนใช้ในบ้าน แกจะเผยอขึ้นมาเอาอย่างฉันไม่ได้ ไม่ใช่เห็นฉันมีแฟนอย่างโบ แล้วแกจะสะเออะขึ้นมาเอาอย่างฉัน..."³

มหาทองดี

รูปร่างลักษณะ เป็นผู้ชายวัยกลางคน ผอมบาง หน้าผากเล็ก ดวงตาใหญ่ ลึก จุมูกโด่ง เป็นสัน ผมเส้นหยาบ ไม่พิถีพิถันในด้านการแต่งกาย

กิริยาท่าทาง เป็นคนสุภาพนอบน้อม มีสัมมาคารวะ ผู้เขียนได้บรรยายกิริยาท่าทางของมหาทองดีว่า

เขายกมือไหว้ แล้วยืนประสานมือนมองตามจนร่างในผ้าเหลืองอร่ามจับแสงแดดยามเช้าค่อยเคลื่อนผ่านไปลับหายไปใต้มงาของต้นไม้ตรงโค้งทางเดิน⁴

¹วินิตา ดิถียนต์. "อุณชาย." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 76.

²แหล่งเดิม. หน้า 491.

³แหล่งเดิม. หน้า 459..

⁴แหล่งเดิม. หน้า 3.

การพูดจา เป็นคนพูดจาสุภาพแฝงไว้ด้วยคำสอน

"ลุงจะบอกแกอีกอย่าง แกทำตัวของแกให้อยู่ในรูปในรอยดี ๆ อย่างนี้ต่อไป ทำตัวให้คน
เขารัก เขาชอบใจ เขาพอใจแกด้วยน้ำเนื้อความดีของแกเอง แล้วแกจะได้สิ่งที่แกปรารถนา..."¹

การแต่งกาย มหาทองดีเป็นคนที่ยืดหยุ่น ไม่พิถีพิถันในด้านการแต่งกาย จะเห็นได้จากการบรรยายของผู้เขียนว่า

"...ภายในเสื้อบ้าน คอกลมสีขาว และกางเกงขายาวสีแก่ค่อนข้างเก่า..."²

บุรินทร์

รูปร่างลักษณะ บุรินทร์เมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตใหม่ ๆ เป็นชายหนุ่ม "นัยน์ตาคม
จมูกโด่งตรง ริมฝีปากเต็มอิ่มสิจัด" เป็นชายหนุ่มรูปงาม แต่ภายหลังผู้แต่งบรรยายรูปร่างลักษณะ
ของบุรินทร์ดังนี้

ร่างพ่อผมแห้ง...ผมอย่างที่ย่อมไม่เคยนึกว่าพ่อจะทรงร่างอยู่ได้มาเป็นเวลาหลายปีแล้ว
เนื้อตัวของพ่อนอกจากผิวแห้งแล้วก็คือกระดูกอยู่อัดเข้าไป ระหว่างสองสิ่งนี้ไม่มีเนื้อไม่มี
ไขมัน ไม่มีกล้ามเนื้อ มันถูกละลายหายไปแล้วด้วยดีกรีแรงของน้ำสีเหลืองแก่ที่พ่อดื่มอยู่เป็น
ประจำแทนข้าวปลาอาหาร และคงจะร้อนแรงยิ่งกว่าไฟ มันจึงเผาผลาญผิวพรรณของพ่อเป็น
สีดำแดงคล้ำเกรียมไปทั้งตัว³

กิริยาท่าทาง บุรินทร์เป็นคนที่ทึบมานะสูง เจ็บขริบไม่สูงส่งกับใคร อารมณ์ฉุนเฉียว
บรรณาธิการที่ทำงานร่วมกับบุรินทร์หลังจากที่บุรินทร์พ้นโทษแล้วกล่าวว่า

"รินทร์ไม่เหมือนก่อนเลยครับ ขี้โมโห แล้วเข้ากับใครเขาก็ไม่ค่อยได้ เทียวค้ำนเขาไปหมด"⁴

การพูดจา บุรินทร์ปกติเป็นคนพูดน้อย แต่คำพูดมักจะแฝงไว้ด้วยอุดมการณ์ และเสียสละ

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1195.

²แหล่งเดิม. หน้า 1.

³วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 11.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 62

"ทำไมได้ทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัว" เขาตอบเสียงแหบพร่า

"ทำเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ เกิดมาแล้วก็ควรจะทำนงถึงประเทศชาติจะได้ไม่เสียชาติเกิด"¹

จอม

รูปร่างลักษณะ ผู้เขียนได้บรรยายลักษณะของจอม ซึ่งเป็นนักกีฬาของโรงเรียน และมีสุขภาพพลานามัยที่ดี ดังต่อไปนี้

...ตรงกันข้าม ยิ่งวันจอมก็ยิ่งสูง ออกผายไหล่ผึ่ง ผิวเนียนแน่นละเอียด แม่ไม่ชาวอย่างบรรดาพี่ชายน้องชายของชีวเจิง แต่ก็ห่างไกลจากความดื้อกล้า รูปร่างยาว สันคางออกเหลี่ยมเล็กน้อย รับกับสันจมูกคม และริมฝีปากเต็มเป็นรอยหยักชัดเจนตรงกึ่งกลาง²

กิริยาท่าทาง จอมเป็นเด็กที่มีบุคลิกเชื่อมั่นในตนเองและมีความอดทน ทะเยอทะยาน ต้องการประสบความสำเร็จ กิริยาท่าทางของจอม ๆ จะกลั่นกรองก่อนที่จะให้ผู้ใดได้เห็น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จอมนั่งฟังอย่างสงบตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ปรีปากถามไม่ทำท่าเบื่อหน่ายหรืออึดอัด เขาฟังอย่างตั้งใจทุกคำพูด จนกระทั่งแจ่มจันทร์พูดไม่ออกอีกต่อไปเพราะเธอเริ่มอึดอัดขึ้นมา³

การพูดจา จอมเป็นเด็กที่รู้จักพูดรู้จักกลั่นกรองคำพูด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"ทำไมถึงอยากเรียนรัฐศาสตร์ เพราะว่าพ่อเขาเคยเรียนมาก่อนใช่ไหม"

"ผมอยากเป็นปลัดอำเภอครับ อยากเป็นนักการปกครอง จะกลับไปอยู่ชนบทแล้วช่วยพัฒนาชนบทครับ"⁴

การแต่งกาย จอมต้องมาอาศัยอยู่กับประปิลเพื่อเรียนหนังสือ เสื้อผ้าที่จอมใส่อยู่บ้าน แจ่มจันทร์ซึ่งเป็นอาสาวเห็นว่าไม่เรียบร้อย เพราะเป็นกางเกงขาสั้น เลยไปหาเสื้อเก่าให้จอมใส่ ผู้ประพันธ์บรรยายการแต่งกายของจอมว่า

¹วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 61.

²แหล่งเดิม. หน้า 23.

³แหล่งเดิม. หน้า 127.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 93.

...จอมอาบนํ้าแต่งตัวใหม่เรียบร้อยด้วยเสื้อเชิ้ตและกางเกงขายาวเก่า ๆ....กางเกงยาวจนต้องพับขาขึ้น แขนเสื้อก็ยาวจนเกือบถึงข้อศอก จอมดูเงาในกระจกด้วยความกลัวใจระคนขบขัน...เหมือนตัวตลกไม่มีผิด¹

ระบิล

รูปร่างลักษณะ ผู้เขียนได้บรรยายบุคลิกลักษณะของระบิลโดยให้จอมเป็นผู้บรรยาย

นี่หรือลุงของเขา จอมมองอีกฝ่ายด้วยความทึ่ง ยังหนุ่มแน่นเหมือนอายุไม่เกินสี่สิบ รูปร่างสูงใหญ่ ใหญ่กว่าในรูปถ่ายเมื่อครั้งเป็นหนุ่มน้อยก็จริง แต่ก็ไม่ลงพุง หลังยังคงตรง ผึ่งผาย เส้นผมสีดำสนิทไม่มีแม้แต่สีเทาแซม นัยน์ตาคมปลาบเป็นประกายเหมือนกับผู้ชายในวัยยี่สิบเศษ เห็นได้ชัดว่าเป็นหนุ่มใหญ่ที่สง่าและเจ้าเสน่ห์เต็มไปด้วยพลังและความปราดเปรียว...²

กิริยาท่าทาง ระบิลเป็นคนที่กิริยาท่าทางนุ่มนวลสง่างาม ซึ่งจอมเป็นผู้บรรยายถึงระบิลว่า

...จอมนึกถึงลุงระบิล นึกถึงสีหน้ายิ้มมิตร ๆ และน้ำเสียงนุ่มนวลน่าฟัง ทุกสิ่งทุกอย่างในตัวลุงมีแต่ความเหมาะสมเจาะลงตัวไปเสียทุกสถานการณ์ ไม่มีใครเลยตระหนักถึงเหล็กกล้าที่ซ่อนอยู่ใต้ความงามสง่าขนาด³

การพูดจา คำพูดของระบิลนุ่มนวลชวนให้เชื่อถือ ซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดของระบิลพูดกับมุกดาว่า

"เสียดาย พี่ต้องรีบไปเสียแล้ว วันหยุดก็ไม่มีเวลาหยุดจะได้หาใจอยู่บ้านบ้างก็แสนยาก...เอาอย่างนั้นจะ มุก ถ้าเย็นนี้กลับมาทันพี่จะมาทานข้าวเย็นด้วย"⁴

บุรณ

¹วินิดา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 87.

²แหล่งเดิม. หน้า 90.

³แหล่งเดิม. หน้า 122.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 105.

รูปร่างลักษณะของบุรณ อ้วน หน้าแบน ผมหยาตรง สวมแว่นตา ทำทางเป็นคนอารมณ์ดี
จอมบรรยายบุคลิกลักษณะของบุรณดังต่อไปนี้

ผิวขาวอมชมพูเหมือนคนไม่ค่อยได้สัมผัสแดดลมเมืองร้อนมาก่อน ทรวดทรงพ่องพืดูเต็มแน่น
ไปด้วยเนื้อหนังจนปราศจากกล้ามเนื้อ ความจริงเขาไม่ใช่คนเดียว แต่ความอวบอ้วนทำให้เขาดูเตี้ย
กว่าจอม...ความเจ้าเนื้อทั้งแก้มและคางส่งให้ดวงหน้านั้นแบนเหมือนผู้หญิงวัยกลางคนที่
อารมณ์ดีสักคน แว่นตาสีขาวใสและผมเหยียดตรงยาวประโหล่ ไม่ได้รวมทำให้เขายังดู
เหมือนผู้หญิงมากขึ้น¹

กิริยาทำทาง บุรณมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส หัวเราะง่าย ชอบวางตัวตามสบายไม่ถือตัว จะ
เห็นได้จากข้อความต่อไปนี้

บุรณทำตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ง่ายมาก ผิดกับลักษณะซึ่งจอมคิดว่าคงส่ำรวย กินยาก
นอนยาก เวลาหลุดออกมาสู่กลางคืนกลางทราย ตรงกันข้ามเขามองมือทำกับข้าวของนาง
น้อม กินเอา ๆ อย่างเอร็ดอร่อย แล้วพอง่วงเขาก็นอนหลับกลิ้งบนพื้นมีหมอนหนุนหัวใบ
เดียว ไม่ต้องมีที่นอนหรือแม้แต่ผ้าห่ม²

การพูดจา บุรณเป็นคนทีพูดจาตรงไปตรงมา แต่แฝงไว้ด้วยข้อคิดและเหตุผล เห็นได้จาก
ตอนที่บุรณปรับปรุงตัวใหม่ทั้งด้านรูปร่างและจิตใจ เขาได้ให้เหตุผลการปรับปรุงตัวใหม่กับจอมว่า

"ก็ตั้งใจจะเป็นคนใหม่เหมือนกัน" บุรณตอบยิ้ม ๆ หากสายตามีแววครุ่นคิด "อายุเรามาก
มากขึ้นแล้วนี่ อยากรู้จุดหมายปลายทางในชีวิตบ้าง"³

การแต่งกาย เนื่องจากบุรณมีอุปนิสัยเป็นคนรักร่วมเพศ ชอบเพศเดียวกัน ดังนั้นการ
แต่งกาย จึงไม่เหมือนผู้ชายชอบแต่งตัวแปลก ๆ โดยเฉพาะเสื้อผ้า ผู้ประพันธ์บรรยายว่า

....สวมเสื้อยืดและกางเกงยีนส์ ซึ่งน่าจะสั่งตัดเป็นพิเศษ ตัวเสื้อนอกจากพิมพ์ลายสีสดบน
หน้าอกยังแขนงุดเพียงโหล่...⁴

¹วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 195.

²แหล่งเดิม. หน้า 201.

³แหล่งเดิม. หน้า 599.

⁴แหล่งเดิม. หน้า 274.

จากการวิเคราะห์ด้านบุคลิกภาพของตัวละครเอกฝ่ายชายพบว่า ว.วินิจัยกุล สร้างให้ตัวละครเอกฝ่ายชาย มีบุคลิกภาพสรุปได้ดังนี้

1. บุคลิกภาพภายใน ตัวละครเอกฝ่ายชายทั้ง 17 ตัว มีบุคลิกภาพภายในที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

1.1 ทะเยอทะยาน เห็นแก่ตัว ตัวละครที่มีลักษณะนิสัยเช่นนี้ ได้แก่ จารณ โทนี วราวุธ ศิวาลัย ฉายฉาน เต๋ย จอม ระเบิด เป็นลักษณะนิสัยของตัวละครที่เป็นนักธุรกิจที่มีความสามารถ เป็นข้าราชการการเมืองและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของธนาคาร ซึ่งบุคคลเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีระดับสติปัญญาเป็นเลิศ หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงทั้งนั้น แต่ยังมีฐานะและยศฐาบรรดาศักดิ์สูง บุคคลเหล่านี้ก็ยังอยากได้เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงทำให้มีความทะเยอทะยานและเห็นแก่ตัวมาก

1.2 ใจร้อนเจ้าอารมณ์ ตัวละครที่มีลักษณะเช่นนี้คือ จารณ ศิวาลัย กิจชนะ มักจะมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ได้รับการตามใจและเอาใจมาก จึงทำให้มีอุปนิสัยเช่นนี้

1.3 ใฝ่ดีรักเรียน ตัวละครที่มีลักษณะเช่นนี้ ได้แก่ จารณ จำรัส โด่ง จอม บุริน ตัวละครเหล่านี้ล้วนต้องการมีอนาคตที่ก้าวหน้าในด้านหน้าที่การงานและรูปร่างที่จะช่วยได้ก็คือการศึกษาเท่านั้นจึงมุ่งมั่นในการเรียน

1.4 จงรักภักดี ตัวละครที่มีลักษณะเช่นนี้คือ จำรัส เนื่องจากเป็นตัวละครที่สำคัญในบุญคุณของนายจ้าง จึงทำงานให้ทุกอย่างทั้งงานราชการและธุรกิจส่วนตัวด้วยความเต็มใจ

2. บุคลิกภาพภายนอก ตัวละครเอกฝ่ายชายทั้ง 17 ตัว มีบุคลิกภาพภายนอกแตกต่างกันดังต่อไปนี้

2.1 รูปร่าง ตัวละครที่มีรูปร่างและบุคลิกดี ได้แก่ จารณ โทนี วราวุธ ศิวาลัย ฉายฉาน กำนันโดด โด่ง เต๋ย จอม ระเบิด บุริน ตัวละครที่มีรูปร่างและบุคลิกไม่ดี ได้แก่ กิจชนะ สายชนะ ตาแหลม บุรินทร์ จำรัส มหาทองดี ตัวละครที่มีบุคลิกลักษณะไม่ดี มีผลต่อการดำเนินเรื่อง อาจจะทำให้ไม่ได้รับการยอมรับในสังคม ผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าคนทั่วไปอาจตัดสินคนจากบุคลิกภาพภายนอก

2.2 กิริยาท่าทาง ของตัวละครแบ่งออกเป็นหลายลักษณะดังต่อไปนี้

ราเร้งแจ่มใส ตัวละครที่มีกิริยาท่าทางเช่นนี้ ได้แก่ โทนี บุริน

ไว้วางใจ หยิ่ง ขริบ ได้แก่ จารณ วราวุธ ศิวาลัย บุรินทร์

สุภาพเรียบร้อย ได้แก่ จำรัส มหาทองดี ระเบิด โด่ง

เชื่อมั่นในตนเอง ได้แก่ ฉายฉาน โด่ง กิจชนะ สายชนะ กำนันโดด

กิริยาท่าทางที่ผู้เขียนใช้มากในการสร้างตัวละครเอก โดยเฉพาะพระเอก คือเชื่อมั่นในตนเอง

2.3 การพูดจา ผู้เขียนให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาพูดให้สอดคล้องกันไปตามสภาพของภูมิหลัง บุคลิกภาพ การศึกษาและสังคมของตัวละครแต่ละตัว

พูดสุภาพอ่อนโยน ได้แก่ตัวละครต่อไปนี้ โทนี่ วรารุช ฉายฉาน จำรัส
โด่ง มหาทองดี จอม

พูดตรงไปตรงมา ได้แก่ สายชนะ กำนันโดด บุรีณ
พูดก้าวร้าวโผงผาง ได้แก่ ศิวาลัย กิจชนะ
พูดคมคายแฝงไว้ด้วยข้อคิด ได้แก่ ตาแหยม
พูดน้อย ได้แก่ บุรินทร์

3.3 การศึกษา

การวิเคราะห์เกี่ยวกับการศึกษาของตัวละคร ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาของตัวละคร
แต่ละตัว เพื่อศึกษาตัวละครว่ามีการศึกษาหรือไม่มีการศึกษามากน้อยเพียงใด และตัวละครประสบ
ความสำเร็จหรือล้มเหลวเนื่องจากการศึกษาหรือไม่มีการศึกษาหรือไม่ การศึกษาสำคัญ
ต่อชีวิตตัวละครอย่างไร

จารณ

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จากสหรัฐอเมริกา

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน เพราะเป็นคนตั้งใจทำงานอย่างเอาจริงเอาจังใน
เวลาทำงานเขาจะทิ้งเรื่องความสนุกสนานอื่น ๆ หันมาคร่ำเคร่งกับการทำงานจนงานนั้นประสบ
ความสำเร็จ ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนจากการบรรยายของทตติยาเกี่ยวกับการทำงานของสามีคือจารณ

ทตติยานึกแปลกใจเหมือนกันตรงที่สามีช่างเข้าใจ จัดหลักได้อย่างเด็ดขาดระหว่างความรับ
ผิดชอบในหน้าที่กับความบันเทิงส่วนตัว แต่นึกอีกทีก็ไม่น่าแปลกใจอะไรนัก เพราะแม้แต่
ภรรยาตามกฎหมายของเขากับประเภท 'คู่ชา' เขาก็แบ่งแยกได้เด็ดขาดอีกเหมือนกัน'

โทนี่

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา จากมหาวิทยาลัยในฮ่องกง

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงานพอสมควร เพราะรับงานต่อจากพ่อซึ่งมาดำเนินการ

¹ วัฒนา ดิถียนต์, "ทะเลแปร," โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง), 2525, หน้า 233.

ไว้แล้ว แต่หากโทนี่แต่งงานกับลูกสาวนายธนาคารฮ่องกงธุรกิจของโทนี่จะก้าวหน้ามั่นคง ดังนั้นแม่พี่และน้องของโทนี่จึงพยายามสนับสนุนให้โทนี่แต่งงานกับไอวี ดังนั้นโรเบิร์ตจึงกล่าวว่า

"อย่างน้อยก็แก้ปัญหาเฉพาะหน้า เชื้อฉ้อเถอะ ถ้าบริษัทของแกทนอยู่ได้อีกสัก...เอาเป็นว่าไม่เกินสองปีฉันจะเริ่มเห็นหน้าเห็นหลังแล้ว แล้วถึงตอนนั้นเครดิตแกก็ดีพอจะไปกู้ธนาคารใหญ่ ๆ ที่ไหนอีกก็ได้"

วรารุธ

การศึกษา ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงประวัติการศึกษาของวรารุธ

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน เนื่องจากมีประสบการณ์ในการทำงานมาเป็นเวลา ยี่สิบปีเศษ วรเทพพี่ชายได้เอาวรารุธมาช่วยทำงานทำให้เขาได้เรียนรู้งานจากพี่ชายมาตั้งแต่อายุได้ ยี่สิบกว่า ๆ โดยผู้เขียนให้วรารุธเป็นผู้บอกเล่า

วรารุธไม่เคยลืมว่า พี่ชายผู้ล่วงลับเป็นผู้ดำริก่อตั้งบริษัทขึ้น แม้ต้องอาศัยเงินทองจำนวนมาก จากคุณภรรยาและคุณมณฑนา เพื่อคำพยุงให้บริษัทเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาได้ แต่ความคิดอ่าน และการจัดการทั้งหมดมาจากสมองของวรเทพ...และผู้ช่วยคือวรารุธ ซึ่งขณะนั้นมีวัยเพียง ยี่สิบกว่าปี²

ศิวาลัย

การศึกษา จบปริญญาโทด้านการละคร จากสหรัฐอเมริกา

ประสบความสำเร็จในงานด้านการแสดงละคร ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการที่ศิวาลัยมีสายเลือด ศิลปินอยู่ในตัว ดังนั้นเมื่อศิวาลัยแสดงละครครั้งแรกเรื่องโทษทัณ ละครได้รับรางวัลดีเด่นด้าน ส่งเสริมสังคม และศิวาลัยได้รับรางวัลนักแสดงหน้าใหม่ยอดเยี่ยม

ฉายฉาน

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสหรัฐอเมริกา

¹วินิตา ดิถียนต์. "คลื่นกระทบฝั่ง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2526. หน้า 276.

²วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 78.

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากพ่อของเขาซึ่งเป็นนักธุรกิจใหญ่ มีกิจการธุรกิจมากมาย ฉายฉานจึงได้รับมอบกิจการค้าในเครือจากพ่อส่วนหนึ่งมาบริหารด้วยตนเอง เขาเป็นคนตั้งใจและมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานอย่างจริงจัง ดังนั้นบริษัทของฉายฉานจึงเจริญก้าวหน้าไปได้ด้วยดี

กิจชนะ

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน คือได้เป็นเทศมนตรีตั้งแต่ยังหนุ่มแล้วขึ้นเป็นนายกเทศมนตรีในเวลาต่อมา สาเหตุที่หน้าที่การงานก้าวหน้า เพราะกิจชนะมีความสามารถในการบริหารบุคคล คือรู้จักวางตัวบุคคลให้เหมาะกับงาน ทำให้การทำงานก้าวหน้าและลุล่วงเป็นอย่างดี เห็นได้จากบทสนทนาระหว่างกิจชนะกับสายชนะ

"...คนเรารู้ตัวว่าเก่งเรื่องไหนละก็ไม่ประสบความสำเร็จหรอก คนที่ประสบผลสำเร็จคือคนที่รู้ว่าตัวเองไม่เก่งทางไหนต่างหาก หายากนะแถมคนที่ตระหนักรู้อย่างถ่องแท้ว่าตัวเองไม่เก่งนี่นะ แล้วเขาก็จะไม่ผินผันทิ้งไปทำอะไรที่เขาทำไม่ได้ เมื่อรู้อย่างนี้เขาก็ไม่พลาด"

สายชนะ

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน คือสายชนะมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อท้องถิ่น จึงสมัครเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองโพล์เพลล์ สายชนะได้เสนอโครงการแก้ปัญหาต่อชาวเมืองโพล์เพลล์โดยกล่าวว่า

"ผมขอเสนอให้สนธยาบุรีเป็นเขตปลอดอุตสาหกรรมหนักขอให้กลายเป็นปอดของประเทศไทย เป็นเมืองพักผ่อนที่รักษาสภาพธรรมชาติเอาไว้ได้อย่างแท้จริง เราเหลือจังหวัดอย่างนี้ไม่กี่จังหวัดแล้วนะครับในบ้านเมืองเรา เราจะไม่สร้างคอนโดมิเนียมสูง ๆ ไม่ทำลายเกาะ

เพื่อจะสร้างรีสอร์ท แต่เราอนุญาตให้คนมาพักได้ บ้านเมืองเราต้องสะอาดมีระบบกำจัดขยะที่ได้ผล สาธารณสุขดี การศึกษาดีสำหรับชาวบ้าน..."¹

จาร์ส

การศึกษา ผู้เขียนกล่าวเพียงว่าการศึกษาน้อย แต่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน เนื่องจากจาร์สเป็นคนที่มีความอดทน ความจำดี ช่างสังเกต ละเอียดรอบคอบ จึงสามารถทำงานให้นายเทศมนตรีเทศบาลเมืองโพล์เพลได้สำเร็จ นายกิจชนะพูดเกี่ยวกับการทำงานของจาร์สดังนี้

"ถ้าไม่รู้แล้วฉันจะมอบโครงการอะไรต่อมืออะไรให้มันทำอยู่ได้ยังงี้ตั้งหลายสิบปี ตำรากฎหมายเก่า ๆ ของฉันฉันยกให้มันไปอ่านหมด มันเป็นคนหัวดี บอกอะไรหมดเดียวผ่านไปสิบปีมันก็จำได้ แล้วช่างสังเกตละเอียดรอบคอบ ฉันมอบงานให้แต่ละงานมันไม่เคยพลาดเลย"²

ก้านันโดด

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพ

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน ก้านันโดดได้รับตำแหน่งสืบทอดจากก้านันเดือผู้เป็นพ่อ จากการที่เขามีความมุ่งมั่นและด้วยจิตสำนึกของเขา ต้องการพัฒนามันเกิดเมืองนอนให้เจริญก้าวหน้า จึงทำให้ก้านันโดดประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน ซึ่งจะเห็นได้จากบทสนทนาระหว่างก้านันโดดกับปารมี ดังต่อไปนี้

"ถ้าเทียบกับในเมืองแล้ว ชาวบ้านจนกว่าจะ แต่ถ้าพูดถึงความเป็นอยู่ เขาสบายกว่ามีกินมีใช้ไม่ผิดเคืองนัก เพราะค่าครองชีพมันต่ำกว่าในเมือง ปีนี้เราจะมีสถานีนามัยประจำตำบลแล้ว ส่วนโรงเรียนก็มีอัตราครูเพิ่มอีกคนหนึ่งเมื่อก่อนมีครูสี่คนเอง สอนกันหกชั้น"³

¹วินิตา ดิถียนต์. "เมืองโพล์เพล." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 393 -

²แหล่งเดิม. หน้า 189.

³แหล่งเดิม. หน้า 111.

โด่ง

การศึกษา โด่งจบประกาศนียบัตรทางวิชาชีพโรงแรม
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางวิชาการธุรกิจ

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน เพราะงานที่โด่งทำเป็นงานให้บริการ ซึ่งต้องอาศัย
ความอดทน คล่องแคล่ว และจดจำสิ่งเล็กน้อยได้แม่นยำ ซึ่งโด่งก็มีคุณสมบัติที่กล่าวมาข้างต้นนี้
ครบถ้วน จะเห็นได้ชัดเจนจากคำพูดของมหาทองดีว่า

"งานบริการเป็นงานที่ต้องใช้ความอดทนมาก เพราะต้องคำนึงถึงความพอใจของคนอื่น
ตลอดเวลา โด่งเขาทำงานอย่างนี้ได้เพราะว่าพ่อหัดเขามาตั้งแต่เล็ก พ่อติ้ใจตรงที่ว่าโด่งไป
ทำงานกับใคร ใครเขาก็รัก ไม่เคยมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับคนอื่น"

ดาแหยม

การศึกษา เรียนถึงชั้นมัธยมปีที่ห้าก็ต้องออกจากโรงเรียน เพราะสอบตกสองปีซ้อน

ไม่ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน เพราะลักษณะนิสัยส่วนตัว

"คุณภาคไม่ลองไปหางานใหม่ดู...กินเงินเดือน..."

"ฉันเคยทำมาหลายครั้งแล้ว ทนไหวที่ไหนกันเล่า ฉันไม่ชอบทำงานเป็นเสมียนให้นายมา
กดหัวสั่งทำอย่างโน้นอย่างนี้...ชีวิตฉันถูกคนเหยียบย่ำมาพอแล้ว"

เต้ย

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จากสหรัฐอเมริกา

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน เมื่อเรียนจบปริญญาโท เต้ยไม่สามารถเรียน
ปริญญาเอกต่อได้ตามที่ตั้งใจไว้ เนื่องจากขาดทุนทรัพย์ ดังนั้นจึงแต่งงานกับหญิงสาวชาวอเมริกัน
เพื่อจะได้สิทธิในการพำนักรถาวรและได้รับอนุญาตให้ทำงาน เต้ยได้ทำงานในธนาคาร ตำแหน่ง
หน้าที่ดี รายได้สูง นางงค์ได้เล่าเรื่องของเต้ยให้โด่งฟังว่า

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1227.

²แหล่งเดิม. หน้า 957.

"เค้าอยู่อเมริกันโน่นเลยคะ เค้าแต่งงานกับคนอเมริกันมีลูกกันคนนึงแล้วคะ"

"เดี๋ยวเค้าแต่งงาน ใคร ๆ ก็นึกว่าเขาจะเอากรีนการ์ด เพราะเค้าแต่งงานกับคนอเมริกัน แฟนเค้าน่าจะตัวโตกว่าเค้าสองเท่าละมัง...แต่เค้าไม่ได้เรียนต่อหรอกนะ มีลูกขึ้นมาซะก่อนเลยต้องเลิกเรียนแต่เค้าก็ได้งานดี ทำงานแบงค์...ขับเบนซ์สปอร์ตคนละคันกับแฟน"

มหาทองดี

การศึกษา บวชสิบปีได้วุฒิมหาเปรียญ

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน มหาทองดีเอาความรู้ที่ได้จากการบวชเรียน เข้าสมัครรับราชการเป็นเสมียนที่กระทรวง ๆ หนึ่ง ทำงานรับราชการจนเกษียณอายุ ดังข้อความสนทนาระหว่างมหาทองดีกับสุภา

"เขาเห็นเราแก่ ๆ จวนเกษียณ ก็ไม่มีใครว่าอะไรหรอกแต่เราก็ไม่อยากไปสาย อยู่ดี...เกษียณเมื่อไรคงสบายกว่านี้"²

บุรินทร์

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะรัฐศาสตร์

ไม่ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน เมื่อจบใหม่ ๆ บุรินทร์ทำงานสำนักพิมพ์และเขียนหนังสือสนับสนุนระบบสังคมนิยม มีหัวคิดและมีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบใหม่ไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น จึงถูกจับกุมและถูกตัดสินจำคุกห้าปี เมื่อออกจากคุก บุรินทร์กลับไปทำงานหนังสือพิมพ์อีก แต่ก็ทำงานที่ไหนไม่ทน เกิดปัญหาทะเลาะกับเพื่อนร่วมงาน ในที่สุดก็ตกงาน จึงหันไปดื่มเหล้าและติดเหล้าไม่สามารถทำงานได้อีกต่อไป ซึ่งบรรณาธิการสำนักพิมพ์ได้กล่าวกับระบิลว่า

"รินทร์ไม่เหมือนก่อนเลยครับ ชีโมโห แล้วเข้ากับใครเขาไม่ค่อยได้ เทียวค่านเขาไปหมด"³

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1220.

²แหล่งเดิม. หน้า 426.

³วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 62.

จอม

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จบคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยในกรุงเทพ
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยในซานฟรานซิสโก

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน หลังจากเรียนจบ จอมเข้ารับราชการเป็นปลัดอำเภอ
ทางภาคเหนือ ต่อมาลาศึกษาต่อปริญญาโท ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และโอนหน่วยกิต
ศึกษาต่อปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยซานฟรานซิสโก เมื่อจบเดินทางกลับประเทศไทย ได้ลาออกจาก
ราชการและสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีประชาธิปไตย จอมได้รับการเลือก
ตั้งและในเวลาต่อมาได้รับเลือกเป็นโฆษกของพรรคเสรีประชาธิปไตย ซึ่งเป็นตำแหน่งทางการเมืองสูงสุด
ของจอม

ระบิล

การศึกษา สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน เข้ารับราชการตำรวจจนกระทั่งมียศพลตำรวจตรี
นอกจากนี้ระบิลต้องการความก้าวหน้าในราชการจึงหวังตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ หลังจากที่พลาด
หวังตำแหน่งอธิบดี ระบิลจึงหันเหเปลี่ยนเข็มจากรับราชการมาสู่เวทีการเมือง โดยสมัครเป็นสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรพรรคเสรีประชาธิปไตย ได้ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ระบิล
กล่าวกับสื่อมวลชนทุกแขนงหลังจากที่เลือกตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่า

"ผมโตขึ้นมาในสยามหาคไทย ผมมีสายเลือดมหายไทยเต็มตัว ผมก็ควรจะอยู่ที่นี้ต่อไป ผม
ไม่ใช่คนที่จะมาหวังเรื่องตำแหน่งว่าที่ไหนใหญ่ที่ไหนเล็ก สิ่งสำคัญคือทำอะไรผมถึงจะ
รับใช้พ่อแม่พี่น้อง ประชาชนได้ตรงตามความถนัดของผม สมกับความไว้วางใจที่ท่านเลือก
ผมเข้ามาทำหน้าที่รับใช้ท่าน"

บุรินทร์

การศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก จากสหรัฐอเมริกา

ประสบความสำเร็จในด้านการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงานครั้งแรกของบุรินทร์เริ่มต้น

เมื่อบุรินทร์เรียนปริญญาเอก เป็นการทำงานในศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย เมื่อบุรินทร์เรียนจบ ก็เดินทางกลับประเทศไทย ชีวิตการทำงานก็เริ่มต้นเป็นครั้งแรก โดยมีข้อแม้ว่าไม่ชอบนั่งประจำ ออฟฟิศกินเงินเดือน และอีกอาชีพที่บุรินทร์ต้องทำทั้งที่ไม่ชอบ คือนักการเมือง ซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดของทองลั่นว่า

"แกลงจะดังหลานชายมาด้วย" นายทองลั่นขยายความลึบต๋อไปด้วยสีหน้าอึมแอม "ถ้าบุรินทร์ สมัครเป็น ส.ส. ของเรา จะเจ็บปวดแคไหนสำหรับพ่อ"¹

จากการวิเคราะห์ด้านการศึกษาของตัวละครเอกฝ่ายชายพบว่า ว.วินิจฉัยกุล สร้างให้ตัวละครฝ่ายชาย มีการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ได้แก่ จำรัส ตาแหลม และมหาทองดี
2. ปริญญาตรี ได้แก่ โทนี่ ศิวาลัย ฉายฉาน กิจชนะ สายชนะ โดด โด่ง บุรินทร์ และระบิล
3. ปริญญาโท ได้แก่ จารณ เดย์ และจอม
4. ปริญญาเอก ได้แก่ บุรินทร์
5. ไม่ปรากฏระดับการศึกษา 1 ตัว คือ วรารุธ

ว.วินิจฉัยกุล ได้เน้นให้เห็นความสำคัญของการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อหน้าที่การทำงาน ตัวละครที่ได้รับการศึกษาดี จะทำให้ประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงาน เช่น โทนี่ ศิวาลัย และฉายฉาน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีชีวิตครอบครัวที่มีบิดามารดาเป็นนักธุรกิจ ทำให้ตัวละครทั้งสามคนสามารถนำประสบการณ์ และความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษาจากต่างประเทศมาบริหารงานให้เจริญก้าวหน้ากว่าเดิม จนประสบผลสำเร็จในที่สุด

สำหรับกิจชนะ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เขาสนใจเรื่องการเมือง และเพราะความรู้ความสามารถที่เขา มี ทำให้เขาได้รับเลือกได้เป็นเทศมนตรีตั้งแต่ยังหนุ่ม ต่อจากนั้นด้วยความตั้งใจจริง และการทุ่มเทเวลาให้กับงาน ทำให้กิจชนะได้รับเลือกให้เป็นนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นความสำเร็จที่เขาและครอบครัวภาคภูมิใจยิ่ง เช่นเดียวกับสายชนะบุตรชาย จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสนใจการเมืองเหมือนบิดา สายชนะได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาเทศบาล เพราะความรู้ความสามารถของเขาเอง

ว.วินิจฉัยกุล ยังเน้นให้เห็นอีกว่า การทำงานที่ตรงตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมาและตรงตามความถนัดจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ตัวละครสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสุขกับการทำงาน ซึ่งจะช่วยให้งานพัฒนาและเจริญก้าวหน้าในที่สุด เช่น ระบิล สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ เขาได้เข้ารับราชการในกรมตำรวจมีความก้าวหน้าในหน้าที่

¹วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 672.

การงาน จนได้รับตำแหน่งสูงสุดเป็นรองอธิบดีกรมตำรวจ และด้วยความตั้งใจที่จะทำประโยชน์ให้กับบ้านเมืองมากกว่าที่เป็นอยู่ เขาจึงลาออกจากราชการ ลงเล่นการเมือง พร้อมทั้งได้รับเลือกให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นงานที่เขาถนัดและชอบ ส่วนจอมจบการศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ และเข้ารับราชการเป็นปลัดอำเภอทำงานตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมา หลังจากนั้นเขาได้ศึกษาต่อจนสำเร็จระดับปริญญาโท สาขาบริหารการปกครอง จากต่างประเทศ เขาตั้งใจที่จะทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ และประชาชนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ จึงได้ลงสมัครรับเลือกตั้ง และได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในที่สุดและได้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการโรงแรม เขาได้ทำงานตามที่เขานิยาม และชอบ ซึ่งทำให้เขาประสบความสำเร็จการงานเช่นเดียวกัน

ตัวละครอย่างมหาทองดี ถึงแม้จะได้รับการศึกษาไม่สูงนัก แต่ผู้เขียนก็ได้สร้างให้มหาทองดีเป็นตัวละครที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตอย่างมีหลักคุณธรรมในใจ เนื่องจากมหาทองดีได้ศึกษาเล่าเรียนมาทางด้านศาสนาตั้งแต่เด็กจนสำเร็จการศึกษาได้มหาเปรียญ จึงเข้ารับราชการ มีความสุขกับการทำงานมาตลอดจนเกษียณอายุ เช่นเดียวกับจรัส ที่ได้รับการศึกษาน้อย เป็นเพียงคนขับรถให้นายกเทศมนตรีแต่จรัสมีสติปัญญาดี มีความเฉลียวฉลาด เป็นผู้ที่มีความพยายามไม่หาความรู้ยู่เสมอ ทำให้เจ้านายไวใจและยินดีส่งเสริมให้เขาได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ตัวละครที่ได้รับการศึกษาดี และไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีเพียงคนเดียวคือ บุรินทร์ ซึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ เขาไม่มีโอกาสที่จะได้นำความรู้มาทำประโยชน์ให้กับครอบครัวและสังคม เนื่องจากบุรินทร์มีความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามกับรัฐบาล และได้เขียนหนังสือโจมตีรัฐบาลอย่างรุนแรง ทำให้ชีวิตของเขาต้องพบกับความล้มเหลวในเวลาต่อมา แต่ก็ถือว่า บุรินทร์ มีอุดมการณ์ในชีวิตซึ่งเกิดจากความรู้ความคิดในทางการเมืองจากการศึกษาในสาขาวิชานี้ สำหรับดาแหยมเป็นตัวละครที่ไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานอีกผู้หนึ่ง ดาแหยมได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ห้า และเปลี่ยนงานหลายที่ แต่ละที่จะทำแต่ระยะเวลานั้น ๆ ก็ลาออกไปหาที่ใหม่เรื่อยไป เพราะนิสัยที่ไม่เอาจริงเอาจังของดาแหยม

นอกจากผู้เขียนจะสร้างให้ตัวละครที่มีการศึกษาดี ส่วนใหญ่จะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานแล้ว ผู้เขียนยังได้เสนอความคิดว่าตัวละครที่มีการศึกษาไม่สูงนัก ถ้ามีความใฝ่รู้ ความเพียรพยายาม และเป็นคนดี ก็สามารถประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานได้ ในขณะที่เดียวกันผู้เขียนก็ได้เสนอความคิดให้เห็นว่า ถึงแม้ตัวละครจะได้รับการศึกษาสูง แต่ถ้าไม่สามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง และใช้ให้ถูกทางแล้วก็ทำให้ชีวิตพบกับความล้มเหลวได้เช่นเดียวกัน

3.4 สังคม

การวิเคราะห์เกี่ยวกับด้านสังคมของตัวละคร ผู้วิจัยจะศึกษาด้านสังคมของตัวละคร

แต่ละตัว ในด้านต่อไปนี้

3.4.1 ครอบครัว

3.4.2 อาชีพ

3.4.3 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

3.4.1 ครอบครัว

จารณ

ความสัมพันธ์ของจารณกับบุคคลในครอบครัว

จารณมีความขัดแย้งกับพ่อแม่ เรื่องคู่ครองเพราะรสนิยมแตกต่างกัน จารณชอบผู้หญิงสวยเก๋ ทันสมัย ใจกล้า ส่วนพ่อแม่จะชอบผู้หญิงเรียบร้อย

จารณมีความขัดแย้งกับปู่ เพราะปู่มักจะตำหนิเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของจารณ เขาชอบบอขายมุขทุกชนิด ใช้นิสัยสุรุษสุราย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะพ่อแม่รักและตามใจมาก ทำให้จารณนิสัยเสียเอาแต่ใจตัวเองเจ้าอารมณ์

คำพูดของจารณพูดกับราแพนเกี่ยวกับเรื่องคู่ครองของจารณว่า

"ผมเห็นจะต้องแต่งงานให้หมดเรื่องหมดราวทางคุณแม่เสียทีละมังราแพน" เขาโพล่งออกมา
"แม่ทำราวกับว่า ถ้าผมแต่งงานเสียได้ก็จะแก้ปัญหาทั้งหมดได้" เขายักไหล่ชนิด ๆ"

คำพูดของปู่พูดกับทิตติยาเกี่ยวกับความประพฤติของจารณ ปู่กล่าวว่า

"ปู่ให้อีจ๋าออกจากงานแล้ว ตั้งใจจะตัดสันดานมันมานาน เพิ่งจะได้โอกาส ความจริงไอ้จ๋ามันเก่งเรื่องงาน มันเอางานเอารักงานเป็นชีวิตทีเดียว เสียแต่ว่ามันอวดดีเกินไป นิสัยส่วนตัวไข่มไ้ไม่ได้เลย เห็นตัวเองวิเศษไปหมดอยู่คนเดียว ไม่รู้จักรักษาน้ำใจคนอื่น แบบนี้ต่อไปมันจะปกครองคนไม่ได้"

¹วินิตา ดิถียนต์. "ทะเลแปร." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2525. หน้า 60.

²แหล่งเดิม. หน้า 571.

โทนี่

ความสัมพันธ์ของโทนี่กับบุคคลในครอบครัว

โทนี่มีความขัดแย้งกับแม่เกี่ยวกับเรื่องคู่ครอง เพราะแม่ต้องการให้โทนี่แต่งงานกับไอวี ซึ่งเป็นลูกสาวของนายธนาคารฮ่องกง แต่โทนี่มาหลงรักรดาหญิงไทยและต้องการจะแต่งงานด้วย ซึ่งแม่จำต้องอนุญาตแต่ห้ามจดทะเบียนสมรสกัน

โทนี่มีความขัดแย้งกับรดาเรื่องการหย่าร้าง เพราะรดาต้องการหย่ากับโทนี่หลังจากที่ทราบข่าวโทนี่แต่งงานและจดทะเบียนสมรสกับไอวี แต่โทนี่ไม่ยอมหย่า ทำให้เกิดการโต้แย้งกัน ในที่สุดก็ต้องหย่ากัน

คำพูดระหว่างมิสซิสเจินกับโทนี่เกี่ยวกับเรื่องการแต่งงาน

"ไอวีเขาโกรธ เออะใหญ่ แกไม่น่าไปยื่นคำขาดกับเขาดอนนี่...ยังงี้เรากียังขุ่น ๆ อยู่ เรื่องธนาคารพ่อแกก่อนตายทำเรื่องไว้มั้ยเล่น แกจะรับมือไหวหรือ ถ้าธนาคารเขาไม่ค้าเราไว้ แม่ก็เลยไม่ยอมรับแหวนหมั้นคืนมา...บอกพ่อไอวีเขาไปว่าลูกทะเลาะกัน อีกหน่อยก็ดีกันเอง" "ผมอยากจะแต่งงานกับคนอื่นแม่ก็รู้"¹

คำพูดระหว่างโทนี่กับรดาเกี่ยวกับเรื่องที่รดาขอหย่ากับโทนี่

"ผมไม่มีทางเลือกจริง ๆ เชื่อเถอะว่าผมไม่มีเหตุผลอะไรที่จะต้องอ่อนน้อมคุณอยู่อย่างทุกวันนี้ ถ้าไม่ใช่เพราะผมรักคุณ...ผมทนที่จะเลิกกับคุณไม่ได้ แล้วผมก็ทำทุกอย่างที่จะให้คุณมีความสุข ผู้หญิงคนนั้นไม่มีความหมายอะไรกับผมหรอก...ไม่เคยมีมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว..." "ฉันไม่ได้คิดถึงข้อนั้นหรอกค่ะ" รดาตอบ "ฉันเพียงแต่คิดว่า...ทำอย่างไรเราถึงจะเลิกกันได้โดยไม่ต้องมีเรื่องแตกร้างกัน ขอให้เข้าใจว่าเราไม่เหมาะที่จะอยู่กันอีกต่อไป"²

วราวุธ

ความสัมพันธ์ของวราวุธกับบุคคลในครอบครัว

¹วินิตา ดิถียนต์, "คลื่นกระทบฝั่ง," โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง), 2525. หน้า 250.

²แหล่งเดิม, หน้า 344 - 345.

วราวุธมีความขัดแย้งกับภรรยา เนื่องจากเขาเป็นคนที่มุ่งมั่นกับการทำงานมาก ไม่มีเวลาให้ภรรยา เพราะอุทิศตัวให้กับงานอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย ทำให้ภรรยาของเขาทนความเหงาและความฟุ้งซ่านที่เกิดจากการถูกทอดทิ้งไม่ไหว ดังนั้นภรรยาจึงขอหย่าจากวราวุธ โดยไม่ต้องการทรัพย์สินอะไรติดตัว ต้องการเพียงทะเบียนหย่าอย่างเดียว

วราวุธมีความขัดแย้งกับบุตรสาวคือทิววัน หลังจากที่เขาหย่ากับภรรยาแล้ว ทิววันก็ถูกส่งตัวเข้าโรงเรียนประจำ ทำให้ขาดความใกล้ชิดกับลูกและชดเชยให้ลูกด้วยการให้เป็นสิ่งของและเงินทอง พอโตก็ส่งไปเรียนต่อเมืองนอก กล่าวได้ว่าการเลี้ยงลูกของวราวุธเป็นการเลี้ยงลูกให้เป็นเด็กมีปัญญา เพราะขาดความรักความอบอุ่น จึงทำให้ลูกเกิดความรู้สึกต่อต้านพ่อ

ข้อความที่แสดงให้เห็นผลที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างวราวุธกับภรรยา

วราวุธไม่ได้อาลัยอารมณ์ภรรยาของเขามากนัก แต่ก็ไม่ได้เจ็บแค้นขุ่นเคือง...เขาเห็นหล่อนเหมือนตัวละครตัวหนึ่งที่เล่นบทบาทจบแล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อเดินออกจากเวทีไป เจ้าของโรงละครอย่างเขาย่อมเห็นเป็นธรรมดาสำหรับโรงละครแห่งนั้น¹

ข้อความที่แสดงให้เห็นผลที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างวราวุธกับทิววัน

พ่อยินยอมมอบความสะดวกสบายทั้งมวลให้เป็นการชดเชยเวลาหล่อนแผลงฤทธิ์กับพ่อ พ่อต้องใช้สมองขบคิดเรื่องงานมากมายแล้ว จนไม่สามารถทนหล่อนได้มากกว่านี้ เพราะฉะนั้น...คำพูดที่ติดปากพ่อก็คือ 'โหน บอกมาซิว่าจะเอาอะไร'²

ศิวาลัย

ความสัมพันธ์ของศิวาลัยกับบุคคลในครอบครัว

ศิวาลัยมีความขัดแย้งกับแม่เรื่องวิชณูสามีใหม่ของแม่เลี้ยง สาเหตุเพราะศิวาลัยเกิดความรู้สึกว่าวิชณูมาแย่งชิงความรักและความสนใจของแม่เลี้ยงไปจากเขา ทำให้เกิดความไม่พอใจและผูกใจเจ็บคิดแค้นแค้นตลอดมา

ศิวาลัยมีความคิดแค้นแค้นแก้วใส เนื่องจากแก้วใสเป็นลูกสาวของพ่อเลี้ยง ดังนั้นศิวาลัย

¹ วนิดา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 75.

² แหล่งเดิม. หน้า 201 - 202.

จึงทำดีกับแก้วใสและหาโอกาสที่จะแก้ลำพ่อเลี้ยง โดยการหลอกให้แก้วใสไวใจหลงรักและตกเป็นของศิวาลัยในที่สุด โดยที่ศิวาลัยไม่จริงจังและไม่ได้คิดจะแต่งงานด้วยเลย

คำพูดระหว่างศิวาลัยกับแม่เลี้ยง ซึ่งแสดงให้เห็นความขัดแย้งกันเรื่องพ่อเลี้ยงว่า

"ผมเห็นแก่คุณแม่ ผมถึงไม่อยากพูดอะไรมาก" ลูกชายทำเสียงเกรี้ยวกราด แต่แล้วก็พยายามระงับเสียง "แต่ขอให้ผมอยู่ส่วนของผมเถอะครับ อยู่อย่างนี้ดีที่สุดแล้ว..."¹

คำพูดระหว่างศิวาลัยกับแม่เลี้ยง ซึ่งแสดงให้เห็นความขัดแย้งกันเรื่องแก้วใสว่า

"ผมต้องการทำงานก่อนให้สำเร็จ...หรือพอจะเป็นรูปเป็นร่างได้...แล้วถึงจะคิดเรื่องแต่งงาน ผมยังไม่พร้อมจะมีเมียมีลูกเป็นห่วงผูกคอ..."

"แก้วใสเขาเห็นด้วยหรือจ๊ะ"

"ผมยังไม่ได้พูดกับเขาตรง ๆ หรอกฮะ"²

ฉายฉาน

ความสัมพันธ์ของฉายฉานกับบุคคลในครอบครัว

ฉายฉานมีความรักและเป็นห่วงน้องสาวมาก เนื่องจากเป็นน้องสาวคนเดียวของเขาและกำพร้าแม่ตั้งแต่เล็ก ๆ ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากพ่อเท่าที่ควร เขาเป็นพี่ชายและต้องทำงานจึงไม่มีเวลาพอที่จะดูแล จึงเหมือนเป็นการทอดทิ้งน้องสาวที่ย่างเข้าสู่วัยรุ่นตามลำพัง เป็นเหตุให้เกิดการออกนอกกลุ่มนอกทางและเสียนาคในที่สุด

คำพูดระหว่างฉายฉานกับคล้ายเดือน แสดงให้เห็นถึงความรักน้องสาวของฉายฉาน

"แม่ผมตายไปนานแล้ว ผมมีน้องเพียงคนเดียว" ความสะเทือนใจทำให้เสียงเขาพร่ำไปบ้าง

"แล้วแกก็เป็นคนเดียวที่ผมเป็นห่วง"³

¹วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 279.

²แหล่งเดิม. หน้า 422.

³วินิตา ดิถียนต์. "มณีราวี." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2531. หน้า 639.

กิจชนะ

ความสัมพันธ์ของกิจชนะกับบุคคลในครอบครัว

กิจชนะมีความขัดแย้งกับสายชนะซึ่งเป็นลูก เนื่องจากอุดมการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

กิจชนะต้องการจะให้ลูกชายเป็นทายาททางการเมืองต่อจากตนเอง แต่ลูกชายต้องการที่จะทำงานด้วยตัวเอง ไม่ชอบระบบการเล่านพวก

คำพูดที่กิจชนะพูดกับสายชนะเมื่อต้องการให้ลูกเป็นทายาทการเมือง

"เพราะตราบไคที่ฉันยังเป็นนายกเทศมนตรี ตราบนั่นแกก็พร้อมจะได้ตำแหน่งบริหารในเทศบาลเสมอ ความพร้อมอยู่ที่ฉัน ไม่ได้อยู่ที่แก เรื่องแค่นี้ แกไม่ฉลาดพอจะเข้าใจหรือ"¹

สายชนะ

ความสัมพันธ์ของสายชนะกับบุคคลในครอบครัว

สายชนะมีความขัดแย้งกับกิจชนะ เพราะต้องการจะอนุรักษ์ธรรมชาติไว้คู่กับเมืองสนธยาบุรี แต่กิจชนะต้องการจะให้สนธยาบุรีเป็น 'นิค' เมืองอุตสาหกรรม

คำพูดที่สายชนะพูดกับผู้ว่าราชการจังหวัดแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในอุดมการณ์คือ

"ผมขอเสนอให้สนธยาบุรีเป็นเขตปลอดอุตสาหกรรมหนัก.....ขอให้กลายเป็นปอดของประเทศไทยเป็นเมืองพักผ่อนที่รักษาสภาพธรรมชาติเอาไว้ได้อย่างแท้จริง"²

จำรัส

ความสัมพันธ์ของจำรัสกับบุคคลในครอบครัว

จำรัสมีภรรยาชื่อว่าเย็น อยู่กินกันมาอย่างเป็นสุขแต่ไม่มีลูกด้วยกัน ดังนั้นจำรัสจึงสามารถ

¹วินิดา ดิถียนต์. "เมืองโพลีเพล็กซ์" โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 186.

²แหล่งเดิม. หน้า 393.

อุทิศเวลาทั้งหมดของตนให้เจ้านายโดยแทบจะไม่ต้องแบ่งปันให้ครอบครัว

กำนันโศด

ความสัมพันธ์ของกำนันโศดกับบุคคลในครอบครัว

กำนันโศดมีพ่อเป็นอดีตกำนันชื่อเดื่อ แม่ชื่ออัญญาเป็นแม่บ้าน หลังจากกำนันโศดเรียนจบปริญญาจากกรุงเทพ ไม่ได้เข้ารับราชการแต่กลับสมัครเป็นกำนันของตำบลขาแข้ง แทนพ่อและตั้งใจทำงานอุทิศตนเพื่อท้องถิ่นเหมือนพ่อ เมื่อผู้เป็นพ่อเห็นลูกชายสามารถทำหน้าที่แทนได้อย่างดีไม่มีอะไรน่าเป็นห่วง ก็หันหน้าเข้าหาวัดอุทิศตัวเข้าบวชในพุทธศาสนาจนตลอดชีวิต

โด่ง

ความสัมพันธ์ของโด่งกับบุคคลในครอบครัว

โด่งมีความรักมหาทองดีมาก เนื่องจากเป็นผู้ที่ให้ความรักและเอาใจใส่ในตัวของโด่งมาตั้งแต่เล็กจนโต โดยไม่ได้หวังสิ่งตอบแทน

ความคิดของโด่งที่แสดงให้เห็นว่ารักและชื่นชมในตัวของมหาทองดี

คำพูดนั้นเหมือนกระแสมพัดผ่านกาย สิ่งที่ติดค้างอยู่คือความรู้สึกขุ่นขึ้นใจอยู่ลึก ๆ ว่า อย่างน้อย คุณลุงก็ยังเอาใจใส่ ยังระลึกถึง ยังต้องการตัวเขา ทั้งที่ไม่มีใครต้องการ'

ความสัมพันธ์ของโด่งกับป้า

โด่งมีความรักในตัวสุภาเหมือนกันแต่เป็นความรักที่แฝงด้วยความรู้สึกเกรงใจ และมีการแบ่งแยกในใจว่าสุภารักแต่ไม่รักเขา เพราะใช้งานแต่เขาไม่ใช้เลย ดังนั้นแม้แต่เรื่องเรียนโด่งมีทิฐิมานะอยากทำงานหาเงินเรียนเองซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดระหว่างโด่งกับสุภาว่า

"คุณป้าไม่ต้องห่วงนะฮะ ผมขอสอบ ม.๖ ให้ได้ก่อน ถ้าสอบเทียบได้ก็สอบเอาไว้ แล้วต่อไปเป็นยังไงผมจะทำงานหาเงินเรียนเองฮะ ไม่รบกวนคุณป้า"²

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 805.

²แหล่งเดิม. หน้า 539.

โด่งกับเตี้ยจะมีความสนิทสนมกันมาก เพราะอยู่ด้วยกันมาตั้งแต่เล็ก ๆ ซึ่งจะเห็นได้จาก คำพูดระหว่างโด่งกับเตี้ยว่า

"คุณเตี้ยไม่ทานให้หมดล่ะฮะ" 'พี่เลี้ยง' ้วยรุ่มหนุ่มเดือนราวกับเป็นผู้ใหญ่กว่าสักสิบปี "โอ เลี้ยงมีตั้งกระดูก ผมจะเอาขึ้นมาให้แตกินมาก ๆ เตี้ยทานข้าวเย็นไม่ลงนะฮะ"
"เออนะ อยากกินโอเลี้ยงก็แล้วกัน...ข้าวเย็นไม่ยากกินเบือ"¹

ดาแหยม

ความสัมพันธ์ของโด่งกับดาแหยม

ดาแหยมมีความรักและเห็นใจในชีวิตของโด่งมาก เนื่องจากเป็นเด็กกำพร้าขาดความอบอุ่น มาตั้งแต่เล็ก ดังนั้นดาแหยมจึงคอยเอาใจใส่ให้คำแนะนำและคอยช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ มีส่วน ทำให้โด่งเป็นคนที่มีความกตัญญู

คำพูดระหว่างดาแหยมกับโด่งที่แสดงให้เห็นถึงน้ำใจของดาแหยมที่มีต่อโด่ง

"เอาเถอะวะ โทน ๆ ข้าก็เคยรับปากยายเอ็งแล้วว่าจะดูแลเอ็ง ก็ต้องทำเท่าที่สติปัญญาข้า จะทำได้ ข้าทำอะไรเอาแต่ใจตัวเป็นใหญ่มาหลายครั้งแล้ว คราวนี้ข้าจะนึกถึงคนอื่นบ้าง"²

เตี้ย

ความสัมพันธ์ของเตี้ยกับมหาทองดีและสุภา

เตี้ยจะมีความรู้สึกรักแม่มากกว่ารักพ่อ เพราะแม่จะเอาใจและตามใจเตี้ยมาก ในขณะที่พ่อ จะคอยอบรมให้รู้จักผิดชอบชั่วดีทำให้เตี้ยเบื่อกับที่จะรับฟังคำสอนของพ่อ

ความคิดของเตี้ยที่แสดงให้เห็นความรู้สึกของเขที่มีต่อพ่อแม่คือ

ระหว่างพ่อกับแม่ เตี้ยยอมรับว่าเขารักแม่มากกว่าหลายเท่า เธอเป็นคนเดียวที่เข้าใจเขา แม่

¹วินิตา ดิถียนต์, "คุณชาย," โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง), 2537, หน้า 113 - 114.

²แหล่งเดิม, หน้า 873.

หลายครั้งเขารู้ว่าเธอไม่เห็นด้วยกับความคิดของเขา แต่เธอก็ไม่เคยที่จะทำให้เขาเสียใจ ไม่
ว่าด้วยคำพูดหรือการกระทำ'

แต่การเลี้ยงดูของแม่ตัวเองที่มีส่วนหล่อหลอมทัศนคติและอุปนิสัยในทางลบของเตี้ย

มหาทองดี

ความสัมพันธ์ของมหาทองดีกับสุภา เตี้ยและโด่ง

มหาทองดีเป็นคนที่รักลูกและเกรงใจเมียมาก อะไรที่เป็นความสุขของลูกและเมียมหาทองดี
ก็จะเสียสละให้โดยไม่บันเลย ส่วนโด่งก็เข่นกันมหาทองดีจะคอยให้ความรักและความเอาใจใส่ใน
ตัวของโด่งมาก

ความคิดของมหาทองดีที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนที่เอาใจใส่และเสียสละเพื่อครอบครัว

คุณมหาเองก็หลุดปากเหมือนกัน แต่หลุดปากด้วยความเคยชินในการเสียสละความสะดวก
เล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อครอบครัวอยู่เสมอ²

บุรินทร์

ความสัมพันธ์ของบุรินทร์กับครอบครัว

ถึงแม้ว่าจะเป็นคนติดเหล้า เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังไม่สามารถทำงานได้ แต่บุรินทร์ก็ยังมี
ความรักลูกต้องการให้ลูกได้เรียนต่อมหาวิทยาลัย จึงเอาใจใส่ในเรื่องการศึกษาของลูกตลอดเวลา

คำพูดที่บุรินทร์พูดกับจอมเรื่องการเรียนของจอมว่า

"พ่อจะเอาจอมไปฝากไว้กับพี่น้องของพ่อ อาศัยบ้านเขาอยู่อย่างเดียวนะ ค่าเล่าเรียนเราออก
ของเราเอง"³

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1228.

²แหล่งเดิม. หน้า 224.

³วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 15.

จอม

ความสัมพันธ์ของจอมกับครอบครัว

จอมมีความรู้สึกที่ขัดแย้งกับพ่อ เพราะพ่อไม่ทำงานให้สมกับความรู้ที่เรียนมา ดื่มเหล้าจัด แม่เป็นพนักงานหาเลี้ยงครอบครัวคนเดียวทำให้จอมสงสารแม่มาก แต่เมื่อจอมมีลูก จอมรู้และเข้าใจความรู้สึกความรักของพ่อที่มีต่อลูก

จอมกล่าวและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรักของพ่อกับมุกว่า

"...พ่อเห็นหน้าลูกแล้ว ผมอยากให้ลูกได้ทุกอย่างที่ดีที่สุดครับ คุณมุก แ่ความรักอย่างเดียวยังไม่พอสำหรับลูกผม"

ความรู้สึกเช่นนี้ พ่อของเขาเคยมีบ้างหรือไม่...อาจจะเคยมีมิมะนั่นพ่อคงไม่ละทิ้งอิฉันนอนที่ชาย ขอให้รับจอมไปอยู่ด้วยเพื่ออนาคตของเขา ใจของจอมอ่อนลงด้วยความซาบซึ้งบางอย่างหลังรินเข้ามา'

ระบิล

ความสัมพันธ์ของระบิลกับครอบครัว

ระบิลมีความรู้สึกที่ขัดแย้งกับมุกดาและบุรินทร์ เนื่องจากมุกดาเป็นคนอ่อนแอไร้โรค ดังนั้นระบิลจึงมีภรรยาคนอื่นอีกคนชื่อนวลระหง ส่วนบุรินทร์เนื่องจากพ่อกลัวว่าอยู่กับแม่นาน ๆ จะทำให้ลูกอ่อนแอกลายเป็นผู้หญิง ดังนั้นพ่อจึงส่งให้ไปเรียนที่อังกฤษตั้งแต่ยังเล็ก ๆ แต่ระบิลก็ไม่สามารถจะเปลี่ยนนิสัยของบุรินทร์ได้

ความคิดของระบิลเกี่ยวกับตัวของบุรินทร์ว่า

ห่างกันไปไม่กี่ปี ลูกชายคนเดียวเปลี่ยนแปลงไปจนกูไม่กลับ ที่จริงถ้ามันกลายเป็นฮิปบี้ สกปรกโสโครก ผมยาวรุงรัง ยังเบาใจว่ากลับเอามาขัดถูให้หมดคราบได้ แต่นี่...มันเป็นผู้ชายที่ไม่ใช่ เป็นผู้หญิงก็ไม่เชิง แถมยังไม่เป็นผู้ใหญ่เสียอีก²

¹วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 466.

²แหล่งเดิม. หน้า 229.

บุรณ

ความสัมพันธ์ของบุรณกับครอบครัว

บุรณไม่ได้ใกล้ชิดกับพ่อ จะสนิทกับแม่และรักแม่มาก เมื่อโตขึ้นอุปนิสัยเปลี่ยนแปลงกลายเป็นนิยมชมชอบในเพศเดียวกัน ทำให้พ่อแม่เสียใจมาก แต่แม่ไม่เคยต่อว่าและไม่เคยโกรธบุรณเลย ทำให้บุรณคิดได้เองต้องการจะปรับปรุงอุปนิสัยและบุคลิกภาพของตัวเอง

บทสนทนาระหว่างบุรณกับจอม ทำให้เห็นถึงความตั้งใจจริงของบุรณว่า

"แล้วคุณรัณจะทำอะไรกับตัวเองครับ?"

"กลับมาทำงานในเมืองไทยเสียที อยู่เป็นมนุษย์ต่างดาวมานานแล้วนี่"

"ถ้าฉันคุณมุกก็ต้องกลับมา"

"เรากลับคุณแม่ก็คงกลับ...เราบอกคุณแม่แล้วว่าจะมาเริ่มชีวิตใหม่ในไทยจะทำงาน จะมีครอบครัว"

"เราจะมีครอบครัว" เจ้าตัวยำ เหมือนจะเรียกความมั่นใจให้ตนเอง

"ถ้าหากเรามีชีวิตอย่างคนทั่วไป คุณแม่คงดีใจมาก"

จากการวิเคราะห์ด้านครอบครัว พบว่าผู้เขียนสร้างให้ตัวละครส่วนใหญ่มีความขัดแย้งกับบุคคลในครอบครัว สรุปได้ดังนี้

1. ขัดแย้งเรื่องคู่ครอง ได้แก่ จารณ และโทนี่
2. ขัดแย้งกับบุคคลในครอบครัว ได้แก่ วราวุธ ศิวาลัย ฉายฉาน ตาแหยม เต๋ยมหาทองดี บุรินทร์ จอม ระเบิด และบุรณ
3. ขัดแย้งเรื่องอุดมการณ์ ได้แก่ กิจชนะ และสายชนะ

จารณและโทนี่ เป็นตัวละครที่มีความขัดแย้งกับบิดามารดาในเรื่องคู่ครอง จารณชอบผู้หญิงสวยแบบทันสมัย เป็นเพราะเขาได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ ได้พบเห็นผู้หญิงที่เป็นแบบตะวันตกที่ดูใจ ในขณะที่บิดามารดาต้องการลูกสะใภ้ที่เป็นแบบกุลสตรีไทย ความขัดแย้งเรื่องนี้ทำให้ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่าง บิดา มารดา ปู่ และเขาเป็นไปอย่างไม่ดีนัก จารณเป็นชายหนุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาแบบตามใจ ต้องการอะไรก็ต้องได้ จึงทำให้เขาเป็นคนที่เอาแต่ใจตัวเอง ไม่คิดถึงความรู้สึกของคนอื่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อยหรือเรื่องสำคัญ เช่นเดียวกับโทนี่ ที่มีความขัดแย้งกับบิดามารดาในเรื่องคู่ครอง โทนี่หลงรักสาวในไทย แต่บิดามารดาต้อง

การให้เขาแต่งงานกับสาวฮ่องกง เพราะผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน โทนี่ไม่สามารถปฏิเสธได้ จึงต้องทำตาม และในที่สุดเขาก็ต้องพบกับความล้มเหลวในชีวิตคู่ เพราะการแต่งงานที่ปราศจากความรักเป็นพื้นฐาน ซึ่งผู้หญิงที่เขารักก็ทนไม่ได้ที่จะต้องตกเป็นภรรยาของเข เพราะโทนี่ไม่สามารถจะหย่าขาดจากภรรยาได้

ตัวละครอย่างวราวุธ มุ่งทำแต่งงานโดยไม่ได้สนใจความรู้สึกของภรรยา เขาไม่เข้าใจว่าการที่เขาไม่มีเวลาให้ภรณานั้นจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการหย่าร้างกันขึ้น วราวุธไม่รู้ว่าเป็นความผิดของเขา เมื่อเขาเหลือแต่ลูกสาวที่อยู่กับเขา วราวุธก็ยังคงทำงานอย่างเดิม เขาส่งลูกไปอยู่โรงเรียนประจำให้ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย เมื่อลูกโตขึ้นก็ส่งไปเรียนที่ต่างประเทศ ในที่สุดลูกสาวคนเดียวก็กลายเป็นเด็กมีปัญหา ขาดความอบอุ่นและไม่เข้าใจพ่อ

สำหรับคิวาลัย เขามีความขัดแย้งกับแม่เรื่องพ่อเลี้ยง คิวาลัยไม่ชอบพ่อเลี้ยงที่มาแย่งชิงความรักของแม่จากเขาไป เมื่อทำอะไรพ่อเลี้ยงไม่ได้ เขาก็ยิ่งเกลียดชังพ่อเลี้ยงมากขึ้น และเพิ่มความรู้สึกนี้ไปให้แก้วใส ซึ่งเป็นบุตรสาวของพ่อเลี้ยง นับวันคิวาลัยก็จะไม่มีความสุขในชีวิต ซึ่งเป็นความทุกข์ทรมานที่เกิดจากตัวเขาเอง ลักษณะคล้ายกับจอมที่รักแม่มาก เขาเห็นใจและสงสารแม่ที่ต้องรับภาระเรื่องครอบครัวคนเดียว ยิ่งจอมรู้สึกรักและสงสารแม่มากเท่าไร เขาก็ยิ่งไม่เข้าใจพ่อ และไม่ชอบพ่อกว่านั้น จอมไม่เข้าใจว่าทำไมพ่อที่รับการศึกษามาดี จึงไม่ทำงาน ตั้งแต่เหล่าตัวละครทั้ง 2 คน มีลักษณะที่เหมือนกันคือ รักและเคารพแม่ จึงทำให้เกิดความขัดแย้งกับบุคคลที่ใกล้ชิดแม่ แต่ในลักษณะที่ต่างกัน จอมนำความรู้สึกที่ไม่เห็นด้วยกับการกระทำและความประพฤติของพ่อ มาเป็นแรงผลักดันให้เขาประพฤติ แต่ในสิ่งที่ดีงาม และให้แต่สิ่งที่ดีกับลูกของเขาต่อไป

จะเห็นได้ว่า ความขัดแย้งของตัวละครส่วนหนึ่ง ผู้เขียนสร้างให้เป็นสิ่งเตือนใจให้ตัวละครเกิดมีความมานะพยายาม และทำในสิ่งดี เช่น บุรีณ เขารู้ว่าพ่อไม่ชอบที่เขาเป็นคนอ่อนแอ มีลักษณะคล้ายผู้หญิง เขารู้ว่าพ่อผิดหวังชอบคำว่าเขาและรู้ว่าแม่ก็ผิดหวังในตัวเขา แต่แม่รักเขามาก ไม่เคยที่จะว่ากล่าวจากความรู้สึกผิดที่ทำให้แม่ต้องเป็นทุกข์ เพราะเขาทำให้พ่อผิดหวังนี้เอง ทำให้บุรีณเกิดความมุมานะที่จะต้องเปลี่ยนตัวเองเพื่อแม่ให้ได้

ว.วินิจฉัยกุล สร้างตัวละครให้มีลักษณะความขัดแย้งกับบุคคลในครอบครัวแตกต่างกันตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และตามบทบาทของตัวละครที่ดำเนินเรื่องไปอย่างสมเหตุสมผล มีทั้งความขัดแย้งที่นำไปสู่ความสมหวัง และผิดหวังปะปนกันไปตามลักษณะของบุคคลจริงที่มีอยู่ในสังคม

ตัวละครที่มีลักษณะแตกต่างจากนี้ ได้แก่ จำรัส โดด และโด่ง ผู้เขียนไม่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัวมากนัก ผู้เขียนกล่าวว่าจำรัสมีความสุขกับภรรยา เขายังไม่มีบุตร จำรัสจึงทุ่มเทเวลาให้กับงาน ส่วนโดดได้เป็นกำนันตามพ่อ และมีความสุขกับงานตามอัธยาศัย และโด่งเป็นเด็กกำพร้า เขาจึงรักและเคารพมหาทองดีที่ให้การอบรมสั่งสอน และเอาใจใส่เขาตลอดมา ตัวละครทั้งสามคนต่างมีความสุขกับชีวิตพอสมควร

3.4.2 อาชีพ

จารณ

ประกอบอาชีพเป็นนักธุรกิจ ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการทรีสต์ กิจกรรมด้านธุรกิจมั่นคง

โทนี

ประกอบอาชีพเป็นนักธุรกิจ เป็นเจ้าของกิจการมากมายหลายแห่ง ทั้งในฮ่องกงและประเทศไทย

วราวุธ

ประกอบอาชีพเป็นนักธุรกิจ มีตำแหน่งเป็นกรรมการผู้จัดการ และเป็นหุ้นส่วนใหญ่ของบริษัทโทรทัศน์

ศิวาลัย

ตั้งความหวังว่าจะทำธุรกิจทางด้านสร้างภาพยนตร์และละครโทรทัศน์

ฉายฉาน

ประกอบอาชีพเป็นนักธุรกิจ เป็นเจ้าของกิจการตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ กิจกรรมด้านธุรกิจมั่นคง

กิจชนะ

เป็นข้าราชการการเมือง ตำแหน่งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองโพลีเพลล์

สายชนะ

เป็นข้าราชการการเมือง ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองโพลีเพลล์

จรัส

ประกอบอาชีพเป็นคนขับรถของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองโพล์เพล

ก้านันโดด

เป็นข้าราชการกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อมาได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาเทศบาล

โด่ง

ประกอบอาชีพเป็นพนักงานต้อนรับของโรงแรม

ตาเทียม

ไม่ได้ประกอบอาชีพแน่นอน รับจ้างทำงานที่ใช้แรงงาน เช่น คายหญ้า

"วันนี้จะมาคายหญ้าให้หน่อย หญ้ามันรกแล้วนะคุณหมอไปตากผ้าลำบาก" "เลยเอาไอ้โด่งมาช่วยด้วย มันเพิ่งย้ายมาอยู่ที่นี่...กะยายมัน"¹

เตี้ย

ประกอบอาชีพ เป็นพนักงานธนาคารระดับสูง

มหาทองดี

ประกอบอาชีพรับราชการในตำแหน่งเสมียน

บุรินทร์

ประกอบอาชีพทำงานสำนักพิมพ์ เป็นนักเขียนสารคดี นวนิยาย

¹วินิตา ดิถียนต์. "คุณยาย." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 23.

จอม

ประกอบอาชีพรับราชการเป็นปลัดอำเภอ ต่อมาลาออกเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รับหน้าที่เป็นเลขานุการพรรคสหประชา

ระบิล

ประกอบอาชีพรับราชการตำรวจมียศพลตำรวจตรี

บุรินทร์

ประกอบอาชีพทำงานบริษัทด้านคอมพิวเตอร์ที่ต่างประเทศ

จากการวิเคราะห์ด้านอาชีพของตัวละครเอกฝ่ายชาย จะเห็นได้ว่าผู้เขียนสร้างให้ตัวละครมีการประกอบอาชีพต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. เป็นนักธุรกิจ และทำงานอยู่ในวงการธุรกิจ ได้แก่ จารณ โทนี วราวุธ ศิวาลัย ฉายฉาน โด่ง และบุรินทร์
2. เป็นข้าราชการและทำงานอยู่ในวงการการเมือง ได้แก่ กิจชนะ สายชนะ จำรัส กำนันโศด มหาทองดี จอม และระบิล
3. เป็นผู้บริหารธนาคาร ได้แก่ เตย
4. เป็นนักข่าว ได้แก่ บุรินทร์
5. รับจ้าง ได้แก่ ตาแหยม

ตัวละครอย่าง จารณ โทนี วราวุธ ศิวาลัย และฉายฉาน เป็นตัวละครที่มีธุรกิจเป็นของตัวเอง มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกิจการ ตัวละครทั้ง 5 คน ต่างมีชาติตระกูลมาจากครอบครัวนักธุรกิจ ที่มีฐานะร่ำรวย อยู่ในวงการธุรกิจมาตั้งแต่เด็ก เมื่อโตขึ้นก็ได้ไปศึกษาเล่าเรียนทางด้านธุรกิจมาโดยตรงและกลับมามีการบริหารกิจการ จากการเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการทำงาน ทุกๆเวลาให้กับการบริหารงานจึงไม่ยากนักที่จะทำให้ธุรกิจที่มั่นคงอยู่แล้วพัฒนาและเจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งจนประสบความสำเร็จในที่สุด

สำหรับกิจชนะ เป็นตัวละครที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง เขาได้รับเลือกให้เป็นนายกเทศมนตรีเมืองโพล์เพล้ เพราะความสามารถที่มีอยู่ กิจชนะสามารถบริหารให้เมืองโพล์เพล้เจริญก้าวหน้าขึ้นมากจนได้รับความไว้วางใจจากประชาชนและผู้ร่วมงาน เช่นเดียวกับสายชนะ บุตรชายที่มีความสนใจด้านการเมือง เขาได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองโพล์เพล้ สายชนะเป็นชายหนุ่มที่มีความสามารถไม่แพ้บิดา ถึงแม้ว่าจะมีอุดมการณ์ต่างกันก็ตาม แต่ตัวละครทั้งสองคนต่างก็มีความมุ่งมั่นที่จะบริหารบ้านเมืองให้ดีที่สุด กิจชนะต้องการบริหารให้เมือง

โพลีเพลเจอร์ทางด้านอุตสาหกรรมในขณะที่สายขณะต้องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเมืองโพลีเพลให้คงอยู่ต่อไป

ส่วน จอมและระบิล มีอาชีพรับราชการอยู่ในตำแหน่งระดับสูง แต่ต่อมาสนใจเรื่องการเมือง จอมได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้รับตำแหน่งให้เป็นเลขาธิการพรรค ส่วนระบิลได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเช่นเดียวกัน และได้รับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีช่วยกระทรวงมหาดไทย ตัวละครทั้งสองประสบความสำเร็จในด้านอาชีพ เนื่องจากทั้งจอมและระบิลได้ทำงานตามความชอบและความถนัด ที่สำคัญคือ มีความตั้งใจในการทำงาน โดยเฉพาะระบิลเป็นนักการเมืองที่ประชาชนศรัทธาและชื่นชมมากคนหนึ่ง

ว.วินิจัยกุล เน้นให้เห็นว่าสิ่งแวดล้อม การศึกษา ความถนัด ความตั้งใจ และความเพียรพยายามของตัวละคร เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ตัวละครประสบความสำเร็จในด้านอาชีพ

ตัวละครของ ว.วินิจัยกุล ส่วนใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานจะมีฐานะร่ำรวย มีตัวละครเพียง 2 คนเท่านั้นที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน แต่มีฐานะไม่ดี ได้แก่ จำรัส และโด่ง จำรัสเป็นคนขับรถของนายกเทศมนตรีที่ได้รับความไว้วางใจจากเจ้านายมาก เขามีโอกาสได้รับรู้เรื่องการเมืองเกือบทุกเรื่อง และมีความสุขกับการทำงาน ส่วนโด่งเป็นเด็กกำพร้าที่มีฐานะยากจน แต่เขาก็ได้ทำงานที่ตัวเองรักและมีความถนัด

ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครที่ไม่ประสบความสำเร็จในด้านอาชีพ มีเพียง 2 คนเท่านั้น ได้แก่ บุรินทร์ และตาแหยม บุรินทร์ต้องผิดหวังในหน้าที่การงาน เนื่องจากเขามีอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกับรัฐบาล เขาไม่สามารถนำวิชาความรู้ที่ได้ศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคมได้ และหลังจากที่พ้นโทษ เขาก็เกิดความท้อแท้ในชีวิต ส่วนตาแหยมไม่สามารถทำงานที่ไหนได้นานต้องเปลี่ยนงานอยู่เสมอ จนในที่สุดต้องรับจ้างทำสวน ไปวันหนึ่ง ๆ เท่านั้น

ผู้เขียนสร้างให้ตัวละครมีอาชีพหลากหลาย มีทั้งประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและผิดหวังแตกต่างกันไปตามบทบาทและการดำเนินเรื่องที่นำไปอย่างสมเหตุสมผลเหมือนบุคคลจริงที่มีอยู่ในสังคม

3.4.3 แนวคิดในการดำเนินชีวิต

จากการได้นำนวนิยายของ ว.วินิจัยกุล ทั้ง 7 เล่ม มาศึกษาวิเคราะห์ตัวละครเอกฝ่ายชายทั้ง 17 ตัว ทำให้สรุปแนวคิดในการดำเนินชีวิตของตัวละครได้ 5 ประการคือ

1. ต้องการครอบครัวที่มั่นคง
2. ต้องการมีฐานะดี
3. ต้องการมีการศึกษา
4. ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม
5. มีอุดมการณ์ในการดำเนินชีวิต

จารย์

1. ต้องการครอบครัวที่มั่นคง หลังจากหย่ากับทตติยาแล้ว เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมายขึ้นกับจารย์ ดังนั้นจึงทำให้จารย์คิดได้ว่าทตติยาคือภรรยาที่เหมาะสมของเขา ดังนั้นเขาจึงต้องการคืนดีกับทตติยา ซึ่งจะเห็นได้จากบทสนทนายหว่างจารย์กับทตติยาดังต่อไปนี้

"แท็ต พูดตรง ๆ ก็ได้ว่าผมอยากเริ่มต้นใหม่กับคุณ ถ้าคุณจะให้โอกาส"

"ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปหมดแล้วค่ะคุณจ๋า" ทตติยาตอบเขาด้วยเสียงแผ่วเบา "ไม่มีอะไรคงที่หรอกทตติยา ตัวผมเองก็เปลี่ยน คุณเองก็เปลี่ยน เพราะฉะนั้นถ้าเราจะเริ่มต้นกันใหม่อีกสักครั้ง ชีวิตของเราย่อมเปลี่ยนไปไม่เหมือนครั้งก่อน ๆ แน่ ๆ แต่ทั้งหมด...ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของคุณคนเดียว ส่วนผมตัดสินใจเสียไปแล้ว"

จารย์หลังจากหย่ากับทตติยาแล้วและได้ประสบกับเหตุการณ์ร้ายแรงในชีวิต จึงทำให้เขาคิดได้และปรับปรุงตนเองแก้ไขสิ่งที่บกพร่องที่ผ่านมา เพื่อจะเริ่มต้นชีวิตใหม่กับทตติยาได้สำเร็จ

2. ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม จารย์เป็นนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงได้รับการยกย่องในวงการธุรกิจ จึงต้องรักษาความมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในด้านธุรกิจนี้ไว้ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพให้มั่นคง

โทนี่

1. ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม โทนี่เติบโตมาจากตระกูลนักธุรกิจอย่างงที่ร่ำรวยและมีชื่อเสียง โดยเฉพาะเมื่อตอนที่พ่อเขายังมีชีวิตอยู่ แต่ต่อมาเมื่อพ่อเขาเสียชีวิตธุรกิจการค้าเริ่มสั่นคลอนไม่มั่นคง ดังนั้นโทนี่จึงต้องพยายามที่จะรักษาสภาพอย่างเดิมไว้ถึงแม้ว่าจะต้องสูญเสียความมั่นคงของครอบครัว โดยคิดแต่งงานกับผู้หญิงอีกคนหนึ่ง เพื่อให้ช่วยสนับสนุนด้านธุรกิจ

2. ต้องการมีฐานะดี เป็นเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับข้อแรก

ฉายฉาน

1. ต้องการครอบครัวที่มั่นคง ฉายฉานเติบโตมาจากครอบครัวที่แตกแยก ขาดความอบอุ่นทัศนคติที่มีต่อผู้หญิงในตอนแรก จึงเป็นทัศนคติที่ไม่ต้องการรับผิดชอบ แต่ต่อมาเมื่อฉายฉานได้พบ

คล้ายเดือน ความคิดก็เปลี่ยนไป จึงเกิดความรับผิดชอบต่อครอบครัว เพื่อให้ได้ใช้ชีวิตครอบครัวร่วมกับคล้ายเดือนอย่างมีความสุข

2. ต้องการมีการศึกษา ถึงแม้ฉายฉานจะเป็นลูกชายของโชติแสงนักธุรกิจผู้ร่ำรวยก็ตาม แต่เขาไม่ได้เป็นลูกของเมียเอก แม่ของเขาเป็นเมียรอง ดังนั้นการให้การเลี้ยงดูก็แตกต่างจากลูกของเมียหลวง เขาต้องสู้และพยายามอย่างยิ่งในการที่จะให้พ่อของเขาส่งให้เรียนต่อ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งฉายฉานต้องใช้จ่ายอย่างมั่งคั่ง อุดม แต่ในที่สุดก็ทำให้พ่อไว้วางใจมอบกิจการการค้ำส่วนหนึ่งให้ฉายฉานดูแล

สายชนะ

มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต คือเป็นคนมีอุดมการณ์ที่เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม ไม่เบียดบังทรัพย์สินของราชการ ไม่เห็นแก่อำสสินจ้าง มุ่งมั่นจะสร้างประโยชน์ให้ผู้คนในท้องถิ่นของตน

กำนันโศด

มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต กำนันโศดเป็นผู้มีการศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้ตั้งจุดมุ่งหมายที่จะกลับไปพัฒนานานเกิดเมืองนอน จึงกลับไปรับตำแหน่งกำนันตำบลขาแข้งต่อจากพ่อ กำนันโศดเป็นคนมีอุดมการณ์ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตยุติธรรม

"ผมอยากให้พัฒนาด้านอนามัยกับการศึกษา หมายถึงการฝึกอาชีพด้วยนะฮะ แล้วต่อไปอย่างอื่นก็คงจะดีขึ้นเอง"

โด่ง

1. ต้องการมีการศึกษา เนื่องจากโด่งเป็นเด็กกำพร้า โด่งจึงต้องเรียนหนังสือไปพร้อม ๆ กับทำงานและมีโอกาสเรียนในขณะที่อายุมากกว่าเด็กทั่วไป แต่โด่งก็ตั้งใจเรียนขยันเรียน ทำให้โด่งประสบความสำเร็จในการเรียนและสามารถนำวิชาความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้

2. ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม เพราะโด่งเป็นเด็กกำพร้าไม่มีพ่อแม่ โด่งจึงมี

จุดหมายที่ต้องการจะได้รับการยอมรับในสังคมด้วยการขยันทำงาน อดทนเพื่อไปถึงจุดหมาย ดังคำกล่าวของโด่งว่า

"ปีนี้บริษัทแมเนจเม้นท์ที่ฉันตั้ง รับงานมาเพิ่มได้อีกหลายแห่ง เพราะเซอร์วิสอพาร์ทเม้นท์ เกิดขึ้นมาก ต้องการการดูแลมากจากมืออาชีพ ถ้าตาแหมมยังอยู่ จะได้ดีใจมากที่เห็นเด็ก กำพรวา ไรฎาติชาตมิตร ได้เติบโตขึ้นมายืนตรงอยู่ในสังคมได้แล้ว...แต่เส้นทางยังอีกยาวไกล เหลือเกินนะ กว่าฉันจะไปถึงดวงดาว"¹

เต้ย

1. ต้องการมีการศึกษา เต้ยเป็นเด็กที่เรียนดีมาตั้งแต่ยังเด็ก เมื่อโตขึ้นก็สามารถสอบเข้า มหาวิทยาลัยในคณะที่ต้องการเรียนได้ แต่เรียนไม่จบเนื่องจากก่อคดีทำร้ายร่างกายเพื่อนหญิง ทำให้อายุไม่ยอมเรียนต่อ จึงลาออก แต่ยังคงต้องการความก้าวหน้าโดยการเดินทางไปเรียนต่อ ต่างประเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดของเต้ยดังต่อไปนี้

"...ตอนนี้เต้ยไปเรียนที่อเมริกา เต้ยตั้งใจไว้เลยว่าถ้าไม่ได้ปริญญาเอกเต้ยจะไม่กลับมา เมืองไทย..."²

2. ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม เต้ยเป็นเด็กที่ได้รับการยอมรับจากสังคมมาตั้งแต่เด็ก ๆ เพราะเพื่อนบ้านรักพ่อกับแม่ของเต้ย เพื่อนที่โรงเรียนชื่นชมเต้ยว่า เรียนเก่ง เรียนร้อย เป็นเด็กดี ฉะนั้นเต้ยจึงต้องการแต่ความสำเร็จชื่อเสียง เกียรติยศที่เต้ยพยายามทุกวิถีทางให้ได้มา แม้จะเป็นทางที่ไม่ถูกต้องนักก็ตาม

มหาทองดี

ต้องการครอบครัวที่มั่นคง มหาทองดีเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดีคือดูแลและเอาใจใส่สมาชิก ในครอบครัว เสียสละเพื่อสมาชิกในครอบครัว สุขของมหาทองดีคือครอบครัวอบอุ่นและเป็น ปึกแผ่น

¹วิริตา ดิถียนต์. "คุณชาย." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2525. หน้า 1265.

²วิริตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 1201.

จอม

1. ต้องการมีฐานะร่ำรวย เนื่องจากจอมมาจากครอบครัวที่ฐานะยากจน ทำให้ได้รับการดูถูกจากคนรอบข้าง จอมจึงตั้งจุดหมายไว้ว่าในอนาคตตนจะต้องมีฐานะร่ำรวยให้ได้ ซึ่งจอมก็ทำสำเร็จ

2. ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม เนื่องจากจอมเกิดมาในครอบครัวที่ยากจน พ่อเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง แม่ค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ เลี้ยงครอบครัว พ่อแม่มีชีวิตที่ล้มเหลว จอมจึงพยายามผลักดันตัวเองเพื่อจะได้หนีพ้นจากสภาพนั้น และเพื่อลบปมด้อยของตนเอง โดยจอมพูดกับบุรณว่า

"ผมอยากจะยืนขึ้นมาเหนือกว่าคนธรรมดาทั่วไป เกิดมาเป็นคนเดินดิน ใคร ๆ ก็เกิดได้ครับ แต่เกิดมามีอะไรพิเศษ หรือทำตัวเองให้พิเศษได้ผมว่าคุ้มกับเกิดมาชาติหนึ่ง"

ระบิล

ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม ระบิลมีจุดหมายในชีวิตเริ่มต้นจากคือต้องการได้ตำแหน่งอธิบดีตำรวจ แต่เมื่อพลาดจึงลาออกจากราชการหันไปเล่นการเมือง โดยลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคเสรีประชา ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

บุรณ

มีจุดหมายในการดำเนินชีวิต เนื่องจากบุรณใช้ชีวิตแบบตามใจตนเอง ไม่มีจุดหมายในการดำเนินชีวิต บุรณใช้ชีวิตแบบตามใจตนเองมาตลอด แต่หลังจากที่มุกดาเดินทางไปอยู่ที่อเมริกาด้วย ทำให้บุรณรู้สึกผิดเพราะไม่ว่าเขาจะมีพฤติกรรมอย่างไรมุกดาไม่เคยตำหนิหรือว่ากล่าวให้บุรณเสียใจเลย ดังนั้นเขาจึงเกรงใจแม่มากจึงคิดจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองจากเป็นคนรักร่วมเพศมาใช้ชีวิตแบบคนปกติทั่วไป คือเดินทางกลับประเทศไทยเพื่อมาทำงานมีครอบครัวใช้ชีวิตแบบคนทั่ว ๆ ไป ซึ่งบุรณกล่าวกับจอมว่า

".....เราบอกคุณแม่แล้วว่าจะมาเริ่มชีวิตใหม่ในไทยจะทำงาน จะมีครอบครัว" "เราจะมี

ครอบครัว" เจ้าตัวย้ำเหมือนจะเรียกความมั่นใจให้ตนเอง "ถ้าหากว่าเรามีชีวิตอย่างคนทั่วไป คุณแมคงดีใจมาก"

ความรักของแม่คือแรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้รุ่นสามารถปรับปรุงตัวเองมาใช้ชีวิตแบบคนปกติทั่วไปได้สำเร็จ

วรารุธ

ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม เนื่องจากวรารุธเป็นคนที่มีความตั้งใจในการทำงาน มีความพยายามอย่างสูงจึงทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน โดยวรารุธต้องใช้ความพยายามในลักษณะต่อไปนี้

เขาถ่ายรูปคู่กับบุคคลสำคัญบางคนเพื่อจะให้ทางโรงแรมนำไปลงในข่าวสังคมของหนังสือพิมพ์ฉบับยักษ์ในวันรุ่งขึ้น และมีบางคนเช่นกันที่พูดเรื่องธุรกิจกันได้ง่ายกว่า ยามพบปะสังสรรค์แบบนี้ มากกว่าเวลาพูดกันในที่ทำงาน²

ศิวาลัย

ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม เดิมศิวาลัยไม่ต้องการรับงานทางด้านธุรกิจจากแม่ เพราะไม่ชอบความวุ่นวายของวงการธุรกิจ ชอบอยู่เฉยๆ ส่วนตัวมากกว่า แต่ในระยะหลังความคิดของศิวาลัยเปลี่ยนไปเห็นได้จากข้อความต่อไปนี้

แต่...เอาเข้าจริง ๆ ศิวานึกถึงเลอยู่เหมือนกันว่าเขาจะทำได้ง่าย ๆ อย่างนั้นเทียวหรือ เพราะเดี๋ยวนี้....เขาไม่อยากรามือจากบริษัทไป นี่ข้อหนึ่งละอย่างน้อย อยู่ที่เมืองไทยเขาสามารถอยู่ได้อย่างราชาสิ ในตอนที่ไปอยู่อเมริกามีเงินทองพอไปอยู่ได้สบาย แต่จะไปทำกิจการใหญ่โตมีผู้คนนับหน้าถือตาเท่านั้น...ยอมจะไม่มีทางแน่ ๆ³

ศิวาลัยหันมาสนใจกิจการด้านธุรกิจของแม่ เพราะว่าต้องการชื่อเสียงเกียรติยศเท่านั้น ไม่ใช่ด้วยใจรักหรือชอบด้านธุรกิจ ดังนั้นการที่ศิวาจะประสบความสำเร็จควรจะหันไปเอาดีทางด้านการแสดงมากกว่า

²วินิตา ดิถียนต์. "กะโหลกทอง." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2537. หน้า 603.

³วินิตา ดิถียนต์. "ละครคน." โดย ว.วินิจฉัยกุล(นามแฝง). 2528. หน้า 77.

³แหล่งเดิม หน้า 547.

กิจชนะ

ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม เนื่องจากกิจชนะมีความมุ่งหวังต้องการที่จะให้เมืองสนธยาบุรีหรือเมืองโพลีเพลมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุ โดยเฉพาะตำบลเขาแข็งต้องการให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรม เพราะต้องการปรับปรุงอาชีพของชาวบ้านจากการทำการประมง ทำการเกษตรมาเป็นทำงานในด้านอุตสาหกรรมแทน เนื่องจากเชื่อว่ารายได้ของชาวบ้านจะสูงขึ้น ดังนั้นกิจชนะจึงกล่าวว่า

"ผมทำทุกอย่างก็เพื่อเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล" เขารำพันด้วยความคับแค้นใจ "ไม่ฉันนั่งอยู่สบาย ๆ ทำงานไปเรื่อย ๆ วัน ๆ ไม่ให้มีอะไรขาดตกบกพร่องก็พอไอ้ที่เขาเรียกเข้าขามเย็นขาม แต่แปลก พอใครริเริ่มอะไรดี ๆ ขึ้นมา จะต้องเป็นผู้เสียผลประโยชน์มาขัดขวาง"

ความมุ่งหวังในการจะทำเมืองสนธยาบุรีและตำบลเขาแข็งให้เป็น 'นิค' ต้องล้มเหลวเพราะได้รับการต่อต้านจากกลุ่มอนุรักษธรรมชาติ

จาร์ส

ต้องการมีการศึกษา เนื่องจากจาร์สทำหน้าที่เป็นคนขับรถของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองโพลีเพล นอกจากหน้าที่ขับรถแล้วจาร์สยังทำหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น เป็นเลขานุการส่วนตัว ลูกน้องคนสนิท พี่เลี้ยงดูแลลูก เพื่อนสนิทคอยปรับทุกข์ร้อนเป็นหัวคะแนนและเป็นผู้จัดการผลประโยชน์ของครอบครัว จากความสามารถที่มีมากมายนั่นเอง ทำให้จาร์สสามารถช่วยงานกิจชนะได้มาก ไม่ว่าจะร่างโครงการ แผนงานต่าง ๆ ให้เจ้านาย ทำให้สายชนะซึ่งเป็นลูกชายของเจ้านายได้พูดคุยกับจาร์สและแนะนำให้ศึกษาเพิ่มเติม เพราะความสามารถเช่นนี้สามารถที่จะทำประโยชน์ให้ประเทศชาติบ้านเมืองได้มาก หากได้เรียนเพิ่มเติม ดังนั้นจาร์สจึงได้พูดคุยกับกิจชนะและฉายฉวีว่า

"ไม่สบายนักหรอกครับ งานรับใช้นะ ถ้าคุณนายไม่ทำเอง ไม่รู้หรอกครับว่าเหนื่อยแค่ไหน ก่อนหน้านี้ผมทำมาเพราะนึกถึงบุญคุณคุณผู้ชาย แต่ตอนนี้ผมคิดว่ามีอะไรอีกหลายอย่างที่ผมทำได้ แต่ยังไม่มีโอกาสทำ ผมก็เลยลาออกไปทำงานที่ผมรักครับ"²

¹วินิตา ดิถียนต์. "เมืองโพลีเพล." โดย ว.วินิจัยกุล(นามแฝง). 2534. หน้า 897.

²แหล่งเดิม หน้า 594.

ดาแหยม

มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต คือไม่ต้องการเอาเปรียบหรือเบียดเบียนใคร ใช้แรงงานทำงานแลกอาหารกิน ถึงแม้จะมีญาติพี่น้องมารับตัวไปอยู่ด้วยก็ไม่ยอมไป ยกเว้นในบ้านปลายของชีวิตที่มีความคิดจะไปขออาศัยญาติเนื่องจากต้องการช่วยเหลือโด่งให้มีที่อยู่อาศัย แต่ไม่ทันได้ไปเนื่องจากล้มป่วยและถึงแก่กรรมเสียก่อน

บุรินทร์

มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตคือ เป็นคนมีหัวใจและมีอุดมการณ์ทางการเมืองแบบใหม่ ต้องการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เพื่อประเทศชาติมากกว่าส่วนตัว ทำให้ความคิดไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น บุรินทร์ถูกจับในข้อหาคอมมิวนิสต์ และถูกจำคุกอยู่ห้าปีเศษ เมื่อพ้นโทษออกมาจึงเป็นคนประสบความล้มเหลวในชีวิต ตี๋มสุราจัดจนเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง ต่อมาล้มป่วยและถึงแก่กรรมในที่สุด

จากการวิเคราะห์ด้านแนวคิดในการดำเนินชีวิตของตัวละครเอกฝ่ายชาย จะเห็นได้ว่าผู้เขียนสร้างให้ตัวละครมีแนวคิดในการดำเนินชีวิตสรุปได้ดังนี้

1. ต้องการได้รับการยอมรับในสังคม ได้แก่ จารณ โทนี่ โด่ง เตี้ย จอม ระเบิด ศิวาลัย
- กฤษณะ วราวุธ
2. มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต ได้แก่ สายชนะ กำนันโอด บุรินทร์ ดาแหยม บุรินทร์
3. ต้องการมีการศึกษา ได้แก่ ฉายฉาน โด่ง เตี้ย จำรัส จอม
4. ต้องการครอบครัวที่มั่นคง ได้แก่ จารณ ฉายฉาน มหาทองดี
5. ต้องการมีฐานะดี ได้แก่ โทนี่ จอม

จะเห็นว่าแนวคิดในการดำเนินชีวิตที่ผู้เขียนใช้ในการสร้างตัวละครมากที่สุดคือ แนวคิดเกี่ยวกับการได้รับการยอมรับในสังคมตัวละครที่มีแนวคิดในกลุ่มนี้จะแบ่งออกไปเป็นกลุ่ม เช่น จารณ โทนี่ เตี้ย ศิวาลัย จะเป็นตัวละครที่มีฐานะดี การศึกษาสูง ได้ศึกษาต่อต่างประเทศ กลุ่มที่สอง คือ ระเบิด กฤษณะ วราวุธ จะมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี หน้าที่การงานดี ทั้งสองกลุ่มจะเป็นกลุ่มที่ได้รับการยอมรับจากสังคมอยู่แล้วแต่ยังได้รับการยอมรับมาก ความต้องการก็จะยิ่งสูงขึ้นเรื่อย ๆ กลุ่มที่สามคือ โด่ง จอม เป็นกลุ่มที่มาจากครอบครัวที่ฐานะยากจน ขาดการยอมรับจากสังคม กลุ่มนี้จึงมีความต้องการการยอมรับจากสังคมมาก เช่นเดียวกับกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สอง ตัวละครทุกตัวในกลุ่มแรกจะไม่คำนึงถึงความถูกต้องความเหมาะสมของสังคมแต่ต้องการได้รับการยอมรับในสังคมเพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ผู้เขียนยังแสดงให้เห็นว่าตัวละครที่ต้องการมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต ข้อที่สองแล้วแต่เป็นตัวละครที่มีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่ดีทั้งด้านฐานะ การศึกษา แต่ไม่ได้ใช้ชีวิตอย่างไรคุณค่า ทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมทุกตัว

จุดมุ่งหมายที่สาม ต้องการมีการศึกษา แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินชีวิต การปฏิบัติหน้าที่การงานของตัวละครประสบความสำเร็จ เพราะมีความขยันเห็นคุณค่าในด้านการเรียน และนำความรู้จากการศึกษามาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม

จุดมุ่งหมายที่สี่ ต้องการครอบครัวที่มั่นคง แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว ว่ามีความสำคัญต่อบุคคลสามารถทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตหรือไม่ยอมขึ้นอยู่กับการเลี้ยงดูของครอบครัว ซึ่งหมายถึงการให้ในด้านจิตใจ คือความรัก ความเข้าใจ ไม่เพียงแต่ให้ในด้านวัตถุคือเงินทองเท่านั้น ดังนั้นตัวละครของ ว.วินิจฉัยกุล ที่ต้องการครอบครัวที่มั่นคง ได้แก่ ฉายฉาน และมหาทองดี

จุดมุ่งหมายประการสุดท้าย คือต้องการมีฐานะดี ตัวละครของ ว.วินิจฉัยกุล ได้แก่ โทนี่ จอม ซึ่งตัวละครทั้งสองตัวขาดความมั่นคงทางด้านฐานะ ดังนั้นจึงมีความต้องการความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจมากกว่าด้านอื่น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าแนวคิดในการดำเนินชีวิตของตัวละครของ ว.วินิจฉัยกุล จะแตกต่างไปตามภูมิหลังลักษณะอุปนิสัยแนวคิดในการดำเนินชีวิตของตัวละคร และจะมีผลต่อการประสบความสำเร็จในชีวิตของตัวละครด้วย

บทที่ 4

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

การศึกษาวิเคราะห์ตัวละครเอกฝ่ายชายในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล มีจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนและผลสรุปในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอตัวละครเอกฝ่ายชายของ ว.วินิจฉัยกุล
2. เพื่อวิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

- 1.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวละคร
- 1.2 รวบรวมนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล มาศึกษาและคัดเลือนวนิยายที่เนื้อเรื่องเน้นบทบาทของตัวละครเอกฝ่ายชาย
- 1.3 ศึกษาบทสัมภาษณ์ของ ว.วินิจฉัยกุล บทวิเคราะห์ บทวิจารณ์วรรณกรรมทั่วไป และบทวิจารณ์วรรณกรรมของ ว.วินิจฉัยกุล เพื่อใช้ประกอบและใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์

2. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 นำนวนิยายที่คัดเลือกไว้ มาศึกษากลวิธีการนำเสนอตัวละครและการกำหนดลักษณะนิสัยตัวละคร โดยวิธีวิเคราะห์ตัวละครแยกประเด็น
- 2.2 วิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย โดยวิเคราะห์ในด้านภูมิหลัง บุคลิกภาพ การศึกษาและสังคมว่ามีความสัมพันธ์กับบทบาท และความเป็นไปของตัวละครเพียงใด

3. ขั้นสรุปผลและเสนอแนะ

4. การศึกษาค้นคว้าแบบพรรณาวเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ตัวละครเอกฝ่ายชายในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล ศึกษาในประเด็น
ดังนี้

1. ศึกษากลวิธีการแนะนำตัวละคร
 - 1.1 วิธีการแนะนำตัวละคร
 - 1.2 การกำหนดลักษณะนิสัยตัวละคร
2. วิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย
 - 2.1 ภูมิหลัง
 - 2.2 บุคลิกภาพตัวละคร
 - 2.3 การศึกษา
 - 2.4 สังคม

สรุปผลการค้นคว้า

ผลการศึกษาวิเคราะห์ตัวละครฝ่ายชายในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล มีลักษณะ
ดังนี้

1. ศึกษากลวิธีการแนะนำตัวละคร

ผู้ประพันธ์ใช้วิธีการนำเสนอตัวละคร 3 ลักษณะ คือ วิธีแนะนำตัวละคร
โดยผู้ประพันธ์เป็นผู้บรรยายเอง วิธีแนะนำตัวละครโดยผู้ประพันธ์บรรยายผ่านตัวละครอื่น วิธี
แนะนำตัวละครโดยพฤติกรรมของตัวละครเอง จากการศึกษาปรากฏว่าวิธีที่ใช้มากที่สุด ผู้เขียนได้
ให้ความสำคัญกับวิธีการแนะนำตัวละครโดยผู้ประพันธ์บรรยายผ่านตัวละครอื่น

การกำหนดลักษณะนิสัยตัวละคร ผู้เขียนใช้สองวิธีคือตัวละครน้อย
ลักษณะกับตัวละครหลายลักษณะ จากการศึกษาปรากฏว่าผู้เขียนใช้วิธีการกำหนดลักษณะนิสัย
ตัวละครแบบหลายลักษณะมากกว่าตัวละครน้อยลักษณะ และลักษณะนิสัยที่มีหลายลักษณะของ
ตัวละครจะมีผลสำคัญต่อการดำเนินเรื่อง

2. วิเคราะห์การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย

ภูมิหลัง การวิเคราะห์ภูมิหลังของตัวละคร ว.วินิจฉัยกุล ให้ความสำคัญ
กับภูมิหลังของตัวละครในด้านชาติตระกูลและการอบรมเลี้ยงดู เพื่อแสดงทัศนคติของผู้เขียนว่าภูมิ
หลังเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการหล่อหลอมบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อบุคลิกภาพของตัวละครทั้ง
บุคลิกภาพภายใน ซึ่งหมายถึงอุปนิสัยของตัวละครแต่ละตัว และบุคลิกภาพภายนอก ได้แก่ รูปร่าง
ลักษณะ กิริยาท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย นอกจากนี้การศึกษาก็มีผลที่จะทำให้อิทธิพลของ
ตัวละคร

ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในชีวิต และมีผลต่อสังคมของตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นในด้านครอบครัว อาชีพ และแนวคิดในการดำเนินชีวิตของตัวละคร

อภิปรายผล

การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชายของ ว.วินิจฉัยกุล สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของ ว.วินิจฉัยกุล ในนิตยสารไรเตอร์แมกกาซีนว่า เรื่องที่เขียนจะต้องให้สิ่งที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยกับคนอ่าน ดังนั้นการสร้างตัวละครเอกฝ่ายชายจึงดำเนินไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ คือมนุษย์มีทั้งข้อดีข้อบกพร่อง ว.วินิจฉัยกุล พยายามอธิบายด้วยการบรรยายและบทสนทนาให้เห็นว่า ข้อดีและข้อบกพร่องของมนุษย์นั้น สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับภูมิหลัง ชชาติตระกูล การอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนสิ่งแวดล้อม บทบาท หน้าที่ฐานะ อาชีพ การศึกษา รวมทั้งประสบการณ์ชีวิต แต่ข้อบกพร่องทั้งหลายมีทางที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้หากมนุษย์รู้จักตนเองมากขึ้น ยอมรับว่าชีวิตของตนเองมีข้อบกพร่อง เรียนรู้การดำเนินชีวิตให้ถูกต้องของคลองธรรม โดยอาศัยประสบการณ์ และการศึกษาพัฒนาตนเอง

ว.วินิจฉัยกุล ทำให้เห็นว่าบุคลิกภาพภายนอกของตัวละครไม่สำคัญมากนัก สิ่งสำคัญคือบุคลิกภาพภายในที่อาจจะปิดบังซ่อนเร้นไม่ให้ผู้อื่นรู้จักตัวตนที่แท้จริงของเขาจนกว่าจะได้มีโอกาสสัมผัสใกล้ชิด ฉะนั้นการทำความเข้าใจตัวละครในฐานะคนคนหนึ่ง จะต้องเข้าใจความรู้สึกภายในของตัวละครด้วย

ปัญหาครอบครัวแตกแยกมีส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิต และ ว.วินิจฉัยกุลให้ความสำคัญในการอบรมของครอบครัวว่า มีทั้งส่วนดีและส่วนที่ทำให้เกิดปัญหา ปัญหาชีวิตคู่ของตัวละครหนุ่มสาว ว.วินิจฉัยกุลให้ความสำคัญกับการเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน ความเข้าใจกัน ให้เกียรติกัน และถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้ก็เป็นสาเหตุให้ครอบครัวแตกแยกได้ ปัญหาการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ว.วินิจฉัยกุล ให้ความสำคัญกับความรักความเอาใจใส่มากกว่าความสำคัญด้านวัตถุ และชี้ให้เห็นว่าการให้ความสำคัญด้านวัตถุมากเกินไปจะกลายเป็นปัญหาครอบครัวได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรมีการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ตัวละครในหนังสือ นอกเวลา ซึ่งมีอยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาพัฒนาการการสร้างตัวละครของ ว.วินิจฉัยกุล
2. ควรมีการศึกษาผลงานของ ว.วินิจฉัยกุลในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านจิตวิทยา สังคมวิทยา
3. ควรมีการศึกษาบทบาทตัวละครเอกฝ่ายชายของ ว.วินิจฉัยกุล เปรียบเทียบกับ
นักประพันธ์ร่วมสมัยคนอื่น

บรรณานุกรม

- กระแสร มัลยาภรณ์. วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2530.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. วรรณคดีวิจารณ์. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- ดวงมน จิตรจำนงค์. หลังม่านวรรณศิลป์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เคล็ดไทย, 2528.
- ธัญญา สังขพัฒน์านนท์. วรรณกรรมวิจารณ์. ปทุมธานี : นาค, 2539.
- นงลักษณ์ ปันสุพรรณ. ศึกษาตัวละครในนวนิยายของโศกันต์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. ถ่ายเอกสาร.
- บัวแพน นันทพิสัย (นามแฝง). "ภาพสะท้อนของผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงไป." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. 37 : 37 - 38 ; มีนาคม 2523.
- บุญศิริ ภิญญาอินทร์. "ผู้หญิงในนวนิยายของ ก. สุรางคนางค์." ใน เอกสารการสัมมนาเรื่องผู้หญิงบนหน้ากระดาษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2534. อัดสำเนา.
- บุญเหลือ เทพยสุพรรณ. ม.ล. วิเคราะห์วรรณคดีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- _____ แว่นวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : อ่านไทย, 2529.
- พินิจ หุตะจินดา. "วัตถุนิยมกับจิตนิยมในคุณชาย," เพื่อนหนังสือ. 50 : 23 - 24 ; มกราคม 2539.
- พิศมัย ศรีอนุพันธ์. "วรรณกรรมปัจจุบัน." วัฒนธรรมไทย. 22 : 10 ; ตุลาคม 2528.
- พิศิษฐ์ ตัณฑวนิช. มโนภาพของคนไทยเกี่ยวกับตัวละครเอกในแบบเรียนวรรณคดีไทย. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.
- ยุรฉัตร บุญสนิท. วรรณวิจารณ์. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้, 2538.
- ไรเตอร์ (นามแฝง). "สัมภาษณ์พิเศษ ว.วินิจัยกุล." ไรเตอร์แมกกาซีน. 16 : 55 - 68 ; มกราคม 2536.
- วัน ณ จันทรธาร. "นางในวรรณกรรม." ถนนหนังสือ. กรุงเทพฯ : ศักดิ์เสรีการพิมพ์, 2530.
- วัลยา วิวัฒน์ศร. "เมืองโหลเพล้ นวนิยายอ่านสนุก." ไรเตอร์แมกกาซีน. 2(16) : 96 - 102 ; มกราคม 2536.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- วินิดา ดิถียนต์. "อะโหลทอง." โดย ว.วินิจัยกุล (นามแฝง). กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ้อ, 2537.
- _____ "คลื่นกระทบฝั่ง." โดย ว.วินิจัยกุล (นามแฝง). กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2526.
- _____ "คุณชาย." โดย ว.วินิจัยกุล (นามแฝง). กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2537.
- _____ "ทะเลแปร." โดย ว.วินิจัยกุล (นามแฝง). กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2525.
- _____ "มณีราวี." โดย ว.วินิจัยกุล (นามแฝง). กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2531.
- _____ "เมืองโหลเพล้." โดย ว.วินิจัยกุล (นามแฝง). กรุงเทพฯ : วัดสารดี, 2534.
- _____ "ละครคน." โดย ว.วินิจัยกุล (นามแฝง). กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2528.

- วินิตา ดิถียนต์. "โลกทัศน์ของนักเขียนหญิง," ใน เอกสารการสัมมนาเรื่องผู้หญิงบนหน้ากระดาษ.
หน้า 6 - 8. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหอการค้า, 2534. อัดสำเนา
- วิภา กงกะนันทน์. วรรณคดีศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช. วิเคราะห์ตัวละครผู้หญิงในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล. ปริญญาโท กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- สมเกียรติ คู่ทวีกุล. "หลงเงา ความรักของผู้หญิงไทยยุคใหม่." ไรเตอร์แมกกาซีน. 2(16) :
104 - 107 ; มกราคม 2536.
- สะอาด รอดคง. วิเคราะห์นวนิยายเหนือธรรมชาติของแก้วแก้ว. ปริญญาโท กศ.ม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2533. ถ่ายเอกสาร.
- สัจภูมิ ละออ. เส้นทางชีวิตนักเขียน. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, 2538.
- อุดม หนูทอง. พื้นฐานการศึกษาวรรณคดีไทย. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา,
2522.

วิเคราะห์ตัวละครเอกฝ่ายชายในนวนิยายของ ว.วินิจฉัยกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย

พฤษภาคม 2541

บทคัดย่อ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ลักษณะตัวละครเอกฝ่ายชายในนวนิยายจำนวน 7 เรื่อง ของ ว.วินิจฉัยกุล ในด้านกลวิธีในการแนะนำตัวละคร การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย การวิเคราะห์ปรากฏผลดังนี้

กลวิธีในการแนะนำตัวละคร ผู้แต่งใช้วิธีแนะนำตัวละครจากพฤติกรรมของตัวละครอื่นมากที่สุด รองลงมาคือวิธีแนะนำโดยผู้ประพันธ์เป็นผู้บรรยาย และวิธีแนะนำด้วยพฤติกรรมของตัวละครเองนั้นผู้ประพันธ์ใช้เท่ากัน นอกจากนี้การกำหนดลักษณะนิสัยตัวละครผู้เขียนใช้ลักษณะนิสัยตัวละครแบบหลายลักษณะเป็นส่วนใหญ่ถึงจำนวน 13 ตัว ส่วนตัวละครแบบน้อยลักษณะใช้แสดงนิสัยตัวละครเพียง 4 ตัว เท่านั้น

การสร้างตัวละครเอกฝ่ายชาย จะดูได้จากภูมิหลังผู้เขียนได้แสดงให้เห็นว่าชาติตระกูลและการอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อบุคลิกของตัวละคร ผู้เขียนให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพภายใน ซึ่งแสดงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของตัวละครมากกว่าบุคลิกภาพภายนอก นอกจากนี้สิ่งที่จะทำให้ตัวละครแตกต่างกันก็ตรงด้านการศึกษา ซึ่งจะแบ่งเป็นหลายระดับ ตั้งแต่ระดับต่ำกว่าปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก ตัวละครของ ว.วินิจฉัยกุล จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด และการศึกษามีส่วนสำคัญต่อความคิด อุดมการณ์ของตัวละคร ส่วนด้านสังคมผู้เขียนให้ความสำคัญด้านครอบครัวทำให้เห็นว่า การให้ความรักการเลี้ยงดูของบิดามารดาและการใช้ชีวิตคู่ ขึ้นอยู่กับความรัก ความเข้าใจมากกว่าวัตถุเงินทอง ด้านอาชีพตัวละครจะมีการประกอบอาชีพต่างกันไป ตัวละครประกอบอาชีพนักธุรกิจมากที่สุด รองลงมาเป็นอาชีพรับราชการ ส่วนพนักงานธนาคาร นักข่าวและตัวละครที่ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่งมีเพียงอย่างละ 1 ตัว ส่วนที่สำคัญในการสร้างตัวละครคือ แนวคิดในการดำเนินชีวิต ความแตกต่างในด้านนี้ของตัวละครอาจเนื่องมาจากภูมิหลัง บุคลิกภาพ การศึกษา แนวคิดของตัวละครที่ผู้เขียนสร้างให้มีในตัวละครมากที่สุด คือต้องการได้รับการยอมรับในสังคม รองลงมาคือมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิต นอกจากนั้นต้องการมีการศึกษา ต้องการมีครอบครัวที่มั่นคง และต้องการมีฐานะดี ดังนั้นตัวละครจะน่าสนใจหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับกลวิธีการแนะนำตัวละครและการสร้างตัวละครนั่นเอง

AN ANALYSIS OF MALE PROTAGONISTS IN
V. VINITCHAIKUL'S NOVELS

AN ABSTRACT
BY
NANTA PRUKSAPONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Thai
at Thaksin University
May 1998

The purpose of this thesis was to analyze the characteristics of male protagonists in V. Vinichaiikul's seven novels, emphasizing the introduction of the characters and the construction of male characters. These were the results of the analysis.

In the introduction of the characters, the writer mostly used other characters' behavior to reveal the characteristics of the male protagonists. The writer then used her own narration and the behavior of the male protagonists themselves, equally. In assigning the protagonists' characteristics, the writer assigned 13 characters with multiple characteristics. There were only 4 characters with limited characteristics.

In the construction of the male protagonists, looking at the writer's background, it revealed that family and up-bringing influenced the personality of the characters. The writer emphasized essence of the inner personality which reflected more true self than the outside personality. Education was also the factor that differentiated between the characters and could be divided into different levels ranging from lower than bachelor's degree, bachelor's degree, master's degree and doctoral degree. Most of V. Vinichaiikul's characters received bachelor's degrees and education influenced the characters' thoughts and idealisms. Regarding social aspects, the writer emphasized the importance of a family which showed that love, parenting and happy married life were more important than material gain and wealth. The characters had different professions but the majority were business people followed by government officials. There was only one character in each novel who was either a bank employee, news reporter or freelance worker. The key elements in the construction of the characters were guidelines in the leading of one's life which could be caused by background, personality,

education, and the thoughts of the characters that the writers put in them. These characters expected social acceptance and then goals in leading one's life, education, secure family, and good economical status. Therefore, whether the characters were interesting or not depended on the ways the characters were introduced and constructed.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อบุคคล - สกุน

นางสาวนันทา พฤกษ์พงษ์

เกิดวันที่

22 เดือนมกราคม พ.ศ.2496

สถานที่เกิด

43 ถนนดวงจันทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

47 ขอยพิพิทศาสตร์ กณนอนุสรณ์อาจารย์ทอง
อำเภหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายบริการการศึกษา

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนพัฒนการหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่
จังหวัดสงขลา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2516

ป.กศ.ต้น (เอกสังคม) จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

พ.ศ. 2518

ป.กศ.สูง (เอกสังคม) จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม

พ.ศ. 2520

กศ.บ. (เอกประวัติศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ บางเขน

พ.ศ. 2541

กศ.ม. (เอกภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัยทักษิณ